

**KAMU BİNALARI MİMARİ KOMPOZİSYONUNUN GÖRSEL ALGI
BAĞLAMINDA ANALİZİ, ANKARA (1923-2014)**

Shahrzad JAVANMANESH

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

EYLÜL 2018

Shahrzad JAVANMANESH tarafından hazırlanan “KAMU BİNALARI MİMARİ KOMPOZİSYONUNUN GÖRSEL ALGI BAĞLAMINDA ANALİZİ, ANKARA (1923-2014)” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından OY BİRLİĞİ ile Gazi Üniversitesi Mimarlık Ana Bilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Doç. Dr. Mehmet Tayfun YILDIRIM

Mimarlık Ana Bilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum.

.....

Başkan: Prof. Dr. Sare SAHİL

Mimarlık Ana Bilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum.

.....

Üye: Prof. Dr. Can Mehmet HERSEK

İç Mimarlık ve Çevre Tasarım Programı Ana Bilim Dalı, Başkent Üniversitesi

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum.

.....

Tez Savunma Tarihi: 28/09/2018

Jüri tarafından kabul edilen bu tezin Yüksek Lisans Tezi olması için gerekli şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

.....

Prof. Dr. Sena YAŞYERLİ

Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü

ETİK BEYAN

Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu,

bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Shahrazad JAVANMANESH

28/09/2018

KAMU BİNALARI MİMARİ KOMPOZİSYONUNUN GÖRSEL ALGI BAĞLAMINDA
ANALİZİ, ANKARA (1923-2014)

(Yüksek Lisans Tezi)

Shahrzad JAVANMANESH

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Eylül 2018

ÖZET

Bu tez çalışmasında Ankara’da Cumhuriyetin kuruluşundan günümüze kadar olan kamu binalarının (Bakanlıklar, Genel Müdürlükler) görsel kompozisyon analizleri yapılması amaçlanmıştır. Seçilen 37 örnek, 4 farklı dönem olan, 1.ulusal mimari dönem, uluslar arası mimari dönem, 2.ulusal mimari dönem ve çok partili siyasal dönemden günümüze kadar olan binalar, kent ölçeğinde ve bina ölçeğinde olmak üzere, iki ölçekte analiz edilmiştir. Kent ölçeğinde K.Lynch in analiz yöntemleri yapılarak binanın kent içindeki pozisyonu, görsel algı için çevresinde yeterli boşlukların olup olmadığı, kütle ve mimari biçim olarak çevredeki tekrar eden sivil binalardan farklılık gösterip ve bir röper noktası (landmark) oluşturma başarısı incelenmiştir. Bina ölçeğinde ise analiz edilen örnekler farklı dönemlerde farklı üsluplarda olmalarına rağmen bu dönemsel üslupları göz ardı edilerek, geometrik form ve cephe elemanlarının kompozisyonları "algı psikolojisi" analiz yöntemleri ile değerlendirilmiştir. Bina ölçeğinde yapılan bu analizlerde Gestalt, R.Arnheim ve H.Sanoff algı psikolojisi-geometrik kompozisyon yaklaşımları analiz yöntemi olarak seçilmiştir. Birinci ve ikinci ulusal dönemde yapılan yönetim yapılarında simetrinin hakim olduğu görülmektedir ayrıca ara dönem olarak tanımlanan dönemdeki yabancı mimarların yaptığı örneklerin incelediğimizde ise simetrinin ağırlıklı olarak devam ettiği bazı yapılarda ise kısmen simetrinin bozulduğu görülmektedir, 1950 sonrasında ki binalarda ise, değişerek asimetrik ve parçalı plan tipleri örneklerinin yapıldığı tespit edilmiştir. Kamu binalarının kentsel konumu ve algısı açısından bakıldığında ise, çevre binalardan farklılaştığı ve işaret noktası oluşturduğu görülmektedir.

Bilim Kodu : 80107
Anahtar Kelimeler : Kamu binaları, görsel algı, görsel anali
Sayfa Adedi : 175
Danışman : Doç. Dr. Mehmet Tayfun YILDIRIM

ANALYSIS OF ARCHITECTURAL COMPOSITION OF PUBLICS BUILDINGS BY
CONTEXT OF VISUAL PERCEPTION, ANKARA (1923-2014)

(M. Sc. Thesis)

Shahrzad JAVANMANESH

GAZİ UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES

September 2018

ABSTRACT

In this thesis, it was aimed to analyze the visual compositions of the public buildings placed in Ankara (ministries, general directorates) from the foundation of Turkish Republic till now. The buildings, which were selected from 37 examples by 4 different periods, 1st national architectural period, international architectural period, 2nd national architectural period and multi-party political period, were analyzed on two scales, urban scale, and building scale. K. Lynch's analysis methods were used to determine the building's position within the city for visual perception, whether there were enough space around it and how it differs from the recurrent civil buildings in the surrounding area and how to obtain a landmark. In the case of the building scale, although the analyzed samples are in different styles in different periods, these periodical styles are ignored and analyzed only as the compositions of the geometric form and the facade elements. In these analyzes made at the building scale, Gestalt, R. Arnheim and H. Sanoff perception psychology-geometric composition approaches were chosen as the method. It is seen that symmetry dominate the management structures constructed during the first and second national period also when we investigate the examples made by foreign architects in the period defined as intermediate period, it is observed that symmetry in some of the structures is partially impaired. After 1950, it has been changed to make asymmetric and fragmented plan types. In terms of the urban location and perception of public buildings, it is seen that they differ from surrounding buildings and create the landmark.

Science Code : 80107

KeyWords : Public buildings, visual perception, visual analysis

Page Number : 175

Supervisor : Assoc. Prof. Dr. Tayfun YILDIRIM

TEŞEKKÜR

Tez çalışmam sürecinde her zaman desteğini esirgemeyen danışmanım Doç. Dr. Mehmet Tayfun Yıldırım, sabırla destek veren değerli ailem, tüm konularda yardımları geçen Gazi Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölüm başkanı Prof. Dr. Sare Sahil ve manevi destekleri ile yanımda olan arkadaşlarıma teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET	iv
ABSTRACT.....	v
TEŞEKKÜR.....	vi
İÇİNDEKİLER	vii
ÇİZELGELERİN LİSTESİ.....	ix
ŞEKİLLERİN LİSTESİ.....	xi
1. GİRİŞ.....	1
2. GÖRSEL ALGI VE ALGI PSİKOLOJİSİ	3
2.1. Algılama Kavramı	3
2.2. Görsel Algılama	7
2.3. Mimarinin Görsel Algılanmasının Etkileyen Biçim Faktörü.....	8
2.3.1. Biçim kavramı.....	9
2.3.2. Biçimin görsel algılanması.....	9
2.4. Mimarlıkta cephenin Tanımı	10
2.4.1. Cephenin görsel algılanması	10
3. MİMARLIKTAKİ GÖRSEL ALGILAMA ANALİZ YÖNTEMLERİ.....	13
3.1. Kent Ölçeğinde Görsel Algı, Kevin Lynch.....	13
3.2. Bina Ölçeğinde Görsel Analiz Yaklaşımları.....	15
3.2.1 Görsel algılamada Gestalt kuramı.....	15
3.2.2. Rudolf Arnheim görsel algı ilkeleri	20
3.2.3. Henry Sanoff'un görsel analiz yaklaşımları.....	22
4. ANKARA' NIN YÖNETİM MERKEZİ OLMASI	25
4.1. Seçilen Kamu Binaların Künyeleri	27
5. ANKARA KAMU BİNALARI GÖRSEL ANALİZ ÇALIŞMASI.....	37

	Sayfa
5.1. Kamu Binalarının Kevin Lynch İlkeri ile Değerlendirmesi.....	37
5.1.1. Birinci Ulusal mimari dönemi.....	37
5.1.2. Uluslararası mimarlar dönemi.....	40
5.1.3. İkinci Ulusal mimari dönem	44
5.1.4. Çok partili siyasal dönemden 2014’e kadar olan binalar	44
5.1.5. Çok partili siyasal dönemden 2014’e kadar olan binalar	45
5.2. Kamu Binalarının Gestalt İlkeleri ile Değerlendirilmesi	56
5.2.1. Birinci ulusal mimari dönemi	56
5.2.2. Uluslararası mimarlar dönemi.....	63
5.2.3. İkinci Ulusal mimari dönem	70
5.2.4. Çok partili siyasal dönemden 2014’ e kadar olan binalar.....	71
5.3. Kamu Binalarının Rudolf Arnheim İlkeleri ile Değerlendirilmesi	93
5.3.1. Birinci ulusal mimari dönem.....	93
5.3.2. Uluslararası mimarlar dönemi.....	100
5.3.3. İkinci Ulusal mimari dönem	107
5.3.4. Çok partili siyasal dönemden 2014 kadar olan binalar	108
5.4. Kamu Binalarının Henry Sanoff İlkeleri ile Değerlendirilmesi	130
5.4.1. Birinci Ulusal mimari dönem.....	130
5.4.2. Uluslararası mimarlar dönemi.....	137
5.4.3. İkinci Ulusal mimari dönem	144
5.4.4. Çok partili siyasal dönemden 2014 kadar olan binalar	145
6. SONUÇLAR VE DEĞERLENDİRME	167
KAYNAKLAR	171
ÖZGEÇMİŞ	175

ÇİZELGELERİN LİSTESİ

Çizelge	Sayfa
Çizelge 2.1. Görsel Algılama Özellikleri.....	8
Çizelge 3.1. K. Lynch ilkeleri.....	14
Çizelge 3.2. Gestalt ilkeleri.....	17
Çizelge 3.3. R. Arnheim ilkeleri	20
Çizelge 3.4. H. Sanoff ilkeleri	22
Çizelge 3.5. H. Sanoff ilkelerin örnekleri.....	23
Çizelge 4.1. Birinci ulusal mimari dönemi	27
Çizelge 4.2. Uluslararası mimarlar dönemi	29
Çizelge 4.3. İkinci ulusal mimari dönemi.....	30
Çizelge 4.4. Çok partili siyasal dönemden 2014'e kadar yapılan binalar.....	31
Çizelge 5.1. Birinci Ulusal mimari dönemi	37
Çizelge 5.2. Uluslararası mimarlar dönemi	40
Çizelge 5.3. İkinci Ulusal mimari dönem	44
Çizelge 5.4. Çok partili siyasal dönemden 2014'e kadar olan binalar.....	44
Çizelge 5.5. Çok partili siyasal dönemden 2014'e kadar olan binalar.....	45
Çizelge 5.6. Birinci ulusal mimari dönemi	56
Çizelge 5.7. Uluslararası mimarlar dönemi	63
Çizelge 5.8. İkinci Ulusal mimari dönem	70
Çizelge 5.9. Çok partili siyasal dönemden 2014'e kadar olan binalar.....	71
Çizelge 5.10. Birinci ulusal mimari dönem	93
Çizelge 5.11. Uluslararası mimarlar dönemi	100
Çizelge 5.12. İkinci Ulusal mimari dönem	107
Çizelge 5.13. Çok partili siyasal dönemden 2014 kadar olan binalar.....	108
Çizelge 5.14. Birinci Ulusal mimari dönem	130
Çizelge 5.15. Uluslararası mimarlar dönemi	137

Çizelge	Sayfa
Çizelge 5.16. İkinci Ulusal mimari dönem	144
Çizelge 5.17. Çok partili siyasal dönemden 2014 kadar olan binalar.....	145

ŞEKİLLERİN LİSTESİ

Şekil	Sayfa
Şekil 2.1. Duyu organları ile çevreden gelen uyarıların alınması.....	4
Şekil 2.2. Algılama Süreci	4
Şekil 2.3. Algıyı etkileyen faktörler.....	5
Şekil 2.4. Literal ve şematik algı alanları	7
Şekil 3.1. Parçaların oluşturduğu anlamlı bütün.....	16

1. GİRİŞ

Her yapı, yan yana ya da hem yan yana, hem üst üste birbiriyle bağlantılı olan birçok mekanlardan oluşmaktadır. Mekanların hava ve ışık ihtiyacı bu mekanların dışa açılan yüzeylerinde bir takım boşluklar bırakılarak gereksinim duyulan hava ve ışığın içeri alınması sağlamaktadır. Bu bağlamda, bina cepheleri görsel olarak dışarıdan algılanan binanın yüzü olarak tanımlanabilir. Cepheler yapının göstergesi olarak, insanın yapıyla, yapının kent ile iletişim kurduğu yüzeylerdir. Taşıdığı işaretler yoluyla çevreyle iletişim kurmaktadır. Kenti oluşturan mimari mekanların cepheleri biçimsel özellikleriyle içerdiği bilgileri insana aktarır. İnsan ise ilk olarak gördükleri üzerinden bilgileri alır, binayı algılar ve anlamlandırır. Cephenin görsel olarak incelenmesinde ve değerlendirilmesinde, görsel algı kavramı ortaya çıkmıştır. Bu nedenle ikinci bölümde, görsel algının tanımı, algı kavramı, mimarinin görsel algılanmasını etkileyen cephe ve kompozisyon analizleri çalışmanın ana başlıkları olmuştur.

Günümüzde cephe, dış çevre ile görsel ilişki kuran bina elemanı olarak, iç ve dış arasında bir arayüzey olma özelliğiyle birlikte, binanın politik, sosyal ve mimari imajının belirlenmesinde ve yapının kentsel bir simge olma özelliği kazanmasında etkili olmaktadır. Kamu yapıları, kentsel bütünün bir ögesi olarak işlevleri, dışa dönük olmaları, ifade ettikleri anlam, kentle ilişkilene biçimleri açısından, kendilerini ortaya koyarlar. Bu binaların ifade güçleri, mimari kompozisyon ile oluşur. Devlet otoritesinin gücünü simgeleyen bu bina cepheleri, prestij oluşturmak ve etkileyici bir görsellik sağlamak için de kullanılmaktadır. Bu bağlamda Türkiye'nin cumhuriyet tarihinde Ankara kamu (devlet) binaları, genel olarak bakanlık binalarının cephe ve biçimsel kompozisyon anlayışları, görsel analiz yöntemleri ile ele alınmıştır.

Beşinci bölüm, tez kapsamında, bir alan çalışmasıdır. Bu bölümde başkent Ankara'da bakanlık binalarının mimari imajı ve kompozisyon ilkeleri olarak görsel değerlendirmeleri amaçlanmıştır. Çalışmanın yönteminde Ankara kent kimliğinde önemli yeri olan, geçmisten günümüze kadar 4 farklı mimari dönem, 1.Ulusal mimari dönem, Uluslararası mimari dönem, 2.Ulusal mimari dönem ve çok partili siyasal dönemden günümüze kadar inşa edilmiş ve farklı kompozisyonlara sahip binalar kronolojik sırayla ele alınmış, ve cephelerine ait fotoğraflar derlenmiş, 3 boyutlu kompozisyon ve cephe çizimler yapılmıştır. Tarihsel sırayla konulan bina cephelerinde kullanılan kompozisyon ilkeri

Gestalt psikolojisi, Rudolf Arnheim ve Henry Sanoff'un yöntemleri ile analiz edilerek değerlendirilmiştir.

2. GÖRSEL ALGI VE ALGI PSİKOLOJİSİ

Çevre nesnelerden oluşmaktadır ve insan bunları algılayarak çevresini anlamlandırmaktadır. Çevrenin hissedilip yorum yapılması için görünüş, işitme, koklama ve dokunma en önemli hislerdir, ancak çevreden alınan bilgilerin büyük bir kısmı görme duyusuyla gerçekleştirmektedir. Dolayısıyla mekandaki bilgilendirme görünüşte başlar ve görsel nitelikler oldukça önem kazanmaktadır.

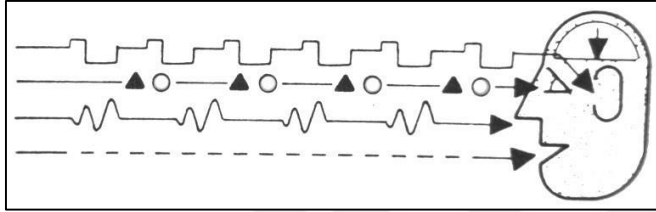
Sanat eserlerinde sanatçı, eserini amaçlı bir şekilde örgütleyip belirli çağrışımlar uyandırması için önceden hesaplamalar yapmakta ve bütün bunların, eseri izleyen üzerindeki algıya bağlı yorum ve çağrışımlara dayandırılması gerektiği belirtilmektedir (Erkarslan, 1990). Mimarlık ise sanatsal bir eylem olarak görsel nitelikleri ağır basan bir grup içinde yer almaktadır ve mimara onun görsel açıdan etkilerini tasarlamak zorunluluğunu getirmektedir.

Günümüzde, mimarlar, görsel algı yolu ile bilinçli olarak insan - kent ve yapı arasındaki ilişkileri belirlemektedir. İnsanın çevresini tanımasında, çevresiyle ilişki kurmasında ve onu anlamlandırmasında görsel algının önemi ortaya çıkarmaktadır. Bu nedenle algı kavramını incelenmesi gerekmektedir.

2.1. Algılama Kavramı

Algılama kavramı çalışmanın temelini oluşturmaktadır ve çevre-davranış çalışmalarında üzerinde önemle durulan konulardan biridir. Algılama kavramın tanımını yapmak gerekirse; Algılama, insanın psiko-fizik araçları ile belirlenmiş evrensel bir olgudur (Ertürk, 1984'den; Bertalanffy, 1969: 62,63). Algılamayı, insanın dış dünyadaki soyut veya somut nesnelere ilişkin, aldığı duyumsal bilgiler olarak ifade etmektedir (İnceoğlu, 2010:68). Dökmen ise algıyı, duyu organlarından beyne ulaşan verilerin örgütlenmesi, yorumlanması ve anlamlandırılması olarak tanımlamaktadır (Çağlayan ve diğeri, 2014). Böylece tanımlardan yola çıkarak algılama duyumsal bir bilgilenme, onları yorumlama ve anlamlı hale getirme süreci olarak tanımlamakta ve öz olarak insanın fizyolojik ve psikolojik özelliğidir. Ancak, mimari çevre ile birey arasında ilişkiyi sağlayan algılama sadece duyuşal (ses, gürültü, koku v.b.) ve psikolojik özellikler değil, belki çevrenin anlamsal, estetik, sosyolojik özelliklerini de içermektedir (Şenyiğit, 2010:10).

Algılanan ve anlamlandırılmaya çalışılan şeylerin birçoğu biçimlerden meydana gelmektedir. Ertürk, biçimi, insan eylemlerinin bir ürünü olan insan bilincindeki yansıması olarak tanımlamakta ve algılama olayı ile birlikte düşünülmesinin zorunluluğu üzerinde durmaktadır (Ertürk, 1984:62-63,35). Mimari biçimin algılanmasında en önemli etkenlerden biri biçimden gelen uyarıcılardır. Biçimden gelen uyarılar zengin ve anlamlı bilgileri içerirken insanın yaşamını anlamlandırmaktadır. Bu durum organlar tarafından beyine uyarım göndermesiyle meydana gelmektedir. Diğer anlamda çevreden gelen bütün uyarıcılar duyum sayesinde beyine ulaşır ve işleme olayı gerçekleştikten sonra bilgi oluşturmaktadır. Bu süreç algılama sürecidir.

Şekil 2.1. Duyu organları ile çevreden gelen uyarıların alınması (Grütter, 2007:3)

Birey sürekli olarak değişen repertuarlar ile karşı karşıyadır. Bu durumda seyircinin algılama süreci; seçme aşaması - çözümleme aşaması - Bilişim aşaması'ndan oluşmaktadır (Şenyiğit, 2010:10).

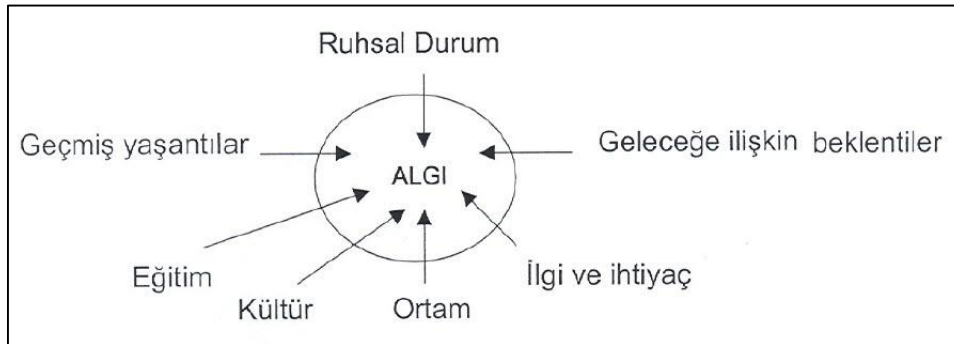
Şekil 2.2. Algılama Süreci (Odabaşı ve Barış, 2002:141)

Arnheim' e göre, "Algı, gözlerin dış dünyaya dair kaydettikleri ile sınırlandırılmaz bir algı edimi, asla yalıtılmış değildir; sadece geçmişte yapılmış ve bellekte yaşayan sayılamayacak kadar çok benzer edinimden oluşan bir akışın en son evresidir. Keza geçmişin ürünleri ile birlikte depolanan ve bu ürünlerle karışan şimdiye ait deneyimler, gelecekte algılanacakları da önceden koşullandırır. Bu yüzden daha geniş anlamıyla algı, zihinsel tasavvuru ve onun doğrudan duyuşal gözlemle olan ilişkisini de içermektedir" (Arnheim, 2009).

Arnheim ise algılama sürecini böyle açıklamaktadır:

1. Organizmanın çevresinden gelen uyarılar (stimulus) organizma tarafından algılanır. Bu anlamda algılama, uyarılar yoluyla bir uyarının varlığından bilgi sahibi olmaktır.
2. Algılanan şey beyne iletilerek, beyin tarafından eski deneyimler yoluyla yorumlanır.
3. Algılanan şey uyumlandırılıp kavrandığı zaman biliş (Anlama) olurşur, yani organizmanın tanıdığı ve bildiği şey hale gelir.
4. İlk uyarıya tepki göstermek, önceden bilinen bir imgeye gönderme yapmak anlamına gelmektedir. (Gürer, 2004).

Algılama sürecinde birey çevreden gelen uyarıları saf bir şekilde algılayamaz, belki başka faktörlerden (zihinsel kuruluşlar, geçmiş deneyimler, toplumsal ve kültürel değerler) etkilenererek, gelen duyuları seçer, bazılarını ihmal eder ve elde ettiği yeni bilgiyi kategorize ederek mevcut bilgileriyle değerlendirir. Başka bir deyişle birey yaşadığı çevreyi duyular yoluyla algılar ve bir sentez oluşturur. Böylece bir yandan duyumdan gelen, diğer yandan da imgeleme, anımsama, kavram oluşturma ve akıl yürütmeye nesne üzerinde bir tanımlama yaparlar (Çolak, 2004:250).

Şekil 2.3. Algıyı etkileyen faktörler (Şenyiğit, 2010:11)

Göz tarafından alınan uyarıcılar ve beyin tarafından anlamlı hale gelmeleri gözlemciyle çevresi arasındaki iki yönlü bir işlem sonucudur. Birtakım farklılıklar ve bağıntılar sunan çevrede birey kendi amaçları doğrultusunda gördüklerini seçer, farklı bir şekilde düzenler ve bunlara anlamlar verir. Dolayısıyla, birey biçimden gelen uyarıları tek bir işaret olarak değil, sembol sistemler grubu olarak algılar (Şenyiğit, 2010:11).

Tanımlardan yola çıkarak algılamanın temelde iki anlam içerdiği görülmektedir. Geddie 'ye göre, algılama "duyularla farkına vardırma" ve "akıl yoluyla bilgi alma" olmak üzere iki anlamda taşımaktadır (Aydınlı, 1986). Bu doğrultuda J.Lang çeşitli kuramcılar tarafından geliştirilmiş olan bu genellemeyi, detaylı olarak iki grupta açıklamıştır:

- Duyuma dayalı algılama
- Bilgiye dayalı algılama

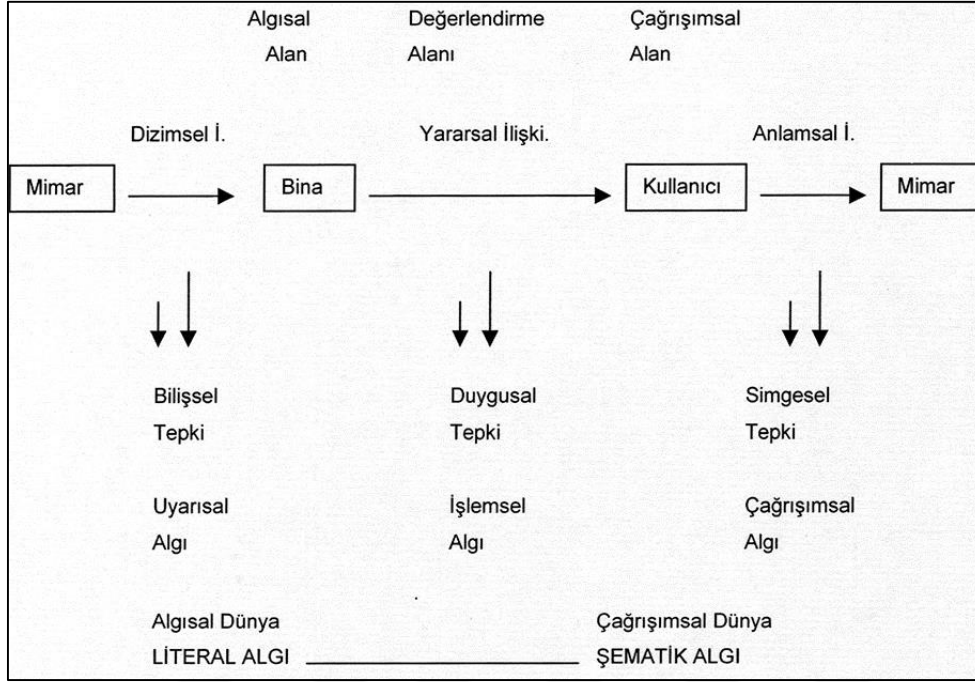
Gibson ise, bu iki algı düzeyini "Literal Algı" ve "Şematik Algı" olarak ikiye ayırmaktadır. (Şenyiğit, 2010:12).

Literal Algı:

- Nesnel ya da uzamsal dünyanın algısı,
- Çevrenin doğrudan deneyimi,
- Değişmez bir geri plan,
- Evrensel,
- Renk, doku, yüzey, kenar, eğrilikler, biçimler algısı,
- Uyarı olayı ile ilişkili,
- Anlamla ve zihinsel işlemlerle bağımlı değil,
- Şematik algının ön koşulu olarak belirlenmektedir (Baytin, 2004).

Şematik Algı:

- Anlamlı ve yararlı şeyler dünyası,
- Alışkın olduğumuz nesneler, yerler, kişiler, işaretler, yazılı simgeler dünyası,
- Günlük algı,
- Zaman içinde bireyden bireye değişen - öznel,
- Seçici özelliklere sahiptir (Baytin, 2004).

Şekil 2.4. Literal ve şematik algı alanları (Rapaport, 1977)

2.2. Görsel Algılama

İnsanın görsel dünyasının gelişmesi, görsel algılama ile başlamaktadır. Dış çevreye ilişkin izlenimler görme duyusuyla gerçekleşmektedir. Görme duyusu, insanın çevresini algılama ve anlamlandırmasında, dolayısıyla çevresiyle ilişki kurmasında önemli bir boyut olarak belirlenmektedir. Görsel algılama duysal ve zihinsel süreçlerden gelen bilgilerin algılanması ve işlenmesidir (Erişti ve diğeri, 2013). Görsel algılama sürecinde algıyı oluşturması amaçlanan içeriğin özelliği ve etkin bir mesaj içermesi görsel tasarımın niteliğini artırmaktadır (Yazıcı, 2015). Görsel algılamayı biyolojik ve psikolojik süreçler olarak ikiye ayırmaktadır. Biyolojik açıdan bakıldığında, birey çevresindeki biçimler, olaylar ve cisimlerden oluşan görüntü karmaşıklığını fiziksel olarak görmektedir (bakmak), ancak psikolojik açıdan bakıldığında, birey çevresindeki görüntü karmaşası içinden seçme yaparak görme işlemini gerçekleştirir ve onlar hakkında hissiyat oluşturur (görmek) (İnceoğlu, 2010:79). Dolayısıyla bireyin gördüklerinde baktıklarından çok daha önemli anlamlar yüklenir. “Bu noktada bakmakla görmek arasındaki ince çizgi mekansal algımızda belirgin farkları içerir. Bakma eylemi görme duyusunun en basit hali ile yorumlama yapılmadan mekanın bütününe ilişkin genel bir bilgiyi içerirken, görme eylemi ise o mekan içerisindeki nesnelere ve onların özelliklerine yoğunlaşmayı gerektirir. İşte bu nokta da algılama gerçekleşir” (Zengel, 2008:26,32).

Görsel bilgilerin algılanması, genişlik ve yükseklik olmak üzere iki boyutta algılanmaktadır. Daha sonra derinlik algısı, üçüncü boyut olarak ortaya çıkar. Böylece görsel algı alanına giren kavrama ilişkin, bir örüntü oluşturur ve kültürel alt yapısını kullanarak ona bir kimlik kazandırmaktadır. (Erişti ve diğeri, 2013).

Görsel algılama sürecinin gerçekleşmesinde ışık, sağlam bir göz ve beyinde olan bir görme merkezinden ziyade, bazı ilkelerde rol oynamaktadırlar; Görsel algılamanın kişiden kişiye farklılık göstermesi, davranışı yönlendirmesi ve çevreden gelen çeşitli etkilerin gerçekte olduğundan farklı algılanması sağlamaktadır.

Çizelge 2.1. Görsel Algılama Özellikleri (Naeim, 2015:19-22)

Görsel Algılamanın Özellikleri		
Kişiden kişiye farklılık göstermesi	Davranışı yönlendirmesi	Görsel algı yanıltmaları
Birey amaçlarına uygun bilgiler alır. Örneğin sanatsal bir konuda, bir sanatçının doğayı algılama şekli alandaki diğer insanlarla farklıdır.	Davranışları yönlendirerek eyleme geçirir. Örneğin fiziksel açıdan birey tehlikeyi fark ettiği zaman kaçır ve psikolojik açısından ise güzel bir şey gördüğünde iyi hissetmektedir.	Çevreden gelen çeşitli etkilerin gerçekte olduğundan farklı bir biçimde algılanması

2.3. Mimarinin Görsel Algılanmasının Etkileyen Biçim Faktörü

Corbusier'e göre, "Gözlerimiz biçimleri ışıktaki görmek için yaratıldılar; gölgeler ve ışık, biçimleri ortaya çıkarırlar; küpler, koniler, silindirler ve piramitler ışığın gereğince ortaya çıkardığı çok önemli asal geometrik biçimlerdir. Bizim içimizdeki imgeleri açık elle tutulur ve belirgindir. İşte bu nedenle bunlar *güzel biçimler en güzel biçimlerdir*" (Corbusier, 2010: 58).

Biçim algısının öneminin kavranması ve bu konu üzerinde çalışmalar yapılması psikoloji tarihinin erken dönemlerine rastlamaktadır. İnsanın içerisinde bulunduğu çevre, çok sayıda nesnenin beraber bir görüntü oluşturduğu ve çoğu zaman ya kapatma ya da üst üste binmeyle görsel duyumun karmaşılaştığı bir ortamdır. Bu ortamda nesnelerin ayırt edilmesi ve farkına vardırılması büyük önem taşımaktadır.

2.3.1. Biçim kavramı

Sözlükte biçim; dış görünüş ve form anlamına gelmektedir. Biçim bir hacmin dış hatlarını ve strüktürünü tanımlamak için kullanılan bir terimdir. Bir hacmin kendine özgü biçimi, söz konusu hacmin sınırlarını belirleyen çizgiler ve düzlemlerin şekillerine ve birbirleri arasındaki ilişki tarafından belirlenir (Ching, 2008: 100). Gestalt kuramına göre biçim, bir yapıtı oluşturan elemanların hepsinin birden oluşturduğu görünüştür (Dodsworth, 2008). Biçim, mimarlık sanatının temeli olarak tanımlanabilir. Mimari bir yapının biçimi, onun ayırt edilme özelliğini oluşturan maddi öğelerin kurgusudur.

Biçim binanın dış görünüşüdür. Birey çevresinde gördüğü yapıların, belirli bir işlevi yerine getirebilmesini ve görsel ve estetik olarak da güzelliğinin ortaya çıkarmasını sağlayan biçimlere ihtiyacı vardır. Sanat ve tasarımda sıklıkla bir eserin biçimsel yapısı; yapının, tutarlı bir imgeyi üretmek için bir kompozisyonun elemanlarını ve parçalarını koordine etme ve düzenleme tarzıdır. Dolayısıyla biçim, bütüne birlik hissi veran ilkeye gönderme yapmaktır.

Bireyin çevresinde gördüğü tüm objeler geometrik ya da eğrisel biçimlerden oluşmaktadır. Mimaride, mimar fonksiyonellik, güzellik, estetik gibi kriterleri göz önüne alarak bu formlardan ilham alır ve görsel açıdan tatmin edici olan bir sonuç elde eder.

Biçim kavramı, yalnızca nesnelerin dış-görünüşü, geometrik ve eğrisel çizgiler değildir, belki nesnenin iç süreçlerinin gerek kendi aralarında, gerekse dış koşulların etkisiyle oluşturdukları etkileşimin belirlediği bir düzendir. Aydınliya göre biçimlerin ifade edici ve birleştirici değerleri insanlar tarafından anlaşıldığında, bir anlam ifade ettiğinde, bu nitelikler mimari tasarım yoluyla mesaj iletmede kullanılabilir (Aydınli, 1993: 45). Biçimlerin ayırt edilmesi ve içerlerinde yer aldıkları görsel karmaşadan ayrıştırılıp farkına vardırılması, görsel algı bağlamında biçim algısıyla açıklanabilmektedir.

2.3.2. Biçimin görsel algılanması

Biçim, mimarlık ürününün fiziksel ve toplumsal çevresiyle ilişkilerini belirleyen, işlevsel ve anlamsal dolu bir olgudur. Arnheim'e göre, biçimler görsel algıda, bir öğeler mozaigi olarak değil örgütlü bir yapı olarak kavranmaktadır (Arnheim, 2007; Livingstone ve Hubel,

1988). İnsanın biçim algısı, etkin olarak nesnelerin algılanması ve ayırt edilebilir bir parça-bütün ilişkisinin ortaya çıkarılması eylemine dayanmaktadır.

2.4. Mimarlıkta cephenin Tanımı

Binanın en dikkat çekici bileşenlerinden biri cephe'dir. Cephe'ler binaların dış kabuğu olarak yapıların kentle olan ilişkisinin önemli bölümleridir. Diğer anlamda bina cephesi, içerisi ve dışarısı arasında bir geçiş bölgesi olarak kentsel mekan sınırlarını oluşturmaktadır.

“Cephe” kelimesi İngilizce karşılığı olan “facade” anlamına gelmektedir. “Facade” İngilizce’de yüz anlamına gelen “face” kelimesiyle eş anlamlı olan Latince “facies” kelimesinden alınmıştır. Bu nedenle, binanın dış yüzü anlamındaki cephe, çoğunlukla binanın ana yüzü olan giriş kısmını kapsamaktadır (Şenyiğit ve Altan, 2011). Krier’e göre, “Eğer bir binanın yüzünden, yani cephesinden konuşuluyorsa, her şeyden önce sokağa bakan ön tarafı kastediliyor” (Krier, 1988: 122-131).

Hedman cephe'leri, bir imza gibi o yerin dokusu olarak tanımlamaktadır (Karakoç, 2004:101). Sacripanti’ye göre; cephe, binayı sarmalayan bir kabuk değildir, ancak iç ve dış mekanların ara bağlantısı, sabit ve değişken açılardan görüntüsü, biçim ve işlev ilişkisi gibi temel sorunların yoğunlaştığı bir alandır. (<http://mantolamanedir.org/genel/cephe-kavrami>) Sosyal bakış açısından ise cephe'ler, "Kent yaşamının fiziksel ve toplumsal çerçevesinin boyutlandığı" mekan parçasıdır (Çubuk ve Yüksel, 1978). Bütün bu söylenenler doğrultusunda şöyle bir cephe tanımı yapılabilir; iç ve dış mekan arasındaki sınırı oluşturan ve yapının kılıfı olan dış form cephe olarak tanımlanmaktadır.

2.4.1. Cephenin görsel algılanması

Cephe'ler kent kullanıcısının en çok ilişki kurduğu ve görsel ve duyuşsal olarak ilk iletişime geçtiği mimari öğelerdir. Mekânın içini kullanan kişiler, oranla dışını kullanan kişilerden fazladır. İnsan binanın içine girmese bile önünden yürürken binaya dokunabilir, uzaktan görebilir. Bu nedenle dış yüzeyler sadece binanın kendisine değil, bulunduğu bölgeye ve bölgede yaşayan topluma aittir (Ergün, 2008:9).

Görsel iletişim kuran cephe, işlevsel ilişkisi yanında anlamsal değerleri olan bir göstergedir. Her bina dış görünüşüyle algılanmaktadır. Bir mimari yapıda anlamı, işaretler kompleksi oluşturmaktadır. Yapının göstergesi olan cephe, taşıdığı işaretler yoluyla çevreyle iletişim kurar, birey yapıların, kullanıcıların ve kentin özellikleri hakkında, görme duyusuyla bilgi alır, onları algılar ve anlamlandırır. Bu bilgiler, kişilerin algılarına bağlı olarak değişkenlik gösterebilmektedir. Bu nedenle cephe, biçimsel bir kompozisyonundan öte kent kullanıcıları tarafından anlamlandırılan bir olgudur ve taşıdıkları anlamlar itibarıyla bir kentin dilini oluşturur ve çevreye bir karakter kazandırmaktadır. (Şenyiğit ve Altan, 2010:139, 150). İnsan ve cephe arasındaki ilişki insan ile kitap arasındaki ilişkiye benzemektedir. İnsan bir okuyan olursa, cephe ise okunan taraftır. Cephe içerdiği bilgileri insana verirken değişken nitelikleri ile okuma sürecinde rol oynamaktadır. Bu nitelikler bir bütün olarak cephenin okunabilirliğini belirlemektedir (Şenyiğit, 2010:15). Böylece tek tek elemanlardan oluşan cephe bir bütünü oluşturur. Bu elemanları bütüne bağlayan ortak dilin bulunması, cephenin kompozisyonu, düzenlemesiyle meydana gelir (Krier, 1988:122-131). Mimari cepheler, çevre, sosyo-kültürel farklılıklar ve mimari elemanlar gibi faktörlerden etkilenerek değişebilmektedir. Bu değişiklikler bağlamında cephelerin temsil ettikleri değerler değişerek kullanıcıları farklı bir şekilde etki etmektedir. Ayrıca mimari cepheler klasik olarak nitelendirdiğimiz işlevlerinin yanı sıra, birer işaret, belirti ve ya simge olarak, bir takım kavramlara, inançlara, tutumlara işaret ederek görülebilmektedirler.

Kentsel mekân kullanıcılarının; özellikle, cephe özellikleri açısından gördükleri, seyrettikleri ortamlara uyumları ve beğenileri tasarım sürecinde önemli bir etken olarak ortaya çıkmaktadır. Başka bir ifade ile estetik değerler açısından doyurucu cephelerin oluşturulması gerekliliği önemli bir tasarım ölçütüdür. Dolayısıyla binalar sadece barınma ihtiyacını değil belki aynı zamanda görsel ihtiyacını da karşılamalıdır.

3. MİMARLIKTAKİ GÖRSEL ALGILAMA ANALİZ YÖNTEMLERİ

3.1. Kent Ölçeğinde Görsel Algı, Kevin Lynch

“Halk imgesi” her kentin, kişilerinin bireysel imgelerinin bir araya gelmesiyle oluşmaktadır ve birey çevresiyle sağlıklı ilişkiler içindeyse ve diğer kentlilerle işbirliğine hazırsa gerekli bir grup imgesidir. Her bir kişinin algısı kendine özeldir, ancak, bu algının grup imgeleriyle hiçbir bağlantısı yoktur, değişik çevrelerde bazen zorlayıcı, bazen tümünü kapsayıcı bir şekilde gelişebilmektedir.

Lynch’e göre; kent mekanın algılanması, fiziksel unsurlardan yola çıkarak beş farklı başlık altında toplanabilir; yollar, sınırlar/kenarlar, bölgeler, düğüm/odak noktaları ve işaret öğeleridir.

Yollar: Yollar gözlemcinin alıştığı ve sıra sıra kullandıkları alanlardır. Sokaklar, yaya yolları, toplu taşıma alanları, kanallar ve demiryolları pek çok kişinin imgesinde baskındır. İnsan hareket halindeyken kenti gözlemler ve bu yollar üzerinde diğer çevresel öğeleri algılar ve bütünle ilişkisini kurar.

Kenarlar: Ulaşım aksları gibi kullanılmayan doğrusal öğelerdir. Sınır işlevini gören kenarlar sürekliliği doğrusal olarak bölerler. Kıyılar, duvardırlar ve gelişme bölgesi sınırları kenar öğelerine iyi bir örnektir. Bu kenar öğeler, iki bölgeyi birbirinden ayıran veya iki bölgeyi birleştiren bağlantı noktası olmakla birlikte, bir çok kişinin yön bulmak için kullandığı öğelerdir.

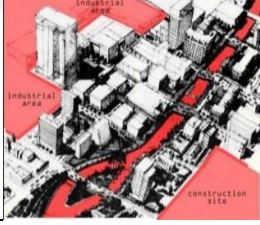
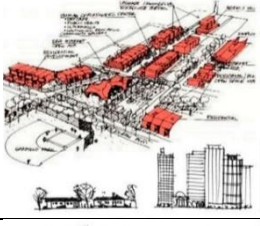
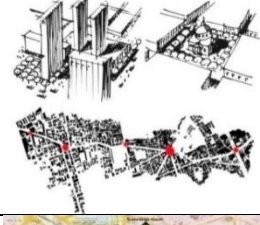
Bölgeler: Bölgeler iki boyutlu alanlar olarak, ayrılan kentin orta veya büyük ölçekli bölümlerini oluşturmaktadır. Birey psikolojik olarak bu alanların içine girdiğini hissederek. Bu anlamda bölgelerin içindeyken tanımlanması oldukça kolaydır, aynı zamanda dışsal referanslar için de kullanılmaktadır.

Düğüm/odak noktaları: Bireyin kente girebilmesini sağlayan stratejik noktalar kentteki düğüm noktalarıdır. Birey bir noktadan diğerine yol alırken kullandığı yoğun odak noktaları ise düğüm noktalarıdır. Ulaşım sisteminde kesintilere neden olan kavşaklar buna iyi bir örnektir ve kentin bir bölümünden diğerine geçiş noktalarını oluştururlar. Düğüm noktaları

fiziksel özelliklerin veya kullanımların yoğunlaştığı alanlar olma özelliğini taşıyan, köşe başı faaliyetlerini barındıran veya kapalı bir meydanı, diğer anlamda bir bölgenin çekirdeğini faaliyet merkezini oluşturan alanlardır.

İşaret öğeleri: işaret öğeleri bir noktasal referans kaynağı olarak harici öğelerin olmasından dolayı birey bu oluşumların içine giremez. İşaret öğeleri kolayca tanımlanabilen fiziksel oluşumlardır; bir bina, bir işaret levhası veya bir dağ gibi. Bu öğelerin kullanımları yapılan seçimlere bağlıdır. Örneğin bazı işaret öğeleri daha yüksekte yer alır ve genellikle birçok açıdan görülebilir. Kentin ayrıksı kuleleri, altın kubbeleri ya da yüksek tepeleri buna en iyi örnektir.

Çizelge 3.1. K. Lynch ilkeleri

Yollar		
Sınırlar/kenarlar		
Bölgeler		
Düğüm/odak noktaları		
İşaret		

Kent ölçeğinde algılanan fiziksel unsurlar, gözlenen alanın şartlarına göre değişiklik gösterebilir. Bu yüzden, bir otoyol bir sürücü için yol ögesi olarak algılanırsa, bir yaya için sınır ögesi olabilir (Lynch, 1988).

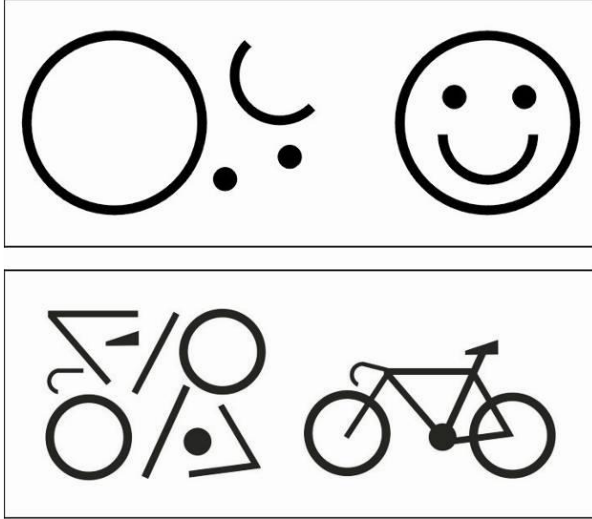
3.2. Bina Ölçeğinde Görsel Analiz Yaklaşımları

Görsel algılamada, zihne sunulan çok sayıda görsellerin kavranabilmesi için belirli koşullar vardır. Bu koşulların gerçekleşmesi ve zihne sunulan nesnelerin nasıl yorumlandığı aşağıdaki yöntemler ile açıklanabilmektedir.

3.2.1 Görsel algılamada Gestalt kuramı

20. Yüzyılın başlarında Almanya’da ortaya çıkan Gestalt çalışmaları birçok teorisinin temeli olarak insanın görsel algı ve bilişsel süreçlerinin açıklanmasında büyük katkılarda bulunmaktadır. Diğer anlamda Gestalt kuramı psikoloji bir teori olarak, insanın algısını açıklamaktadır. Türkçe’de "düzen" ve "form" anlamına gelen Gestalt sözcüğü Almanca’da, koymak, yerleştirmek, düzenlemek anlamına gelen “stellen” fiilinden türetilmiştir ve "biçim" anlamını ifade eden bir sözcüktür. Gestalt, tasarlanmış parçaların tek tek algılayışı değil, oluşturduğu anlamlı bütünün duruşu ve işleyişidir. Gestalt kuramına göre nesneler belirli bir düzen içinde bir araya gelmekte ve algılama bu düzenin öğeleri tarafından oluşan zihinsel şemalarla açıklanmaktadır (Aydınlı, 1992:27).

Gestalt teorisi temelinde bir psikoloji teorisi gibi görünse de, görsel algılamının nasıl gerçekleştiği, bu gerçekleşme sürecinde nelerin etkili olduğu, içerden ve dışardan bu süreci nasıl etkilediklerini açıklamaya odaklanmıştır. Görsel algı alanında ortaya çıkan Gestalt teorisine göre, bütün parçalardan oluşur ve birey her şeyi bir bütün olarak algılar, ancak parçalar tek tek bütünü yansıtamazlar, bütünün özelliğine göre seçilirler (Eryayar, 2011: 127).

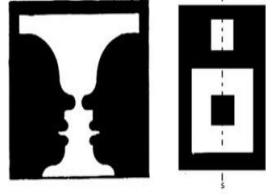
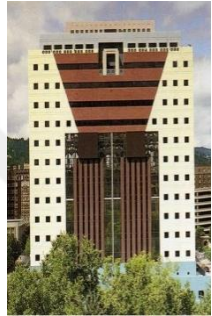
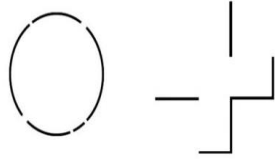
Şekil 3.1. Parçaların oluşturduğu anlamlı bütün (Eryayar, 2011: 128)

Temelde, görsel algıyla ilişkili Gestalt ilkeleri, görsel çevrede ayrı ayrı yer alan öğelerin düzenlenip, görsel yapılar oluşturulacak biçimde gruplandırılması sürecini açıklamaya çalışmaktadır (Aydıntan, 2005; Kılıç, 2003; Koffka, 1935). Gestalt Kuramı'na göre görselyapı olarak tariflenen bütün, kendisini meydana getiren parçalardan daha karmaşık bir yapıya sahiptir. Bütünü oluşturan parçaların tamamı bütünle ilişki içerisindedir. Bu yapı, belirli bir anda elde edilebilecek en basit ve en simetrik bir araya gelişe sahip olmalıdır. Gestalt algısı oluşumunun eğiliminin bu yönde olduğu belirtilmektedir (Arnheim, 1986).

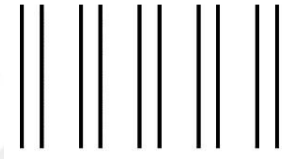
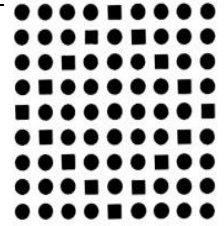
Gestalt kuramı bütünlerin algılanması için görsel elemanların nasıl kompoze edildiğine dair, gerekli ilkeleri şu kurallara göre açıklamaktadır:

- Şekil zemin ilişkisi
- Yakınlık
- Tamamlama
- Benzerlik
- Süreklilik
- Kapalılık
- Ayrıca mimariyi etkileyen Gestalt ilkeleri Tekrar (ritim), Simetri-Asimetri-Denge, Odak noktasının vurgulanması, Ölçek- Oran, Birlik- Bütünlük olarak belirtmektedir.

Çizelge 3.2. Gestalt ilkeleri

NO	Gestalt ilkeleri				ŞEKİLLER	
1	Şekil-Zemin İlişkisi: Bütün algılamalarda bir şekil, bir de zemin bulunmaktadır. En temel ilkelerden biri olan şekil-zemin ilişkisinde, şekil arka yüzeyi oluşturan zemin içinde anlam kazanır. İnsan çevresindeki uyaranlardan, dikkat ettiklerini şekil ve bunların dışında kalanları da zemin olarak algılar. Atrikson'a (2006) göre "Şekil gibi görünen bölgeler, ilgilenilen nesneleri kapsar ve zeminden daha belirgin ve daha önde görünür" . Rubin Vazosu, şekil zemin ilişkisine iyi bir örnek olarak verilebilir. Birey bu resme bakarken, bir yönden karşılıklı birbirine bakan iki yüzü şekil ve vazoyu zemin, bir diğer yönden baktığında da yüzleri zemin, vazoyu ise şekil olarak algılar. Bu durum şekil-zemin ilişkisinde, algılamının kişilere göre değişiklik göstermesi ve farklı yorumlanması anlamına gelmektedir.					
Cephede şekil-zemin	Chelsea Tower, 2005, Duba		Portaş rezidans, 1998, Ankara		Portland Municipal Services Building, 1982, Portland	
2	Tamamlama ilkesi: Gestalt teorisine göre tamamlanmamış nesneler bütün olarak algılanır. Tamamlama ilkesi tıpkı bulmaca doldurur gibidir. Bu anlamda birey görsel olarak algıladıkları uyaranların boşluklarını doldurur, onları organize eder ve anlamlandırır. Şekildeki geometrik biçimlere bakıldığında daire veya haç olarak görülürler. Bu şekiller tamamlanmamış olmalarına rağmen insanın geçmiş deneyimlerine dayanarak tamamlanmış gibi algılanırlar. Böylece birey zihinsel olarak şekilleri kapatır, boşlukları doldurur, onu bir bütün içinde algılar. Bu olgu, algılamada tamamlama ilkesi olarak ifade edilmektedir.					

Çizelge 3.2. (devam) Gestalt ilkeleri

Cephede tamamlama	Venturi evi, 1964, United States		Sony Tower, 2007, United States		bSIDE6, 2009, United States	
3	Yakınlık ilkesi: Bu ilkeye göre mekan içinde bulunan nesneler birbirlerine yakın olduklarında bir grubu temsil ederler. Örnek: birbirlerine yakın olan paralel çizgiler bir bütün olarak algılanırlar. İki çizgi arasındaki mesafe az olduğunda, çizgiler görsel alan içinde, onları çevreleyen boşluktan ayrı görünürler.					
Cephede yakınlık	Torre CEPESA, 2008, Spain		Shinjuku Center Building, 1979, Tokyo		CPF buildings, 1976, Singapore	
4	Benzerlik ilkesi: Birbirine benzer biçimde olan birimler bir araya geldiklerinde bir algısal bütünlük kazanırlar. Aynı zamanda maddeler şekil, renk, doku, cinsiyet ve pek çok özellik ve benzerlik açısından gruplanarak algılanırlar. Örneğin kalabalıkta, insan zihni bireyleri yaş benzerliğine göre grupladığında çocukları, gençleri, orta yaşlıları fark eder. Şekilde görüldüğü gibi düzen içerisinde olan tüm küçük kareleri gruplayarak büyük kareyi algılamaktadır.					
Cephede benzerlik	Strata SE1, 2010, Londra		Jean Nouvel Tower, Cyprus, 2013		Pullman Hotel, Barcelona, 2010	

Çizelge 3.2. (devam) Gestalt ilkeleri

5	Kapalılık ilkesi: Kapalılık ilkesi, bireyin görsel açıdan algıladıkları uyaranlarda vardır olan boşlukların doldurmasıdır. Böylece kopuk parçalar, bütün bir nesne olarak algılanırlar. Kapalılık ilkesi, sanatta da yaygın olarak kullanılır. Tasarımcı tasarladığı ürünü daha ilginç hale getirmek ve benzerlerinden ayırmak için bu ilkedden yararlanarak, kullanıcıların görsel algılarının kullanmasını sağlar ve tasarladığı eksik kısımların tamamlanmasını, izleyicinin yorumuna bırakmaktadır.					
Cephede kapalılık	36 Apartments, 1993, Italy		Bethel Missionary Baptist Church, 2005, Texas		k. wah centre, 1991, Hong Kong	
6	Süreklilik: Belirli bir yönde ilerleyen ve belirli bir yöne akma etkisi yaratan noktalar, çizgiler veya birimler bir gruplaşma eğilimi gösterirler. Böylece insan birbiriyle ilişkili olan nesneleri diğer bir nesnenin ya da bir çizginin devamı olarak algılar şekilde bir modeli meydana getiren noktalar tek tek değil, birbirine bağlanmış sürekli bir bütünü yansıtarak belli bir yönde akma etkisini meydana getirmektedir.					
Cephede süreklilik	F&F, 2011, Panama		Marina City, 1964, Chicago		The Wave Skyscraper, 2008, Australia	

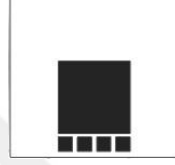
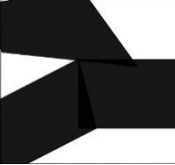
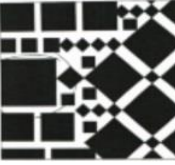
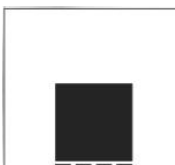
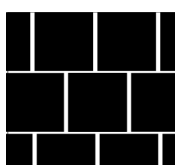
3.2.2. Rudolf Arnheim görsel algı ilkeleri

Gestalt psikolojisi 1920’lerde Rudolf Arnheim tarafından sanatta kabul edilmiştir. Arnheim, algının, kavramanın temeli olduğunu ve algılamayı geliştirmenin sanat eğitiminde çok önemli işlevi ve sonucu olduğunu söylemektedir (Senger, 2010).

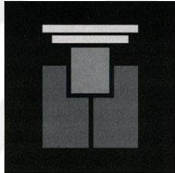
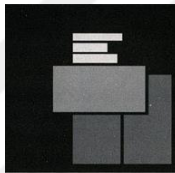
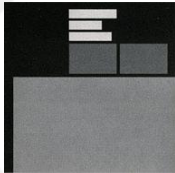
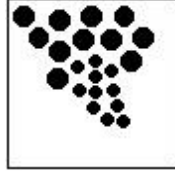
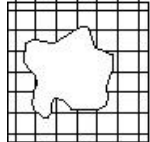
Arnheim’a göre sanat, genel olarak formların yapısına ve renklere bağlı olarak algılanmaktadır.

Arnheim’e göre görsel algıyı etkileyen faktörler:

Çizelge 3.3. R. Arnheim ilkeleri

Boyut	Büyük nesneler, küçük nesnelerden görsel açısından daha ağır ve önde görünmektedir.			
Biçim	Düzenli şekle sahip olan nesneler, düzensiz şekilli olanlardan daha ağır görünür, daha önce algılanmaktadır.			
Form ve Yerleşim	Pozitif formlar, negatif alanlarda daha önce algılanmaktadır.			
İzolasyon	Bir alanda izole olan nesneler, diğer elementlerle çevrili olan nesnelere göre daha önce algılanmaktadır.			
Yoğunluk	Belirli bir alana çok sayıda eleman yerleşimi, o alana daha fazla ağırlık verir. Birden fazla küçük nesneler, büyük bir nesneye denge oluşturabilir. Küçük elemanlar grup teşkil ederek tek büyük elemanı dengelemektedir.			

Çizelge 3.3. (devam) R. Arnheim ilkeleri

Renk	Genelde sıcak renkler, soğuk renklere göre daha önde görünür. Yüksek yoğunluklu renkler, düşük yoğunluklu olanlardan daha ağır görünür. Parlak renkli küçük olan, mat nötr renkli büyük bir alana karşı denge oluşturabilir. Nesne ile arka planının kontrastı daha yüksek olan, daha ağır algılanabilmektedir.			
Oryantasyon	Dik nesneler, yatay nesneler göre daha önce algılanır. Bir çapraz yerleşim, dikey yatay oryantasyona göre dahada dikkat çekicidir.			
Konum / Pozisyon	Bir nesnenin görsel ağırlığı, orantılı mesafe ile merkez veya baskın kompozisyon alanında daha da artar. Merkezde yer alan büyük bir nesne kenarda yer alan küçük nesnelere karşı, denge oluşturabilir. Bir kompozisyonun üst kısmında yer alan nesne, alt kısmında olan nesneden daha ağır algılanabilmektedir.			
Derinlik	Bir bölgenin alan derinliği ne kadar büyük olursa taşıdığı görsel ağırlık daha bariz olmaktadır.			

3.2.3. Henry Sanoff'un görsel analiz yaklaşımları

Fiziksel çevreyi algılama ve yorumlama; insan fizyolojisinin, deneyimlerinin, gelişmelerinin ve kültürel değerlerinin etkileşimini içeren karmaşık bir süreçtir. Birey görsel çevreyi anlamak için, nesneler ve nesnelerin çevreyle olan ilişkilerini tanımlayan bir kaç fiziksel özelliklere dayanmaktadır. Bu özellikler: doku, boyut, doğrusalık, Yüksekten bakış, süreklilik ve geçiştir.

Doku: Bir yüzey giddikçe yoğunlaştığı zaman, gözlemciden uzaktaymış gibi gözükmemektedir.

Boyut: Nesnelerin boyutu küçülürken, gözlemciden geri çekilmiş gibi gözükmemektedir.

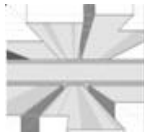
Doğrusalık: Birbirin den eşit mesafede olan nesneler bir noktaya yaklaşarak gözlemciden uzaklaşmaktadır.

Yüksekten bakış: Objeler, gözlemciden uzaklaştıklarında ayrıntılarını kaybetmektedirler.

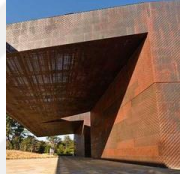
Süreklilik: Nesneler çakıştığında gözlemci basit olan formu daha kolay algılamaktadır.

Geçiş: Işık ve gölgede keskin kontrastlar bir kenar ortaya çıkarmaktadır (Sanoff, 1991).

Çizelge 3.4. H. Sanoff ilkeleri

Doku	Boyut	Doğrusalık	Yüksekten bakış	Süreklilik	Geçiş
					

Çizelge 3.5. H. Sanoff ilkelerin örnekleri

Doku	GMT Institute of Property Management, Indonesia 2004			
Boyut	New Australian Embassy, Jakarta 2016			
Doğrusallık	M.H. de Young Museum, San Francisco, California, USA 2005			
Yüksekten bakış	Metropolitan Government Building, Tokyo 1990			
Süreklilik	Raumplan House, Spain 2015			
Geçiş	Bajo Martin County, Spain 2011			

4. ANKARA' NIN YÖNETİM MERKEZİ OLMASI

Çağdaş dünyada özellikle başkentlerde yer alan kamu yapıları bütünsel bir program çerçevesinde oluşturulmaktadır. Mimari tasarımın doruk noktasını oluşturan bu yapılar başkentin kentsel silüetine katkıda bulunmakla birlikte tüm dünyanın ve içinde bulunmak isteyeceği simgeye dönüşmektedir.

Ankara, kasaba olmaktan çıkıp, modern dünyaya yönelmek istenen yönetim merkezidir. Bu kentten beklenen, yeni dünya anlayışının tüm işlevlerini yerine getirebilecek ve ona uygun yaşam biçimini yansıtacak bir başkent olmasıdır.

Ankara en azından 16. Yüzyıldan başlayarak 19. Yüzyılın ikinci yarısındaki büyük endüstriyel batı atılımına ve onun Osmanlı dünyasındaki yansımalarına dek, Anadolu'nun en önemli kentsel üretim merkeziydi. 19. Yüzyıl sonlanırken durum değişmeye başlamıştır; önce kentin ekonomik güç kaynağı endüstriyel batı ürünlerinin kitlesel akışıyla çökmüş, ardından ise, kente demiryolu ulaşarak, Ankara yitirdiği önemini bu kez önemli bir ulaştırma noktası haline gelmesinden ötürü kısmen geri kazanmıştır. Ancak, bunun mimari anlamda devrimsel bir değişim olduğu düşünülmemekte, sadece hükümet konağı, kışla ve lise gibi bir kaç resmi yapı inşa edilmiştir (Altın, 2003).

1.ulusal mimari dönemi; Ankara kentinin başkent olarak ilanından hemen sonra başlatılan imar hareketinin en önemli parçalarından biri yönetim işlevini sürdüren idari yapıların bir arada bulunacağı bir hükümet merkezinin oluşumudur. 1923'ta cumhuriyetin kurulması ile beraber yeni devletin başkenti olan Ankara'da uygar yaşantının kent ölçeğinde yaratılması nedeniyle kent görüşünün çağlaştırılması ve modern bir toplum kimliğinin genç Cumhuriyet'in vatandaşlarına kazandırılması yönünde çalışmalar yapılmıştır (Altın, 2003). Meclis yapısıyla birlikte 1930'a dek sürecek bir mimari dönem başlamıştır. Birinci Ulusal mimarlık dönemi olarak adlandırılması genelleşmiş bu dönem, her yerden çok Ankara merkezli bir etkinliklerle karakterize olmuştur ve kentin ilk kamu yapıları, okullar ve Kızılay gibi yeni semtler inşa edilmiştir. Böylece Ankara Türkiye'nin mimarlık sahnesinin değişim eğiliminin başladığı öncü noktası olmuştur. Bu dönem ulusallaşma ile modernleşmenin birlikte yürüdüğü bir dönem olarak sayılabilir. Mimar Vedat Tek, mimar Kemalettin Bey, Muzaffer Bey, Julio Mongeri ve Arif Hikmet Koyunoğlu Cumhuriyetin ilk yapılarının inşasında önemli mimarlardır.

Uluslararası mimarlar dönemi; Türkiye'nin Modernist dönemi 1930'ların sonlarında yeni bir gelecekselci-tarihselci değişim rüzgarıyla karşılaşmıştır. Yapılar kubbe gibi simgelerden uzaklaşarak yalınlaştırılmış, ama yine anıtsal bir tarihselcilik gündeme gelmiştir. Ankara bu yönelimin Türkiye'deki neredeyse tüm önemli örneklerini barındırır. 1932-1938 döneminde yapılan kamu binalarında ise genel mimarlık eğilimi, uluslar arası ilkeler ve batının neo-klasik biçimciliği kullanılmıştır. Clemens Holzmeister, Ernest Egli, Bruno Taut ve Martin Elsaesser bu alanda egemen olan mimarlar olarak sayılabilir. Bu dönemin en önemli Türk mimarları arasında ise Seyfi Arkan ve Sedad Hakkı Eldem yer almaktadır.

Yapıların çağdaştırılması döneminde, sadece hacimlerden oluşan binalar değişik geometrik düzenlemelerle birlikte itidalli görünmektedir. Anadolu inşaatının belirgin simgesi olan kübik hücreler, düzenlemeler, çıkıntı şekilde katlar ve kat kısımları Türk saraylarının onsekiz ve ondokuzuncu asırlar saçaklarını andırmaktadır. Yalın kütleleriyle modern mimarlığı simgeleyen binaların çıkmaları gereksiz eklemelere dönüştüğü izlenmektedir.

Türkiye'de bulunmuş eski bir yabancı devlet başkanına bu yapılar “büyüklük duygusuyla çizilmiş resmi daireler” olarak görünmektedir. Simetrik kütleleriyle devlet otoritesini yansıtmayı amaçlayan bakanlık yapıları, araziye yayılarak, Nafia ile İktisat ve Ziraat vekaletleri arasındaki bugün kullanılmayan revaklı geniş merasim alanı ile bu etkiyi yansıtmaktadır (Giray, 2009).

U, H veya O plan şemasında yapılan bakanlık binalarının yerleşimi, mimarlık yönünden zayıf nokta olarak belirlenmektedir. Bu doğrultuda Fatih Rıfkı Atay'ın 1939'ta Ulus gazetesinde yayınlanan “İklim ve Bina” başlıklı yazısında bu binaların eleştirmesinde şunları anlatmaktadır: “Bu binalarda cephe ve yön meselesi birbiriyle mücadele halindedirler. Orta kuzey tarafında koridor getirilmiş ve güneye binalar yerleştirilmiştir. Bürolar kuzey tarafına konulmuş olmaktan kurtulmuş, fakat güneş altında yanmaktan kurtulmamıştır. Yan cadde üzerinde wc, merdiven ve servis odaları yerleştirilmiştir. Bu yan ortada koridor ve iki tarafında çalışma bürolar vardır. Büroların bir kısmı bu şekilde güneş vaziyetine nisbeten müsait olmakla beraber diğer avlu tarafında düşen bürolar öğleden sonra güneş altında yanmaktadırlar.” Ayrıca bu aksaklıklar için cephede ne güneş kırıcı nede pencere ebatlarının farklılaşması düşünülmemiştir (Altın, 2003).

1940'dan 1950'ye kadar 10 yıl kadar süren 2. Ulusal mimarlık üslubu, özellikle kaynağını geleneksel Türk sivil mimarisinden alan bir anlayışı yansıtmaktadır. Bu dönem Paul Bonatz, Sedat Hakkı Eldem, Emin Onat, Orhan Arda, Doğan Erginbaş gibi mimarlarla temsil edilmektedir.

Çok partili siyasal dönem; 1950'lerde Türkiye'nin politik tercihleriyle birlikte, merkezi yönetim, elli yıl boyunca mimari kararlardaki rolünü küçültmüştür. Devlet eski iş dağıtım mekanizmalarını değiştirmiş ve yabancı mimarları yavaş yavaş sahneden silinmiştir. 1970'lere dek Türkiye'nin büyük resmi yapıları devlet tarafından değil yarışma mekanizmasıyla tasarlanmıştır.

4.1. Seçilen Kamu Binaların Künyeleri

Çizelge 4.1. Birinci ulusal mimari dönemi

	Birinci Büyük Millet Meclisi Binası (1917-20), İttihat ve Terakki Kulübü olarak 1917 yıllarında mimar Hafı Bey tarafından Ankara'da inşa edilmiştir. 23 Nisan 1920'de ilk Büyük Millet meclisi kullanılan bu bina, günümüzde müze olarak işlev görmektedir.
	İkinci Büyük Millet Meclisi Binası, Mimar Vedat Tek tarafından 1923 yılında Mebus kulübü ve parti merkezi olarak Ankara Palasın karşısında inşa edilmiştir. Bir dönem Cento merkez yapısı olan bu bina günümüzde Cumhuriyet Müzesi olarak kullanılmaktadır.
	Maliye Vekaleti Binası, 1925 yılında Yahya Ahmet ve Mühendis İrfan tarafından tasarlanan bu bina, Cumhuriyet'in ilk bakanlık binası olarak dönemin ulusalcı eğilimlerinin bir ürünüdür. Binanın sol kısmı Maliye Bakanlığı ve sağ kısmı Gümrük ve Tekel Bakanlığı tarafından kullanılmıştır. Orta kısım ise 1950'li yıllara kadar Başbakanlığa tahsis edilmiştir.

Çizelge 4.1. (devam) Birinci ulusal mimari dönemi

	Kültür Bakanlığı Binası, 1927 yılında mimar Arif Hikmet Koyunoğlu tarafından tasarlanan bu bina dikdörtgen plan şemasına sahiptir ve bodrum kat üzerine iki kat olarak inşa edilmiştir. Dışişleri Bakanlığı olarak kullanılan binanın anıtsal görünümlü yapısının sadece ön cephesi taş ve mermer kaplıdır. Arka cephe yalın bir sıvalı düzen göstermektedir.
	Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekaleti Binası (Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı) (1927-29), Theodor Jost tarafından tasarlanan bu bina Art Deco eğilimlerin Ankara'daki ilk modern görünümlü mimarlık yapıtıdır. 1930'lu yıllarda inşa edilen bu yapı modern simetrik bir düzene sahiptir ve bodrum üzerinde üç katın bulunduğu ana kütesinin ön cephesinde silindirik yer almaktadır.
	Milli Müdafaa Vekaleti (Milli Savunma Bakanlığı) (1928-31) Milli Müdafaa Vekaleti Holzmeister'in Ankara'daki ilk yapısının planları Viyana'da hazırlanmıştır. Ancak o tarihte henüz Ankara'nın planı yapılmamış olduğundan Holzmeister'in askeri kışla düzenine sahip bu binasının yapımına şehrin dışında rastgele olarak belirlenen bir yerde başlanmıştır. Bina simetrik bir plana ve betonarme iskelete sahiptir. Binanın orta kısmında anıtsal bir giriş yer almaktadır.
	Erkan-I Harbiye Reisliği Dairesi (Genelkurmay Başkanlığı Binası) Erkan-I Harbiye Reisliği Dairesi Devlet Mahallesi'nin ilk yapılarından biri olarak, mimar Clemens Holzmeister tarafından 1929-30 yıllarında tasarlanmıştır. Bina dörder katlı üç uzun kütlelerin H biçimi oluşturacak şekilde bir araya gelmesinden oluşmaktadır. Bina Holzmeister'in Modernist anıtsal mimarlığını algılayabilecek biçimde kendini dışa yansıtmaktadır.

Çizelge 4.2. Uluslararası mimarlar dönemi

	Sayıştay Binası 1930 yılında mimarlar Nazım Bey ve Ernst A.Egli tarafından tasarlanan bu bina önce Birinci Ulusal Mimarlık Akımı çizgisinde inşa edilmiş; daha sonra bezemeleri kaldırıp yalınlaştırarak daha sade modernist bir biçime dönüşmüştür.
	Dahiliye Vekaleti Binası (İçişleri Bakanlığı) (1932-34) İl Bayındırlık Başmühendisliği, Clemens Holzmeister ile birlikte İçişleri Bakanlığının yanısıra Jandarma Genel Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü'nün de yer aldığı yapının tasarımında görevlendirilmiştir. Yapı üçer adet yatay ve dikey bloğun birleşiminden oluşmaktadır. Yapının etrafı revakla çevrili ve önünde açık iki avlu yer almaktadır.
	Nafia Vekaleti Binası (Bayındırlık ve İskan Bakanlığı) Nafia Vekaleti Binası 1933-34 yılında mimar Clemens Holzmeister tarafından tasarlanmıştır. Yapının girişinde uzanan ve caddeye dik olarak yerleştirilmiş iki blok zeminle birlikte dört katlı ve bu blokları birleştiren yatay kütle ise zeminle birlikte üç katlıdır. Bakanlık makamı ve tören salonu girişin bulunduğu ortak kütlede yer almaktadır. Kütlelerde yer alan koridorların etrafında toplam 175 oda bulunmaktadır.
	İnhisarlar Genel Müdürlüğü (Başbakanlık Binası) (1934-37) Sedad Hakkı Eldem tarafından tasarlanan İnhisarlar Genel Müdürlüğü, Türkiye'deki Le Corbusier'in etkilerini yansıtan bir örnektir. Bu dönemde Holzmeister'in bakanlık yapıları standart hale getirdiği anıtsallığı göstermez. İç mekanları ise yalın yüzeylere yer vermektedir.

Çizelge 4.2. (devam) Uluslararası mimarlar dönemi

	Yargıtay Binası, eskiden Ticaret Bakanlığı olarak kullanıyordu. 1934-1935 yılında mimar Clemens Holzmeister tarafından tasarlanmıştır.
	Adliye Vekaleti Binası (Adliye Bakanlığı) (1936-39) Nafia Vekaleti imar ve Yapı İşleri proje bürosu tarafından inşa edilmiştir. Yapı zeminle birlikte dört katlı kütlelerden oluşmaktadır. Bu kütleler H biçimi oluşturacak şekilde bir araya getirilmiştir. Yapının iç mekanları ise uzun koridorlar üzerine yerleştirilmiştir. Bu yüzden bu binayı Devlet Mahalesi'nin Holzmeister imzalı diğer binalardan ayırmak zordur.
	Türkiye Büyük Millet Meclisi (1938-60) Mimar Clemens Holzmeister tarafından tasarlanan bu bina 1938 yılında açılan uluslararası bir yarışma sonucunda elde edilmiştir. Binanın yapımı, maddi koşullar nedeniyle uzun bir sürece yayılmak durumunda kalmıştır.

Çizelge 4.3. İkinci ulusal mimari dönemi

	Türkiye Büyük Millet Meclisi Ek Hizmet Binası 1941 yılında yapıldı. İlk Orman ve su işleri bakanlığı olarak kullanıyordu, Clemens Holzmeister tarafından tasarlanmıştır.
---	---

Çizelge 4.4. Çok partili siyasal dönemden 2014'e kadar yapılan binalar

	Milli Eğitim Bakanlığı, 1962 yılında Herman Jansen ve Clemens Holzmeister Ankara bakanlıklar kampüsünün son binası olarak yapılmıştır.
	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 1983-1984 yılında mimar Cem Türkyılmaz tasarlanmış ve 216 mimarlık şirketi tarafından tasarlanmıştır.
	Dışişleri Bakanlığı (1984-88) Hasan Özbay ve Tamer Başbuğ tarafından tasarlanan bu yapı büyük bir çekirdek etrafında yerleşmektedir. Genel müdürlük ve ona bağlı müdürlükler, sergi ve toplantı salonu, yemekhane, garaj ve teknik servisleri hepsi bu çekirdeğin etrafında yer almaktadır.
	Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı (1985-91) Mimarlar Doğan tekeli ve Sami Sisa tarafından tasarlanan binanın yüksek bloğuna doğal ışıkla aydınlatan bürolar yerleştirilmiştir. Bina önce Halk Bankası için inşa edilmiş, daha sonra ilgili müsteşarlığa devredilmiştir. Komplekste eğitim merkezi, lokal, misafirhane ve oditoryum birimleri yer almaktadır.

Çizelge 4.4. (devam) Çok partili siyasi dönemden 2014'e kadar yapılan binalar

	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, 1992 yılında, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından mimar Belma Akalp tasarlanmıştır.
	Yeni Sayıştay Başkanlığı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından 1993 yılında mimar Ziya Tanalı tasarlanmıştır.
	TC Sosyal Güvenlik Kurumun Binası 1994-1995 yılında mimar Zühal Eren tarafından tasarlanmıştır.
	T.C Kara Kuvvetler Binası askeri binası olduğu için tasarımcı ve inşaat yılı ile ilgili bilgi bulunamamıştır.
	T.C Deniz Kuvvetler Binası askeri binası olduğu için tasarımcı ve inşaat yılı ile ilgili bilgi bulunamamıştır.

Çizelge 4.4. (devam) Çok partili siyasi dönemden 2014'e kadar yapılan binalar

	T.C Hava Kuvvetleri Binası askeri binası olduğu için tasarımcı ve inşaat yılı ile ilgili bilgi bulunamamıştır.
	Yeni Maliye Bakanlığı, 1999 yılında mimar Hüseyin Duran Işık tasarlanmıştır.
	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, 2005 yılında mimar Canan Atay tarafından tasarlanmış, proje müdürü Şeyda Turgay yapılmış. Bina ilk dönemde Tedaş Genel Müdürlüğü için kullanılmıştır.
	Avrupa Birliği Bakanlığı, 2006 yılında mimar Umut İnan tasarlanıp, uygulamaya geçmiş, 2007 yılında hizmet vermeye başlamıştır.
	Gençlik ve Spor Bakanlığı, 2008 yılında mimar Bülent Bakkaloğlu tarafından tasarlanıp ve Alke İnşaat firması tarafından uygulanmıştır.

Çizelge 4.4. (devam) Çok partili siyasi dönemden 2014'e kadar yapılan binalar

	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, mimar Şeyda Turgay 2008 yılında tasarladı ve Canan Atay proje şefi olarak uygulanmıştır.
	Danıştay Binası, 2009 yılında mimar Elif Uz tarafından tasarlandı, 2011 yılında Danıştay binası için ruhsat alınıp kullanmaya geçmiştir.
	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, 2010 yılında mimar Hüseyin Keçeci tarafından tasarlanmış ve mimar Atilla Şengonca tarafından uygulanmıştır.
	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 2010 yılında mimar Mustafa Mürşit Günday tarafından tasarlanmış ve uygulanmıştır.

Çizelge 4.4. (devam) Çok partili siyasal dönemden 2014'e kadar yapılan binalar

	Aile ve Sosyal politikalar Bakanlığı, Via Twins isimli bina ticari ofis olarak Bayraktar İnşaat firması tarafından yapıldı, 2011 Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı olarak kullanılmaya başlanmıştır.
	Adalet Bakanlığı yeni ek binası 2011 yılında mimar Ekrem Çetin tarafından ofis ve iş yeri olarak tasarlandı. 2015 yılında yapıldıktan sonra Adliye Bakanlığına devredilmiştir.
	Orman ve Su İşleri Bakanlığı, 2014 yılında mimar Ertan Ergin tarafından tasarlanıp ve uygulanmıştır.

5. ANKARA KAMU BİNALARI GÖRSEL ANALİZ ÇALIŞMASI

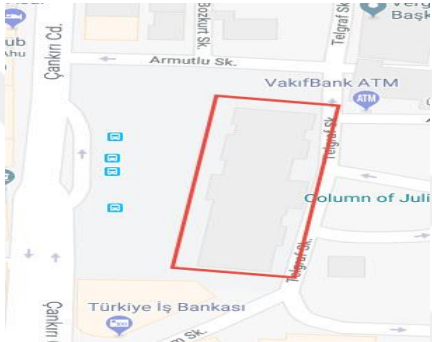
5.1. Kamu Binalarının Kevin Lynch İlkeri ile Değerlendirmesi

5.1.1. Birinci Ulusal mimari dönemi

Çizelge 5.1. Birinci Ulusal mimari dönemi

1	1. Büyük Millet Meclisi 	
		Yapıldığı dönemde çevresi boş ve Ulus meydanından algılanmaktadırdır. Günümüzde kale caddesi, Atatürk Bulvarı, gar yönü ve Samsun yolundan (Çankaya caddesi) yaklaşımlarda mevcut binalardan dönem üslubu, cephe düzeni olarak farklılaşmakta ve yer işareti özelliklerini sağlamaktadır.
2	2. Büyük Millet Meclisi 	 Birinci meclis binası gibi ana cadde üzerinde (Cumhuriyet caddesi) landmark özelliği vardır. Cephe düzeni olarak yine dönem üslubu taşımakta ve çevre binalardan farklılaşmaktadır.
		

Çizelge 5.1. (devam) Birinci Ulusal mimari dönemi

3	Maliye Bakanlığı 	 Çankırı caddesi üzerinde, üslup olarak birinci ulusal dönemidir. Kütle ve üslubu ile bulvardır üzerinde yer işareti özelliğini taşımaktadır.
4	Kültür ve Turizm Bakanlığı 	 Binanın cephe özellikleri dönemin 1.Ulusal üslubunu taşımakta, yüksekliği yan binalarla aynıdır. Köşe yerleşimi ve binanın ölçeği Anafartalar caddesi üzerinde bir yer işareti olarak diğer binalardan farklılaşmaktadır.

Çizelge 5.1. (devam) Birinci Ulusal mimari dönemi

5	Sağlık Bakanlığı 	 Sıhhiye meydanından bütünsel olarak algılanmaktadır. Birinci ulusal döneme ait süslemeler yokturtur. Cephe sadeleşmiş ve Avrupa mimari özelliğini göstermektedir. yer işareti olarak başarılı bir binadır.
6	Milli Savunma Bakanlığı 	 Bakanlıklar bölgesinde yer alan sade ve basit formlu bina, pembe cephesi yan binası (Genel Kurmay) ile birlikte. Milli Müdafaa caddesi, İsmet İnönü bulvardır ve Yahya Galip caddelerinden algılanan, Milli savunma bakanlığı yer işareti oluşturmaktadır.

Çizelge 5.1. (devam) Birinci Ulusal mimari dönemi

7	Genel Kurmay Başkanlığı	
		
		Genel kurmay başkanlığı binası İsmet İnönü bulvarıdırından aynı anda milli müdafa caddesinden algılanmaktadır. Yer işareti olarak tanımlanmaktadır. Cephesi sade ve süsleme bulunmamaktadır.

5.1.2. Uluslararası mimarlar dönemi

Çizelge 5.2. Uluslararası mimarlar dönemi

8	Sayıştay Başkanlığı	
		
		Eski Sayıştay binası, Cumhuriyet caddesi üzerinde birinci ve ikinci meclis binaların arasında yer alan masif, sade cephesi ile Uluslararası mimarlar dönemine ait olan mimari özelliktedir. Tek parça ve yaygın plan ölçeği olarak çevre binalar ile birlikte yer işareti özelliği taşımaktadır.

Çizelge 5.2. (devam) Uluslararası mimarlar dönemi

9	İçişleri Bakanlığı 	 İsmet İnönü bulvardır üzerinde 6 adet bağımlı kütle ile tek parça bir binadır. Giriş kütlesi belirgindir. TBMM'nin karşısında yer almaktadır. Atatürk meydanından görülen, sade, süsleme elemanı bulunmayan cephesi uluslararası mimarlar döneminin üslubunu taşımaktadır. Yer işareti sayılmaktadır.
10	Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 	 Bakanlıklar bölgesinde, Atatürk bulvardır ile Vekaletler caddesi köşesinde, U planlı, yalın cephe tasarımı ile dönemin üslubunu taşımaktadır. Yer işareti özelliği bulunmaktadır.

Çizelge 5.2. (devam) Uluslararası mimarlar dönemi

11	Başbakanlık 	 Milli müdafa caddesinde yer alan girişi belirgin değildir, tek parça bir bina, çevre kamu yapıları arasında kalmış ve kat olarak 2 katlı olmasından dolayı yer işareti başarısı zayıftır.
12	Yargıtay 	 Bakanlıklar bölgesinde ve Atatürk bulvarını üzerinde yer alan Yargıtay binası üslup ve kot olarak çevre dönemsel binalara benzemektedir. Ancak renk ve kentlinin tanıdığı bir bina olduğu için yer işaretidir.

Çizelge 5.2. (devam) Uluslararası mimarlar dönemi

13	Adalet Bakanlığı	
		Güven parkın arkasında, Milli Müdafaa caddesi üzerinde yer alan masif açık tonlu cephe ve etrafındaki binalardan daha yüksek yapıldığı uluslararası dönemin üslubunu taşımaktadır. Bulvardır üzerindeki algısı başarılıdır ve yer işareti özelliğini taşımaktadır.
14	3. Büyük Millet Meclisi	 İsmet İnönü bulvardır ve Atatürk bulvardır köşesinde farklı yükseklikte olan parçalardan oluşmaktadır. Masif, gri tonda ve yalın cephesi ile uluslararası üslubu taşımaktadır. Çevre boşlukları ve anıtsallığı ile görsel olarak algılanmaktadır, tam bir yer işareti özelliği taşımaktadır.

5.1.3. İkinci Ulusal mimari dönem

Çizelge 5.3. İkinci Ulusal mimari dönem

15	Büyük Millet Meclisi Ek Hizmet Binası	
		Tek prizmatik kütle, yapıldığı dönemine göre yüksek binadır. Sadeleşmiş cephesi ile Avrupa mimarisine yakındır. Atatürk bulvarından algılanan, köşe yerleşimli masif cepheli binadır. Yer işareti özelliği taşımaktadır.

5.1.4. Çok partili siyasal dönemden 2014'e kadar olan binalar

Çizelge 5.4. Çok partili siyasal dönemden 2014'e kadar olan binalar

16	Milli Eğitim Bakanlığı	
		Atatürk bulvarını üzerinde, Güven park ile Yargıtay arasında algılanan bir binadır. Parçalı kütle kompozisyonu ile çevresinden farklıdır. Yer işareti özelliğini taşımaktadır.

5.1.5. Çok partili siyasal dönemden 2014'e kadar olan binalar

Çizelge 5.5. Çok partili siyasal dönemden 2014'e kadar olan binalar

17	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı		
			Eskişehir yolundan algılanan tek kütle, yüksek bina ve sadeleşmiş cephesi ile Avrupa mimarisinin özelliklerini taşımaktadır. Yüksekliği ve dikdörtgen prizma formu ile yer işareti olarak algılanmaktadır.
18	Dışişleri Bakanlığı		
			Çok katlı ilk bloğa yatay ek bina olarak yapılmıştır. Samsun ve Eskişehir yolu köşesinde yer alan yüksek kütle çevre konut dokusundan farklılaşmaktadır çevre akslardan görülebilmektedir bu nedenle yer işareti özelliği taşımaktadır.

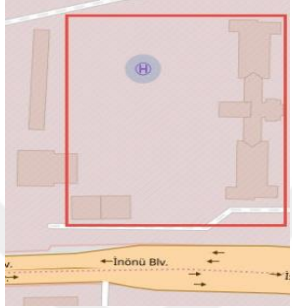
Çizelge 5.5. (devam) Çok partili siyasi dönemden 2014'e kadar olan binalar

19	Ekonomi Bakanlığı 	 Eskişehir yolu üzeri ve yeni Sayıştay binasının karşısında yerleşen yatay ve dikey kütlelerden oluşan bina grubudur. Dikey simetrik kütle çevre binalardan yüksek olduğundan, yer işareti özelliği taşımaktadır.
20	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 	 4 farklı yükseklikte kütlelerden oluşan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İsmet İnönü bulvarı üzerinde kahve tonlu cephesi ile yer almaktadır. Üçüncü boyutta farklı kodlardaki kompozisyonundan dolayı yer işareti olarak tanımlanabilmektedir.

Çizelge 5.5. (devam) Çok partili siyasi dönemden 2014'e kadar olan binalar

21	Sayıştay Başkanlığı 	 Yeni Sayıştay binası, İsmet İnönü bulvardırnı üzerinde, Ekonomi Bakanlığı binasının karşısındadır. Masif ve yatay etkili cephesi ile, yer işaretinden öte, sınır elemanı gibi davranmaktadır Ancak kütsel büyüklüğü ile yer işareti olarak da sayılabilir.
22	T.C Sosyal Güvenlik Kurumu 	 Yeni Sayıştay binasının arkasında ve İsmet İnönü bulvardırından ulaşan cadde üzerinde yerleşen bir binadır. Ana akslardan algılanmamaktadır. Mimari form olarak yer işareti olabilir ancak içindeki pozisyonu bunu engellemektedir.

Çizelge 5.5. (devam) Çok partili siyasi dönemden 2014'e kadar olan binalar

23	Türk Kara Kuvvetleri 	 Farklı kütlelerden oluşan İsmet İnönü bulvardırı üzerinde yer alan Türk Kara Kuvvetleri binası çevre binalardan yüksek olmasına rağmen, prizmatik kütlesi, yatay hatları ile özgün bir yer işareti oluşturmamaktadır.
24	Türk Deniz Kuvvetleri 	 İsmet İnönü bulvardırı ile Dikmen caddesi kesisiminde bulunan sade kütlesi olan bina, mimari geometrisinde özgünlük olmamasına rağmen pozisyonundan dolayı yer işaretidir.

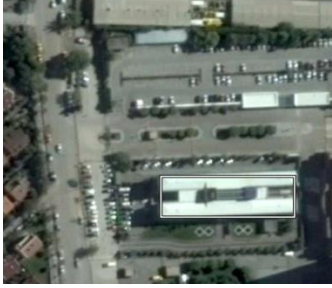
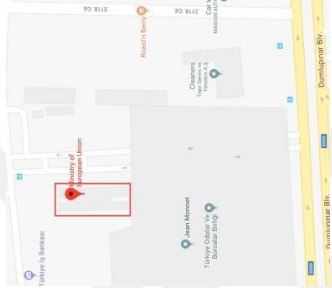
Çizelge 5.5. (devam) Çok partili siyasal dönemden 2014'e kadar olan binalar

25	Türk Hava Kuvvetleri	
		
		Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı gibi 3 farklı parçanın kompozisyonudur. Beyaz ve siyah renk ağırlıklı ana yüksek kütle ile bulvardırdan algılanmaktadır ve yer işareti oluşturmaktadır.
26	Kültür ve Turizm Bakanlığı	
		
		Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlık binası gibi 4 farklı yükseklikte olan kütlelerden oluşmaktadır. İsmet İnönü bulvardırını üzerinde görsel algı olarak yer işareti özelliği göstermektedir.

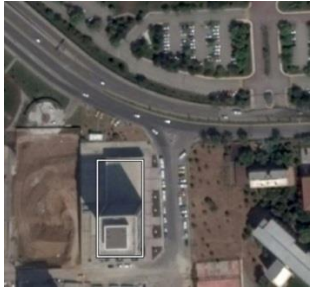
Çizelge 5.5. (devam) Çok partili siyasal dönemden 2014'e kadar olan binalar

27	Maliye Bakanlığı	
		Beyaz çerçeveli ve şeffaf yüzeyleri olanyüksek tek bir küttedir. Yükseklik ile Dikmen caddesinden algılanan yeni Maliye Bakanlığı yer işaret tanımlamaktadır.
28	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	
		3 farklı parçadan oluşan kompozisyonu ile ana yüksek kütle İsmet İnönü bulvardırından algılanmaktadır, duvardır etkisi ile hem bir sınır, hem yer işareti olarak davranmaktadır.

Çizelge 5.5. (devam) Çok partili siyasi dönemden 2014'e kadar olan binalar

29	Avrupa Birliği Bakanlığı 	 İkiz TOBB kulelerin arkasında ve İsmet İnönü bulvarında yer alan Avrupa Birliği Bakanlığı, az katlı, yatay ve sade kompozisyonu ile yer işareti oluşturmamaktadır.
30	Gençlik ve Spor Bakanlığı 	 Yatay ve dikey kütlelerden oluşan Gençlik ve Spor Bakanlığı şeffaf giydirme cepheli ve beyaz renkli cephesi ile Turgut Özal bulvarı üzerinde yerleşmiştir. Kütle kompozisyonu ile kolay algılanmaktadır. Yer işareti tanımlamaktadır.

Çizelge 5.5. (devam) Çok partili siyasi dönemden 2014'e kadar olan binalar

31	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 	 Anadolu bulvarından çevre boşluklar ile kolay algılanan bina, yüksek kütlesi ile yer işareti olarak tanımlanmaktadır.
32	Danıştay 	 Gümrük ve Ticaret Bakanlığı yanında, İsmet İnönü bulvarındadır. Davetkar bir kamu binası ve özgün form ile yer işareti tanımlamaktadır.

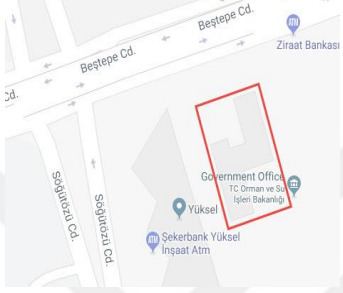
Çizelge 5.5. (devam) Çok partili siyasi dönemden 2014'e kadar olan binalar

33	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	
		Farklı parçalardan oluşan kompozisyonu olan binadır. Gençlik ve Spor bakanlığı gibi ana caddeden belli bir mesafe ile kolay algılanmaktadır. Yüksek ve dinamik çizgileri olan cephesi ile yer işareti oluşturmaktadır.
34	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı	
		İsmet İnönü bulvarı üzerinde, Danıştay binası yanındadır. Yerleşimi nedeni ile görsel algı olarak kolay algılanmaktadır. Farklı eğrisel ve yarı silindirik formu ile yer işareti özelliğini taşımaktadır.

Çizelge 5.5. (devam) Çok partili siyasi dönemden 2014'e kadar olan binalar

35	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı	
		İsmet İnönü bulvarından ayrılan cadde üzerinde yer alan giydirme cepheli iki yüksek kütlede oluşmaktadır. Küle yükseklikleri ve çağdaş cephe anlayışı ile yer işareti özelliğini tanımlamaktadır.
36	Adalet Bakanlığı	
		Güven parkın arkasında yer alan tek yükselen kütleli beyaz, sade ve şeffaf giydirme cepheli binadır. Yapı yoğunluğu içerisinde yer almakta ve kolay algılanmamaktadır. Bu nedenle yer işareti değildir.

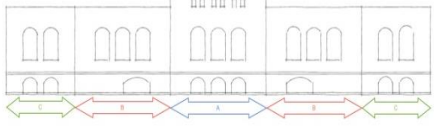
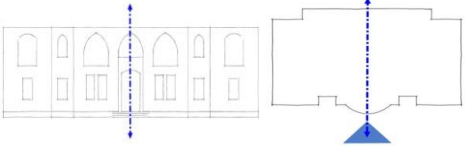
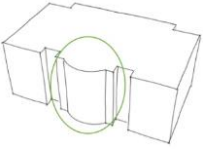
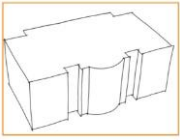
Çizelge 5.5. (devam) Çok partili siyasi dönemden 2014'e kadar olan binalar

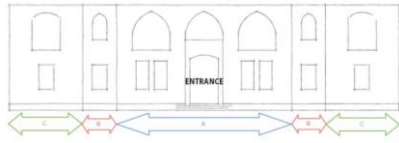
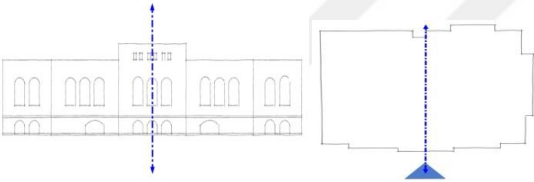
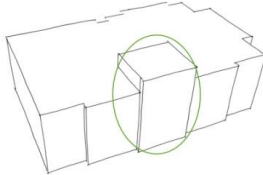
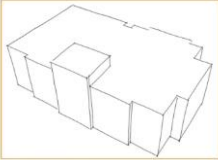
37	Orman ve Su İşleri Bakanlığı 	 İki yüksek kütleden oluşan Beştepe caddesi üzerinde ve Söğütözü caddesinden görülen bina, siyah-kahve renkli cephesi ve çevre boşluklar ile yer işareti özelliğini taşımaktadır.
----	---	---

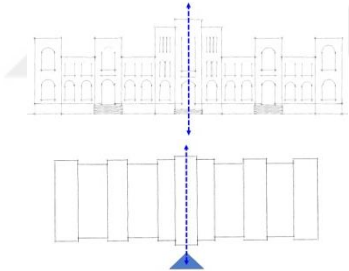
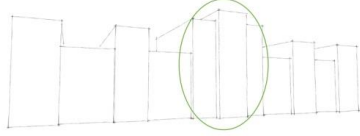
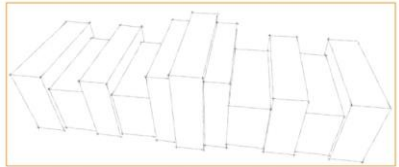
5.2. Kamu Binalarının Gestalt İlkeleri ile Değerlendirilmesi

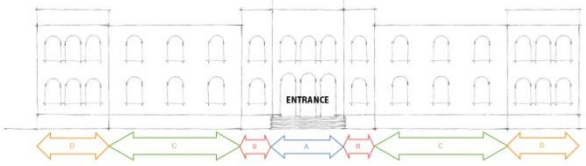
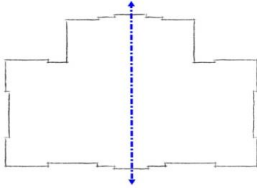
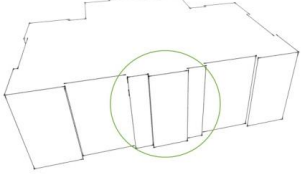
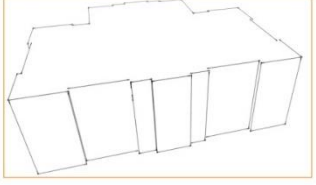
5.2.1. Birinci ulusal mimari dönemi

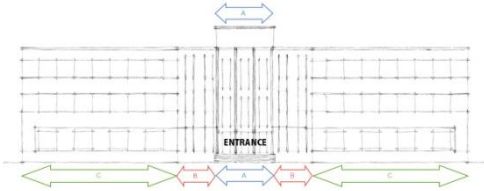
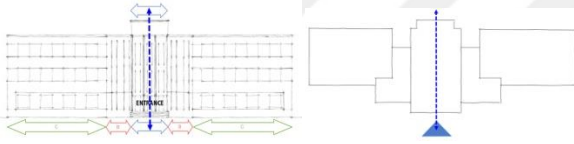
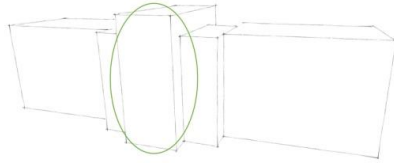
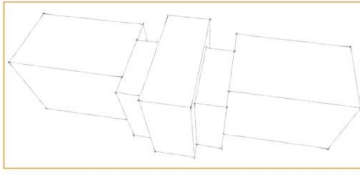
Çizelge 5.6. Birinci ulusal mimari dönemi

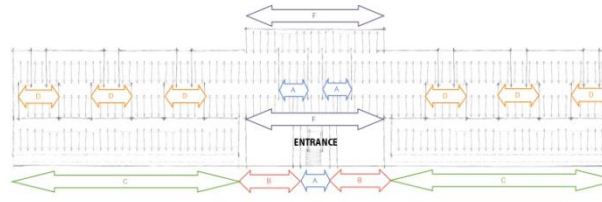
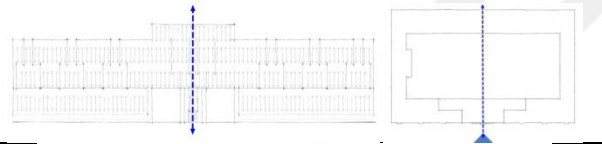
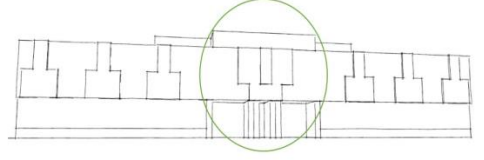
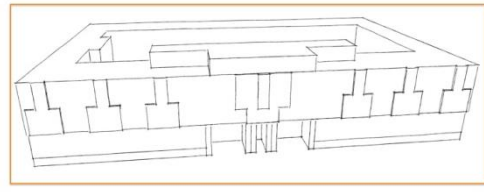
1	1. Büyük Millet Meclisi		
		Tekrar Ritim	Pencere düzenlerinde aralıklı tekrar vardır. 2-3-3-3-2 aralıklı tekrar düzenindedir. Cephe geometrisinde A,B,C,B,A tekrarı görülmektedir. Bu tekrar tam simetri ile desteklemektedir. Düşeyde tekrar yoktur.
		Simetri Asimetri denge	Binada tam simetri vardır.
		Odak noktasının vurgulanması	Simetrinin aksını oluşturan orta aks öne çıkarak odak noktasını oluşturmaktadır. Planda bu odak noktasında meclis toplantı salonu bulunmaktadır.
		Ölçek Oran	İlk yapıldığında tam yapılaşmayan Ulus meydanında, simgesel ve kolay algılanan bir binadır, ancak günümüzde çevresinde inşa edilen yüksek binalara göre ölçek-oran olarak küçük ölçekte kalmaktadır.
		Birlik Bütünlük	Tek parçalı, kompakt bir bina, tam simetri ile cephe ve kütle kompozisyonu birlik özelliğini sağlamaktadır.

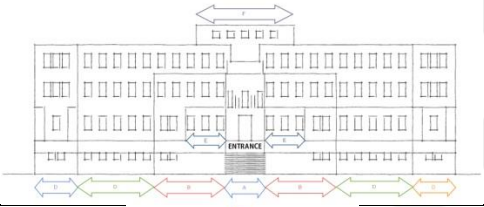
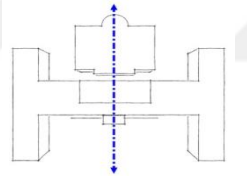
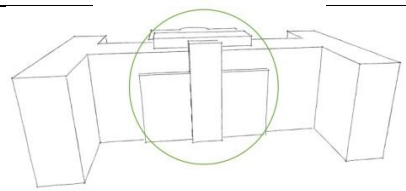
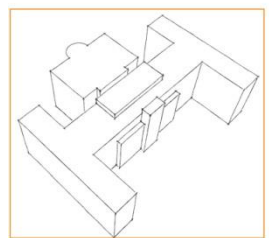
2	2. Büyük Millet Meclisi		
		Tekrar Ritim	Cephe pencere düzeninde elemanlar (A,B,C,C,C,B,A) aralıklı tekrar, C elemanında kemerlerde tam tekrar vardır. Düşeyde tekrar yoktur.
		Simetri Asimetri Denge	Ön cephede giriş aksına göre tam simetri vardır.
		Odak noktasının vurgulanması	Bina cephesinde girişi tanımlayan kütle simetri aksıdır. Aynı zamanda öne çıkarak odak noktası oluşturmaktadır.
		Ölçek Oran	Günümüzde etrafındaki binalara göre küçük ölçekli bir binadır. Yapıldığı dönemde Ankara Palas karşısında orta ölçekli bir kütle sahiptir.
		Birlik bütünlük	Simetrik cephesi ile simetrik kütle kompozisyonu ile birlik özelliği taşıyan kompakt bir binadır.

3	Maliye Bakanlığı		
		Tekrar Ritim	Pencere yerleşimleri kütledeki girinti ve çıkıntılar ile aralıklı tekrar vardır. Düşeyde tekrar yoktur, katlar farklıdır.
		Simetri Asimetri Denge	Binada tam simetri vardır.
		Odak noktasının vurgulanması	Cephe simetrisine göre girişi belirleyen simetri aksı binanın odak noktasını vurgulamaktadır.
		Ölçek Oran	Hem yapıldığı dönemde, hem de günümüzde çevre binalara göre büyük ölçekli bir binadır. Bu kütlesi ile diğer binalardan farklılaşmaktadır.
		Birlik bütünlük	Bina kütlelerinin simetrik, tek parça olmasından dolayı ve cephe düzenindeki tekrarlar ile kompozisyonu birlik-bütünlük özelliği taşımaktadır.

4	Kültür ve Turizm Bakanlığı		
		Tekrar Ritim	Gerek planda, gerekse pencerelerde aralıklı tekrar vardır. Yatayda aralıklı tekrar, düşeyde tam tekrar vardır.
		Simetri Asimetri Denge	Plan ve cephesinde tam simetri vardır.
		Odak noktasının vurgulanması	Binanın giriş noktası, cephe simetrisine göre odak noktasını belirlemektedir.
		Ölçek Oran	Yapıldığı dönem ve günümüzde çevresindeki binalar ile yakın büyüklüktedir. Ancak eğimli bir zeminde olmasından dolayı, kütlesi bulvardırdanyüksek ve büyük algılanmaktadır.
		Birlik Bütünlük	Kütlesi, cephesi ve simetrik kompozisyonu birlik özelliğini sağlamaktadır.

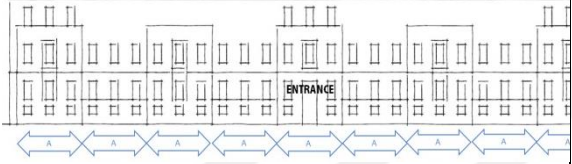
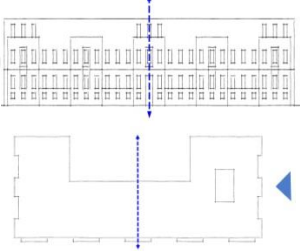
5	Sağlık Bakanlığı		
		Tekrar Ritim	Sağ ve sol kollarda pencere düzeni tam tekrar biçimindedir. Cephe geometrisini oluşturan yüzeylerde ise aralıklı tekrar vardır. Yatayda aralıklı tekrar (A,B,C,B,A) düzeninde düşeyde tam tekrar (A,A,A) vardır.
		Simetri Asimetri Denge	Plan ve cephede tam simetri vardır.
		Odak noktasının vurgulanması	Giriş kütleleri öne çıkıntılı olarak yer almakta, cephe simetri aksındadır. Odak noktasını vurgulamaktadır.
		Ölçek Oran	Yapıldığı dönemde Sıhhiye meydanından algılanan bina, günümüzde meydanın etrafındaki binalardan kütleli etki olarak daha küçük ölçekte kalmıştır.
		Birlik Bütünlük	Tam simetrik, dengeli plan, cephede birlik özelliğini sağlamaktadır.

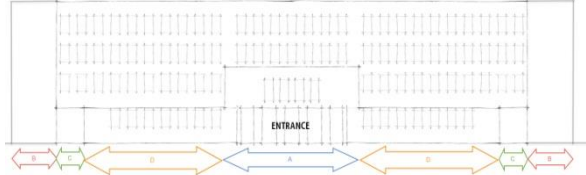
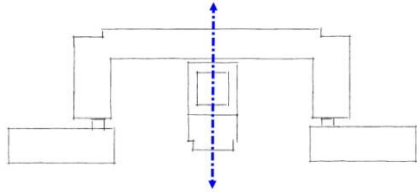
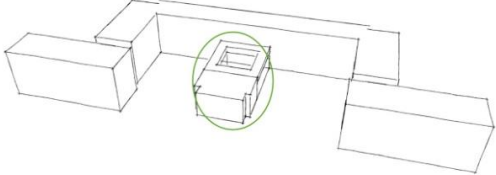
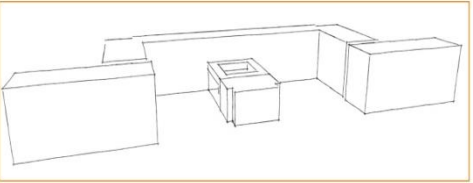
6	Milli Savunma Bakanlığı		
		Tekrar Ritim	Penceler bina cephesinde tam tekrar oluşturmaktadır. Cephe üzerindeki girintili çıkıntılar ise 3-1-3 düzenle aralıklı tekrar etmektedir (A,BB,C,BB,A).
		Simetri Asimetri Denge	Ön cephe ve plan şemasında simetrik bir yapıdır. Giriş simetri aksındadır.
		Odak noktasının vurgulanması	Giriş noktası kütleye göre simetri aksındadır. Bu aks bir kat yüksektir ve giriş zeminde geri çekilmiştir. Bu durumda giriş odak noktası olarak vurgulanmaktadır.
		Ölçek Oran	Genel Kurmay Bakanlığı ile aynı kat sayısı ve ölçektedir. Yapıldığı dönem yapılara ve çevre binalara göre büyük ölçekli sayılmaktadır.
		Birlik bütünlük	Simetrik kütle kompozisyonu ve cephesi, avlulu dikdörtgen prizma kütlesi ile bütünlük özelliğini sağlamaktadır.

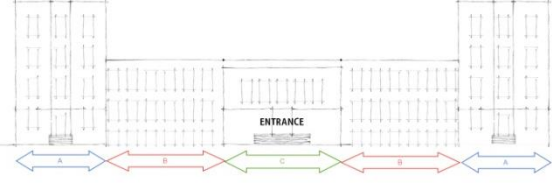
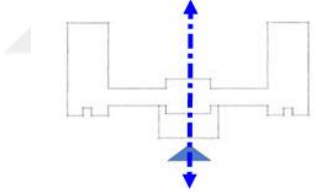
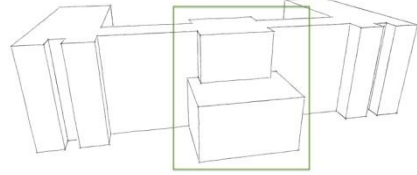
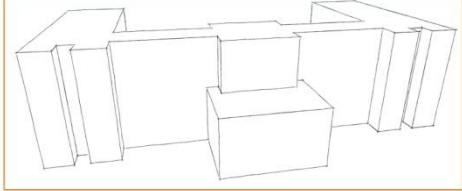
7	Genel Kurmay Başkanlığı		
		Tekrar Ritim	Penceler bina cephesinde tam tekrar oluşturmaktadır. Cephe üzerindeki girinti çıkıntılar (A,B,C,D,D,C,B,A) tekrar etmektedir.
		Simetri Asimetri Denge	Plan ve cephede tam simetri vardır.
		Odak noktasının vurgulanması	Giriş kütleleri yuvardırlak tasarımı ile simetri aksındadır, odak noktası vurgulanmasını sağlamaktadır.
		Ölçek Oran	Milli savunma bakanlığı ile aynı ölçektedir. Yapıldığı dönem yapılara göre büyük ölçekli sayılmaktadır. Ancak yeni çevre binaların yüksek kütlelerin yanında az katlı kalmaktadır.
		Birlik bütünlük	Simetrik kütleleri ve binanın simetrik cephesi ile bütünlük özelliğini sağlamaktadır.

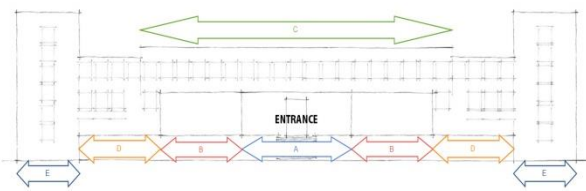
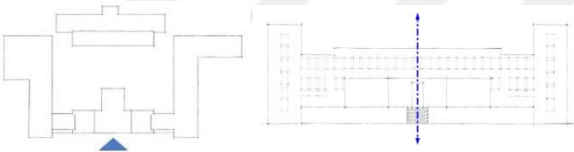
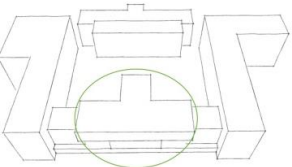
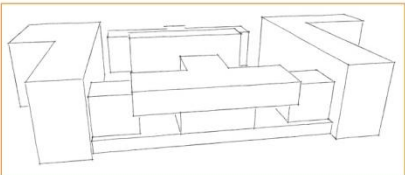
5.2.2. Uluslararası mimarlar dönemi

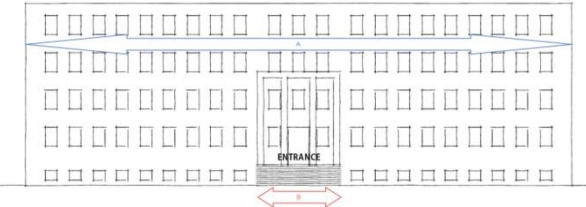
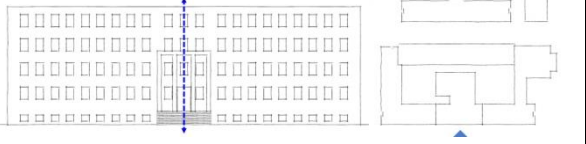
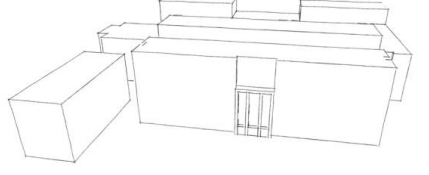
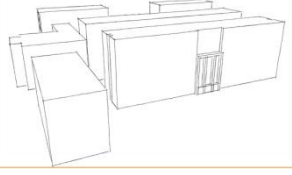
Çizelge 5.7. Uluslararası mimarlar dönemi

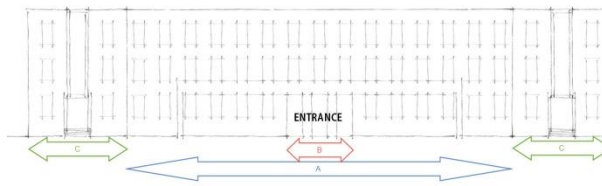
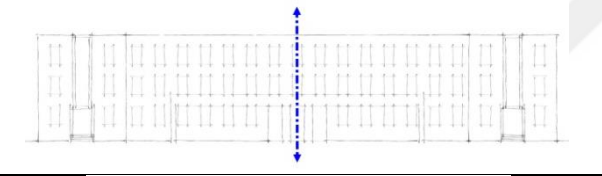
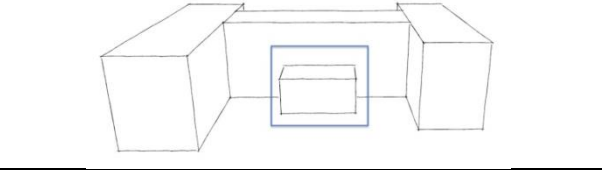
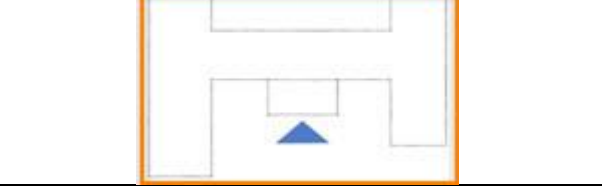
8	Sayıştay Başkanlığı	Tekrar Ritim	Penceler bina cephesinde tam tekrar oluşturmaktadır. Ancak cephede yer alan çıkıntılar (A,B,A,B,A) düzeni ile aralıklı tekrar etmektedir.
			
		Simetri Asimetri Denge	Cephede tam simetri vardır. Plan şemasında simetri kısmen bozulmaktadır.
		Odak noktasının vurgulanması	Odak noktası vurgulanması yoktur.
		Ölçek Oran	Birinci ve İkinci Meclis binaları ile aynı ölçektedir. Yapıldığı dönemin yapılarına göre büyük ölçekli sayılmamaktadır.
		Birlik bütünlük	Cephe ile kütle kompozisyonunda bütünlük vardır.

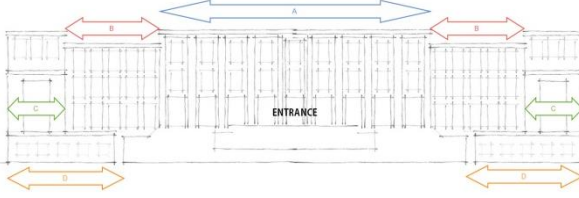
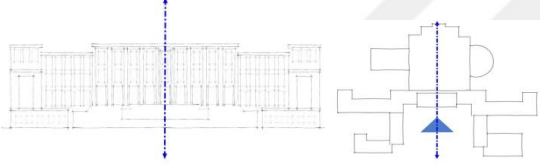
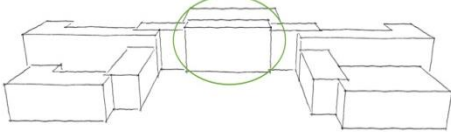
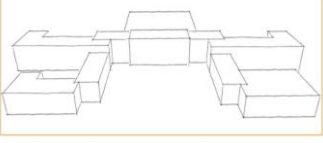
9	İçişleri Bakanlığı		
		Tekrar Ritim	Penceler bina cephesinde tam tekrar oluşturmaktadır. Cephe üzeri girinti çıkıntılar (A,B,C, D,C,B,A) düzenle tekrar etmektedir.
		Simetri Asimetri Denge	Plan ve cephe düzeninde tam simetri vardır.
		Odak noktasının vurgulanması	Giriş kütlesi simetri aksındadır, odak nokta vurgulanmasını sağlamaktadır.
		Ölçek Oran	Yapıldığı dönem yapılara göre büyük ölçekli, 4 kat görünüyor.
		Birlik bütünlük	Farklı yükseklikte olan parçaların oluşumundan bütünsel bir kompozisyonu sağlamaktadır. Birlik ilkesini sağlamaktadır.

10	Bayındırlık ve İskan Bakanlığı		
		Tekrar Ritim	Penceler bina cephesinde tam tekrar oluşturmaktadır. Cephe üzeri giriş kütesine göre, çıkıntılar (A,B,A-A,B,A) düzenle tekrar etmektedir.
		Simetri Asimetri Denge	Plan ve cephesinde tam simetri vardır.
		Odak noktasının vurgulanması	Giriş kütesi simetri aksındadır, odak noktasının vurgulanmasını sağlamaktadır.
		Ölçek Oran	Yapıldığı dönem yapılara göre büyük ölçekli sayılmaktadır.
		Birlik bütünlük	Farklı kütlelerin birleşimi ile bütün bir kompozisyon oluşturmaktadır.

11	Başbakanlık		
		Tekrar Ritim	Penceler bina cephesinde tam tekrar oluşturmaktadır. Cephe üzeri çıkıntılar (A,B,C,C,B,A) düzenle tekrar etmektedir.
		Simetri Asimetri Denge	Cephede tam simetri vardır. Plan şemasında da simetri bulunmaktadır.
		Odak noktasının vurgulanması	Odak noktasının vurgulanması yoktur.
		Ölçek Oran	Kompozisyon yapıldığı dönem için büyük binadır. Ancak günümüzde çevresinde yüksek yapılar bulunmaktadır.
		Birlik bütünlük	Birlik-bütünlük özelliğini taşımaktadır.

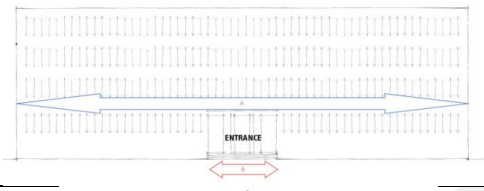
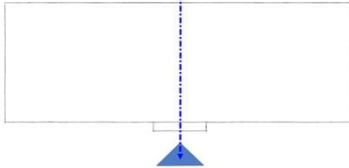
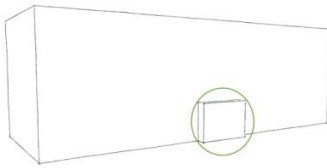
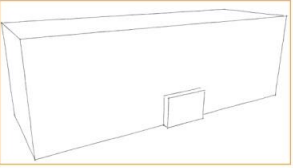
12	Yargıtay		
		Tekrar Ritim	Cephede, yatay pencere düzeni tam tekrar şeklindedir.
		Simetri Asimetri Denge	Binanın planında asimetri, cephesinde giriş aksına göre simetri vardır.
		Odak noktasının vurgulanması	Odak noktası kolondalı giriş ile sağlanmaktadır.
		Ölçek Oran	Yakın çevre binalarala aynı ölçüdedir. Milli Eğitim Bakanlığına göre küçük ölçekte kalmaktadır.
		Birlik bütünlük	Bina kütle kompozisyonunda bütünlük özelliği bulunmaktadır.

13	Adalet Bakanlığı		
		Tekrar Ritim	Penceler bina cephesinde tam tekrar oluşturmaktadır. Sağ ve sol çıkıntılar (A,B,A-A,B,A) düzenle tekrar etmektedir.
		Simetri Asimetri Denge	Cephede tam simetri vardır. Plan şemasında simetri kısmen bozulmaktadır.
		Odak noktasının vurgulanması	Odak nokta vurgulaması simetri aksında yer alan giriş ile sağlanmıştır.
		Ölçek Oran	Başbakanlık binası ile yaklaşık aynı ölçektedir. Yeni yapılan yüksek binalara göre küçük ölçekte kalmaktadır.
		Birlik bütünlük	Birlik özelliği kütle kompozisyon da gözükmemektedir.

14	3. Büyük Millet Meclisi		
		Tekrar Ritim	Farklı kütlelerden oluşmasına rağmen sağ-sol çıkıntılarında ritim ve tekrar özelliği cephesinde görülmektedir. Pencereelerde tam tekrar vardır.
		Simetri Asimetri Denge	Cephede ve planda tam simetri bulunmaktadır.
		Odak noktasının vurgulanması	Giriş noktasında, yüksek kütle simetri aksında odak noktasını sağlamaktadır.
		Ölçek Oran	Çevre yapılaşma ile değerlendirildiğine yaygın kütlmesine göre büyük bir kompozisyon oluşturmaktadır.
		Birlik bütünlük	Simetri ile birlik-bütünlük özelliğini taşımaktadır.

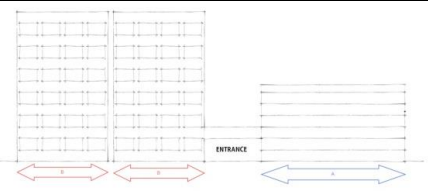
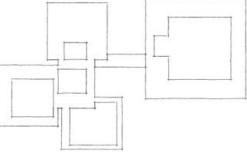
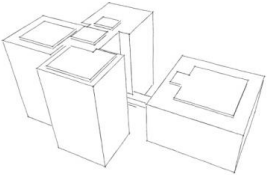
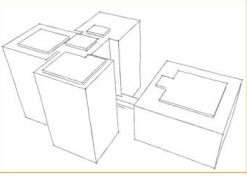
5.2.3. İkinci Ulusal mimari dönem

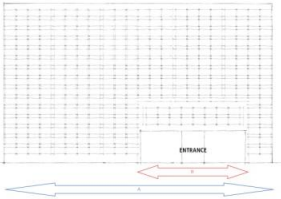
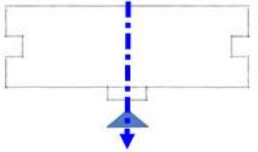
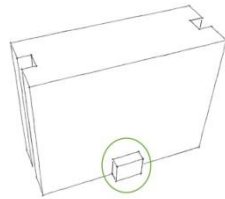
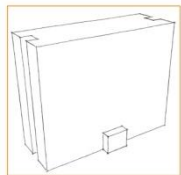
Çizelge 5.8. İkinci Ulusal mimari dönem

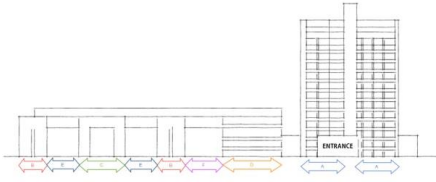
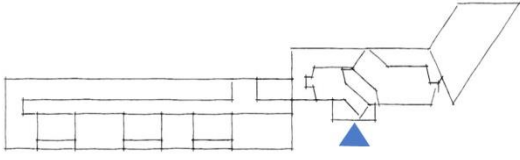
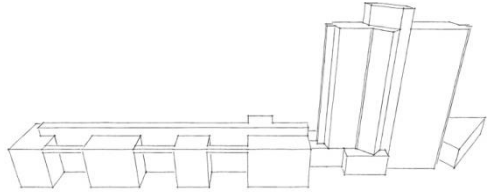
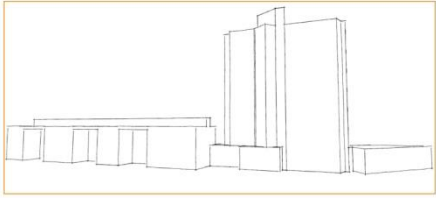
15	Büyük Millet Meclisi Ek Hizmet Binası		
		Tekrar Ritim	Pencere düzeninde tam tekrar vardır.
		Simetri Asimetri Denge	Tam simetri vardır.
		Odak noktasının vurgulanması	Giriş belirginleşmekte, bu nedenle odak nokta vurgulaması bulunmaktadır.
		Ölçek Oran	Yan binalarla aynı ölçektedir. Bu nedenle farklılaşmamaktadır.
		Birlik bütünlük	Dikdörtgen prizma formu ile bütünlük özelliği vardır.

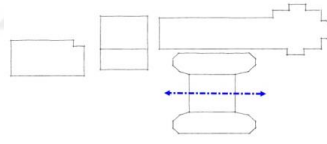
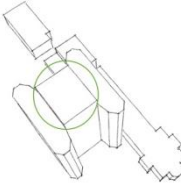
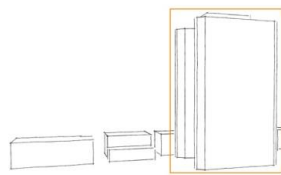
5.2.4. Çok partili siyasal dönemden 2014' e kadar olan binalar

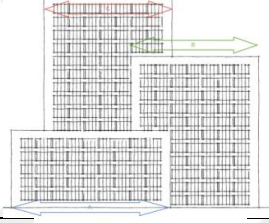
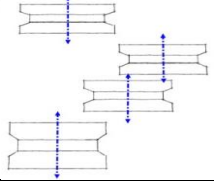
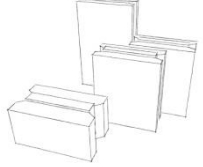
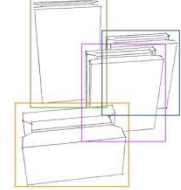
Çizelge 5.9. Çok partili siyasal dönemden 2014' e kadar olan binalar

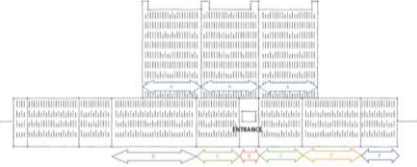
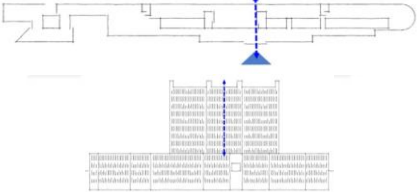
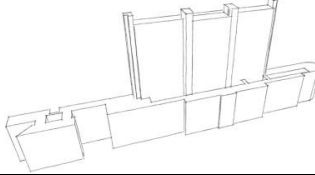
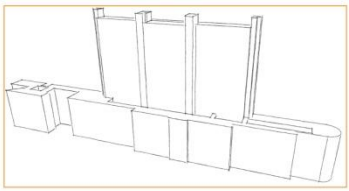
16	Milli Eğitim Bakanlığı		
		Tekrar Ritim	Cephe düzeninde, doluluk boşluk ve pencere tekrarları tüm parçalarda devam etmektedir.
		Simetri Asimetri Denge	3 kütle ve giriş kütle kompozisyonunda simetri yoktur.
		Odak noktasının vurgulanması	Ana girişi, bulvardır üzerinden algılanmaktadırdı, odak nokta vurgulanmasını sağlamaktadır.
		Ölçek Oran	3 ofis kütlesi çevre binalardan daha yüksektir, buda çevresel etki olarak vurgulanmasını sağlamaktadır.
		Birlik bütünlük	3 adet yüksek ofis kütlesi vardır ve bir adet yatay bakanlık kütlesi vardır, 4 parçadan oluşan toplam kompozisyonda birlik kuralı başarılıdır. Malzeme ve cephe renki olarak birlik vardır.

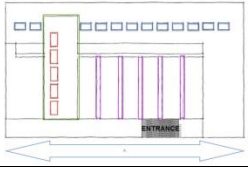
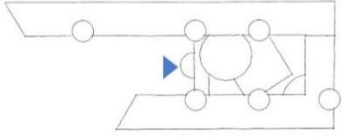
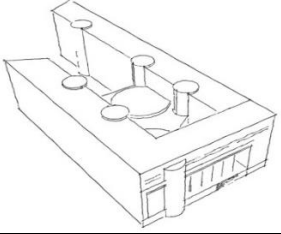
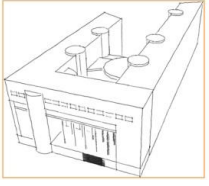
17	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı		
		Tekrar Ritim	Pencere düzeninde tam tekrar vardır.
		Simetri Asimetri Denge	Dikdörtgen prizma kütlesi ile tam simetri vardır.
		Odak noktasının vurgulanması	Giriş noktası, kütleyle oranla küçüktür bu nedenle odak noktası belirgin değildir.
		Ölçek Oran	Bina kütlesi çevre binalarla yakın yüksekliktedir.
		Birlik bütünlük	Primatik, kompakt geometrisi ile bütünlük özelliği vardır.

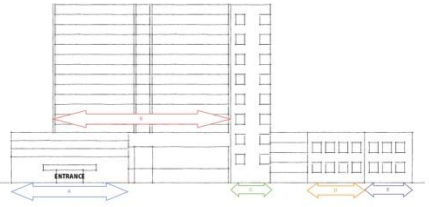
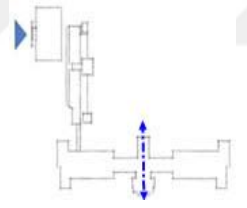
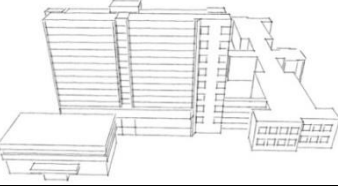
18	Dışişleri Bakanlığı		
		Tekrar Ritim	Yatay kütlede (A,B,C,B,A,B,D) dizilişinde aralıklı tekrar vardır, dikey kütlede pencerelerde tam tekrar vardır.
		Simetri Asimetri Denge	Dikey, yatay ve düşey kütle kompozisyonu ve farklı açılar ile simetri yoktur.
		Odak noktasının vurgulanması	Yüksek kütle öncelikle algılanmaktadır. Belirgin bir odak noktası yoktur.
		Ölçek Oran	Çevre konut binalarına göre büyük ölçülü bir binadır. Ancak çevre yüksek ofis binalarından sonra bu ölçeğini kaybetmiştir.
		Birlik bütünlük	Birlik ve bütünlük vardır. Yatay ve düşey kütlelerin birlikteliği ile asimetrik kompozisyon ile bu sağlanmıştır.

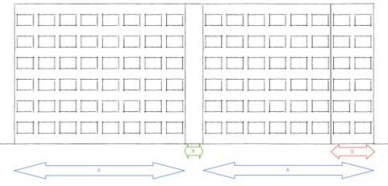
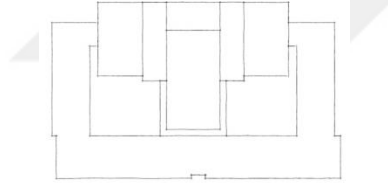
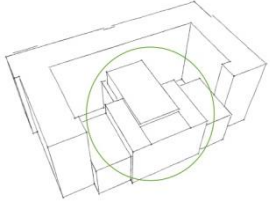
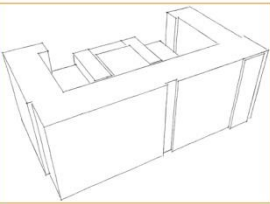
19	Ekonomi Bakanlığı		
		Tekrar Ritim	Dikey kütlede, yatay ve düşeyde yer alan pencere düzeninde tam tekrar vardır.
		Simetri Asimetri Denge	Yüksek kütlede tam simetri vardır, ancak, yatay kütleler ile olan kompozisyonda tam simetri bulunmamaktadır.
		Odak noktasının vurgulanması	Parçalı kompozisyonda yüksek kütle önce algılanmaktadır. Bu kütlede giriş saçağı odak noktası kabul edilebilir.
		Ölçek Oran	Yüksek kütle çevre yapılarından yüksek ve ölçek olarak büyük algılanmaktadır.
		Birlik bütünlük	Zemin parçalı kütleler görsel algı ikincidir, baskın kütle dikey küttedir. Simetrik ve dengeli olarak kullanılmıştır. Yatay kütleler ile birlik bütünlük özelliğini sağlamaktadır.

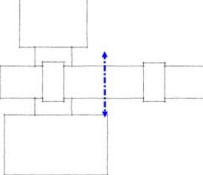
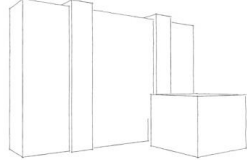
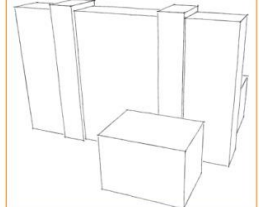
20	Çalışma ve Sosyal Bakanlığı		
		Tekrar Ritim	Her kütlede pencere düzenleri yatay ve düşeyde tam tekraretmektedir. 3 farklı kütle planda eş büyüklükte, ancak kotları farklı olarak tekrar etmektedir.
		Simetri Asimetri Denge	Her kütlede kendi planında simetri vardır. 3 kütlelerin yerleşiminde simetri bulunmamaktadır.
		Odak noktasının vurgulanması	Odak nokta vurgulanması bulunmamaktadır.
		Ölçek Oran	Çevre binalara göre ölçek olarak büyük ve kolay algılanan bina grubudur.
		Birlik bütünlük	3 kütlede oluşmakta, cephe tekrarları ile bütünsel kompozisyon oluşturmaktadır.

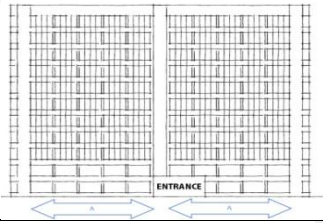
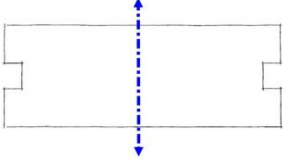
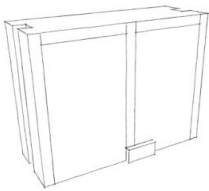
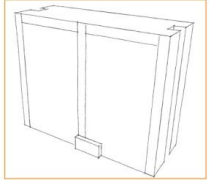
21	Sayıştay Başkanlığı		
		Tekrar Ritim	Pencere düzeni binanın cephesinde tam tekrar biçiminde yer almaktadır.
		Simetri Asimetri Denge	Zemin kat planında asimetrik bir binadır. Dikey kütle de plan ve cephede simetri vardır.
		Odak noktasının vurgulanması	Girişin vurgulanması kısmında, odak nokta vurgulaması yoktur.
		Ölçek Oran	Çevre yapılarla oranla, plan ve cephede büyük ölçekli bir bina olarak görülmektedir.
		Birlik bütünlük	Yatay baza ve yüksek kütle birlikte ele alındığında bütünlük özelliği bulunmaktadır.

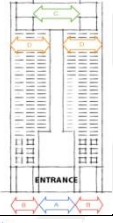
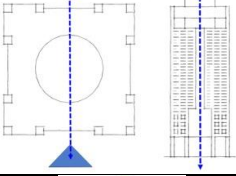
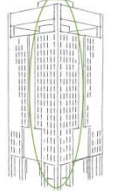
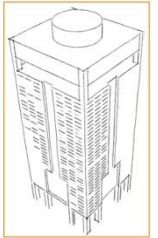
22	T.C Sosyal Güvenlik Kurumu		
		Tekrar Ritim	Cephede pencere ile düşey şaflar ile aralıklı tekrarlar yapılmıştır.
		Simetri Asimetri Denge	Karışıklı kollar, giriş aksına göre simetrik. Ancak, bir kolun kısa tutulması tam simetriyi bozmaktadır.
		Odak noktasının vurgulanması	Giriş cephesinde üst kütlenin altında yer alan kolondalı giriş odak noktası oluşturmaktadır.
		Ölçek Oran	Çevre Sayıştay ve Dışişleri Bakanlığı binalarına göre yatay ve az katlıdır. Ölçek olarak konutlara göre büyüktür.
		Birlik Bütünlük	Geometrik kompozisyon ve cephe elemanları tekrarı ile birlik-bütünlük sağlamaktadır.

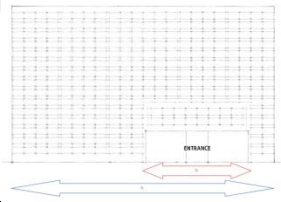
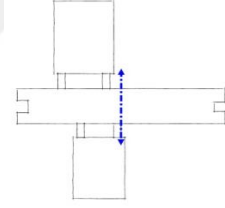
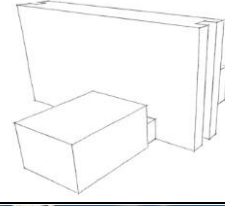
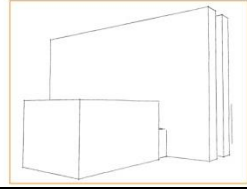
23	Türk Kara Kuvvetleri			
		Tekrar Ritim	Yüksek kütlede pencerelerde tam tekrar vardır. Baza kütlelerinde girinti çıkıntılar aralıklı tekrar vardır.	
		Simetri Asimetri Denge	Yüksek kütle simetrik binadır, yatay baza kütlelerinde de simetri vardır, ancak toplam kompozisyonda simetri yoktur.	
		Odak noktasının vurgulanması	Odak noktası yoktur.	
		Ölçek Oran	Etrafındaki konut binalara göre ölçek olarak büyük bir bina sayılabilir.	
		Birlik bütünlük	3 parça yatay ve dikey kütlelerden oluşan birlik ve bütünlük içermektedir.	

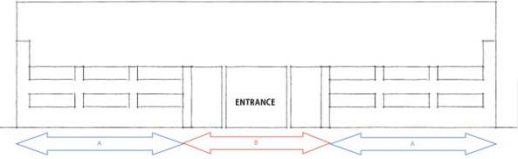
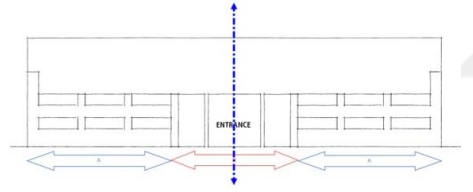
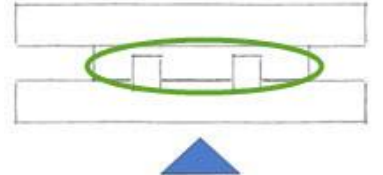
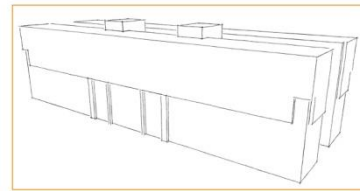
24	Türk Deniz Kuvvetleri		
		Tekrar Ritim	Pencere düzeninde tam tekrar vardır.
		Simetri Asimetri Denge	Bina kompozisyonunda ve cephesinde tam simetri hakimdir.
		Odak noktasının vurgulanması	Simetrik prizmatik kütle ve giriş aksı odak nokta vurgulanmasını sağlamaktadır.
		Ölçek Oran	Yanındaki bina (Türk Hava Kuvvetleri) ile yaklaşık aynı ölçüdedir. Orta ölçekli bir bina sayılabilir.
		Birlik bütünlük	Prizmatik U şemalı yüksek kütle ile alçak giriş kütlesi birlik içindedir , bütünlük vardır.

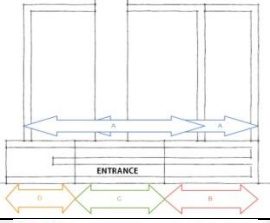
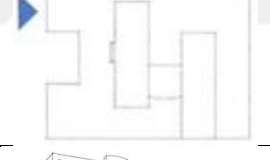
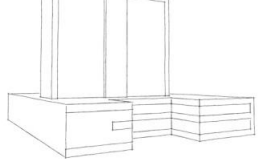
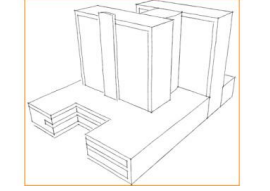
25	Türk Hava Kuvvetleri			
		Tekrar Ritim	Pencere düzninde yüksek binada tam tekrar vardır. Ara sağır şaplar ile (A,B,A,B,A) şekilde aralıklı tekrar yapılmıştır.	
		Simetri Asimetri Denge	Ana kütle cephesinde tam simetri görülmektedir.	
		Odak noktasının vurgulanması	Odak noktası olarak, giriş kütlesi farklılaşarak ortaya çıkmaktadır.	
		Ölçek Oran	Çevre binalara göre büyük ölçekli bir bina olarak görülebilmektedir.	
		Birlik bütünlük	3 kütle kompozisyon ile bütünlük özelliğini sağlamaktadır.	

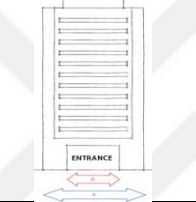
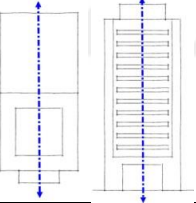
26	Kültür ve Turizm Bakanlığı		
		Tekrar Ritim	Pencere düzeninde tam tekrarı vardır.
		Simetri Asimetri Denge	Kütlede tam simetri vardır.
		Odak noktasının vurgulanması	Giriş kütle olarak belirgin değildir, odak noktası yoktur.
		Ölçek Oran	Çevre binalarla aynı büyüklüktedir. Büyük bina sayılmaktadır.
		Birlik bütünlük	Kompakt, prizmatik binadır bütünlük özelliği vardır.

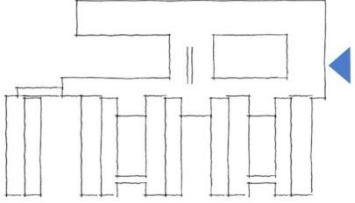
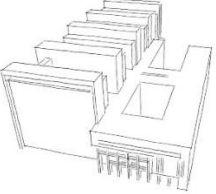
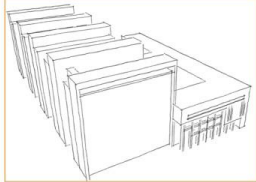
27	Maliye Bakanlığı		
		Tekrar Ritim	Cephe düzeninde, doluluk boşluk ve pencere tekrarları tam vardır.
		Simetri Asimetri Denge	Cephede ve planda tam simetri bulunmaktadır.
		Odak noktasının vurgulanması	Yüksek kütlenin merkezi, odak nokta vurgulanmasını sağlamaktadır.
		Ölçek Oran	Çevre yapılaşma ile değerlendirildiğinde, büyük ölçekli bir binadır.
		Birlik bütünlük	Tam simetri ile, birlik-bütünlük özelliğini taşımaktadır.

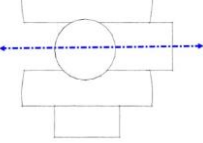
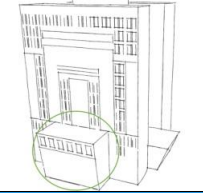
28	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı		
		Tekrar Ritim	Pencere düzeninde yüksek kütlede tam tekrar vardır.
		Simetri Asimetri Denge	Ana kütle cephe ve planında tam simetri görülmektedir.
		Odak noktasının vurgulanması	Giriş kütleleri farklılaşarak ortaya çıkmaktadır, odak noktası sağlamaktadır.
		Ölçek Oran	Çevre binalara göre büyük ölçekli bir binadır.
		Birlik bütünlük	3 kütle kompozisyon ile bütünlük özelliğini sağlamaktadır.

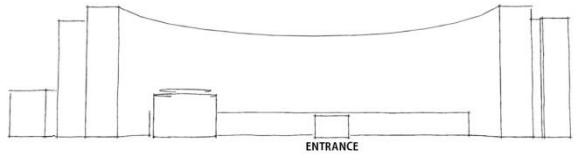
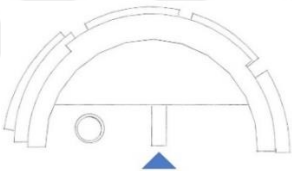
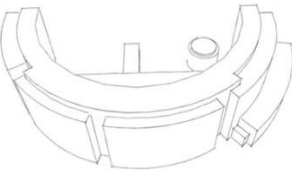
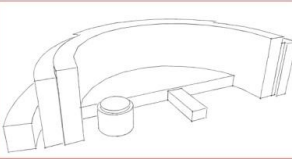
29	Avrupa Birliği Bakanlığı		
		Tekrar Ritim	Pencere düzeni ve cephe çıkıntılarında tam tekrar vardır.
		Simetri Asimetri Denge	Bina kompozisyonunda ve cephesinde tam simetri hakimdir.
		Odak noktasının vurgulanması	Simetrik prizmatik kütleinin merkezi kısmı, odak nokta vurgulanmasını sağlamaktadır.
		Ölçek Oran	Çevre binalara göre, büyük ölçekli bina sayılmamaktadır.
		Birlik bütünlük	Kompakt prizmatik binadır, birlik-bütünlük özelliğini taşımaktadır.

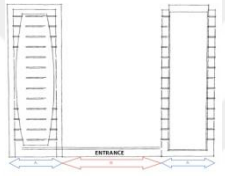
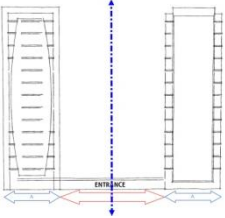
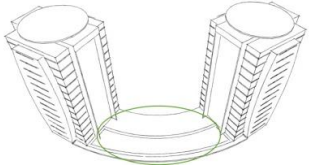
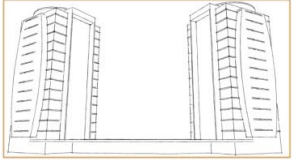
30	Gençlik ve Spor Bakanlığı		
		Tekrar Ritim	Yüksek kütlelerde koyu renk giydirme cephe ortada şaft ile bölünmektedir. Bu yatayda (A,B,A) aralıklı tekrarı sağlamaktadır. Yüksek kütlelerde düşeyde ise tam tekrar vardır. Yatay baza da ise yatay bant pencereler kullanılmıştır. Baza katlarında tam tekrar vardır.
		Simetri Asimetri Denge	Dikey kütle kompozisyonunda tam simetri görülmektedir. Kütle kompozisyonunda birbirine simetrik olan yüksek kütleler kaydırılarak tam simetri kısmen bozulmuştur.
		Odak noktasının vurgulanması	Odak nokta vurgulanması yoktur.
		Ölçek Oran	Çevre binalara göre büyük ölçekli bir binadır ve yerleşim sebebi ile ana caddeden tamamen algılanmaktadır.
		Birlik bütünlük	İki dikey kütle ve yatay kütle birlikteliği parçaların birbirleri ile oranlarının başarısı nedeni ile birlik-bütünlük vardır.

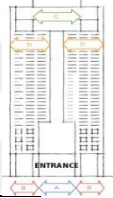
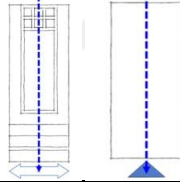
31	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı		
		Tekrar Ritim	Cephe düzeninde, doluluk boşluk ve pencere tekrarları tam vardır.
		Simetri Asimetri Denge	Cephede ve planda tam simetri bulunmaktadır.
		Odak noktasının vurgulanması	Yüksek kütlenin merkezi, odak nokta vurgulanmasını sağlamaktadır.
		Ölçek Oran	Çevre yapılaşma ile değerlendirildiğinde, büyük ölçekli bir binadır.
		Birlik bütünlük	Tam simetri ile, birlik-bütünlük özelliğini taşımaktadır.

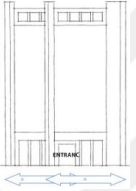
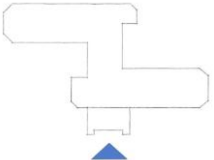
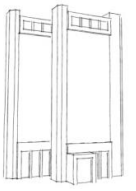
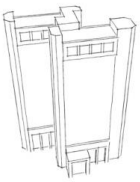
32	Danıştay		
		Tekrar Ritim	Dükey kütlelerde düzenli tekrar ve yatay kütlede kolon tekrarı vardır.
		Simetri Asimetri Denge	Cephede ve planda tam simetri bulunmamaktadır, asimetric bir binadır.
		Odak noktasının vurgulanması	Yatay kütlede kolondalı giriş odak noktası oluşturmaktadır.
		Ölçek Oran	Çevre yapılaşmaya göre, dikey kütlelerin ve yatay kütlenin kompozisyonu büyük ölçekli bir binadır.
		Birlik Bütünlük	Dikey kütlelerin ve yatay kütlenin kompozisyonu birlik-bütünlük sağlamaktadır.

33	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı			
		Tekrar Ritim	Kütlede pencerelerde tam tekrar ve girinti çıkıntılar aralıklı tekrar vardır.	
		Simetri Asimetri Denge	Cephede ve planda tam simetri bulunmaktadır.	
		Odak noktasının vurgulanması	Odak noktası olarak, giriş kütlesi farklılaşarak ortaya çıkmaktadır.	
		Ölçek Oran	Çevre binalara göre büyük ölçekli binadır.	
		Birlik bütünlük	Tam simetri ile, birlik-bütünlük özelliğini taşımaktadır.	

34	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı		
		Tekrar Ritim	Cephesinde düzenli penecere tekrarı vardır.
		Simetri Asimetri Denge	Cephede ve planda tam simetri bulunmamaktadır, asimetric bir binadır.
		Odak noktasının vurgulanması	Odak nokta vurgulaması yoktur.
		Ölçek Oran	Çevre yapılaşma ile değerlendirildiğinde, büyük ölçekli bir binadır.
		Birlik bütünlük	Zemin yer alan bazada farklı biçimlerde kütleler olmasına rağmen ana baskın kütle büyük eğrimsel yapıdır, baza kütleler ana kütleye eklenmiştir. Bu nedenle kompozisyonda hakim kütle nedeni ile birlik-bütünlük sağlamaktadır.

35	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı		
		Tekrar Ritim	Pencere düzeni ve cephe çıkıntılarında tam tekrar vardır.
		Simetri Asimetri Denge	Bina kompozisyonunda ve cephesinde tam simetri hakimdir.
		Odak noktasının vurgulanması	İki kütle arasında yerleşen belirgin giriş kısmı, odak noktasını taşamaktadır.
		Ölçek Oran	İki kütle kompozisyonu çevrede yapılan konutlara göre büyük ölçekli sayılabilir.
		Birlik bütünlük	İki dikey kütle kompozisyonu, birlik-bütünlük özelliğini taşamaktadır.

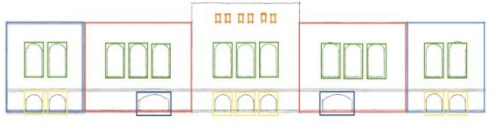
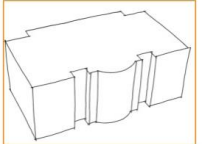
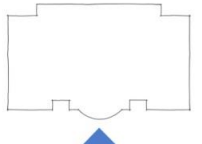
36	Adalet Bakanlığı		
		Tekrar Ritim	Cephe düzeninde, doluluk boşluk ve pencere tekrarları tam vardır.
		Simetri Asimetri Denge	Cephede ve planda tam simetri bulunmaktadır.
		Odak noktasının vurgulanması	Odak nokta vurgulaması cephede düşeyde yer alan sağır yüzeyin giriş üstünde genişlemesi ile girişi kısmen vurgulamaktadır. Bu vurgulama kısmen başarılı sayılabilir.
		Ölçek Oran	Çevre binalarla aynı büyüklüktedir. Büyük bina sayılmaktadır.
		Birlik bütünlük	Tam simetri ile, birlik-bütünlük özelliğini taşımaktadır.

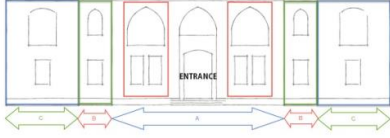
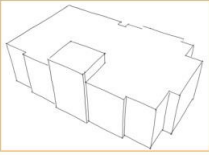
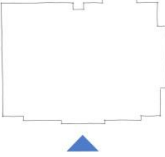
37	Orman ve Su İşleri Bakanlığı		
		Tekrar Ritim	Pencere düzeni tam tekrar vardır. Şeffaf yüzey iki tarafda sağır çerçeve içindedir
		Simetri Asimetri Denge	Tek dikey kütle kompozisyonunda plan olarak tam simetri kütle kaydırılarak kimen bozulmuştur.
		Odak noktasının vurgulanması	Giriş küçük ölçekte olmasına rağmen belirginleşmekte, bu nedenle odak nokta vurgulaması bulunmaktadır.
		Ölçek Oran	Çevre binalara göre büyük ölçekli bir binadır ve yerleşim sebebi ile ana caddeden tamamen algılanmaktadır.
		Birlik bütünlük	İki dikey kütle kompozisyonu birlik-bütünlük özelliğini sağlamaktadır.

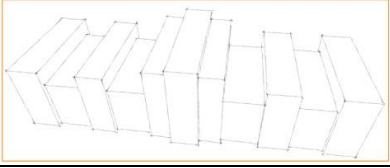
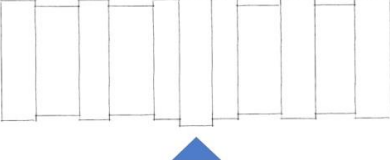
5.3. Kamu Binalarının Rudolf Arnhem İlkeleri ile Değerlendirilmesi

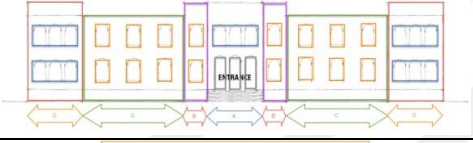
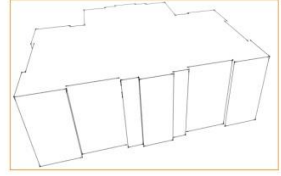
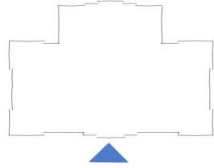
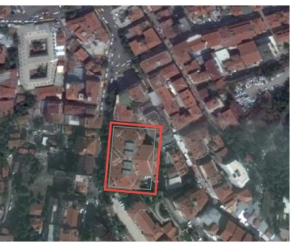
5.3.1. Birinci ulusal mimari dönem

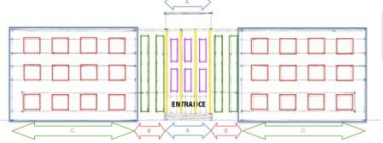
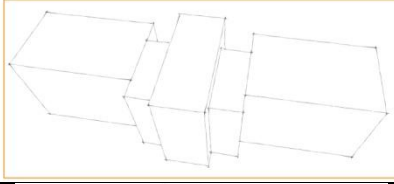
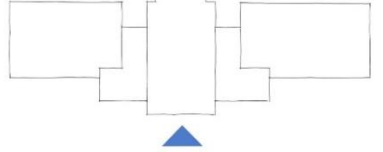
Çizelge 5.10. Birinci ulusal mimari dönem

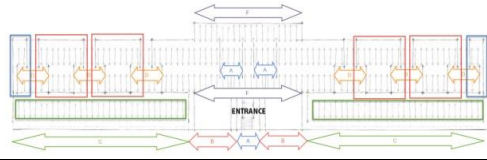
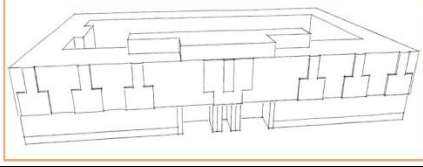
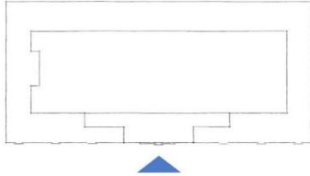
1	1. Büyük Millet Meclisi		Biçim	Tam simetriye göre, düzenli bir biçimi vardır.
			Form	Bina kompozisyonunun simetrik girinti çıkıntıları, düzenli form sağlamaktadır.
			İzolasyon	Tek kütleli bir bina bu nedenle izolasyon yoktur.
			Yoğunluk	Farklı kütlelerden oluşmadığı nedeni ile yoğunluk özelliği yoktur.
			Pozisyon	Tek kütle yerleşimi nedeni ile pozisyon özelliğini taşımamaktadır.
			Yönlendirme	Tek kütleli bir bina bu nedenle yönlendirme yoktur.
			Renk	Kahve tonlu, tek renk cephesi ile çevre binalarla uyum sağlamaktadır.
			Derinlik	Bina ilk yapıldığında ve şimdiki zaman önu boş ve Ulus meydanından görülen bir binadır, derinlik özelliğini taşımaktadır.
			Boyut	İlk yapıldığında meydanda belirgin bir bina olarak tanımlanıyordu ancak günümüzde çevre binalardan ölçek-oran olarak küçük kalmaktadır.

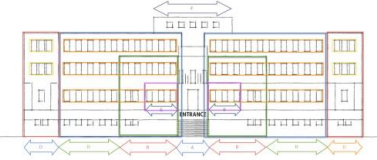
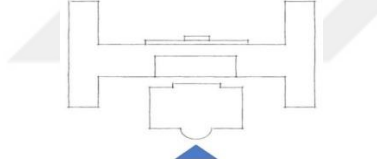
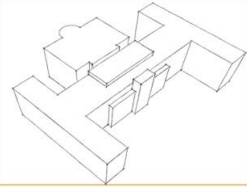
2	2. Büyük Millet Meclisi		Biçim	Simetrik kompozisyon nedeni ile, düzenli bir biçimi vardır.
			Form	Sağ soldan sıra ile düzenli çıkıntılar merkezde birleşip ve düzenli form oluşturmaktadır.
			İzolasyon	Tek kütleli bir bina bu nedenle izolasyon yoktur.
			Yoğunluk	Farklı kütlelerden oluşmadığı nedeni ile yoğunluk yoktur.
			Yönlendirme	Tek kütle yerleşimi nedeni ile pozisyon özelliğini taşımamaktadır.
			Pozisyon	Tek kütleli bir bina bu nedenle yönlendirme yoktur.
			Renk	Tek renk, kahve tonlu çevre binalarla uyum sağlamaktadır.
			Derinlik	Birinci meclis binası gibi, Atatürk caddesinden algılanan ve çevre bina yoğunluğu olmadığı için, derinlik özelliğini taşımaktadır.
			Boyut	Yapıldığı dönemde büyük bir binaydı ama günümüzde çevre binalara göre küçük ölçekli sayılabilir.

3	Maliye Bakanlığı	Biçim	Simetrik kompozisyon düzenli bir biçim sağlamaktadır.
		Form	Girintiler ve çıkıntılar geometrik bir form oluşturmaktadır.
		İzolasyon	Tek yatay kütlede oluşan bina, izolasyon yoktur.
		Yoğunluk	Farklı kütlelerden oluşmadığı nedeni ile yoğunluk özelliği yoktur.
		Yönlendirme	Tek kütle yerleşimi nedeni ile pozisyon özelliğini taşımamaktadır.
		Pozisyon	Tek kütleli bir bina bu nedenle yönlendirme yoktur.
		Renk	Açık ve sıcak tonlu cephesi ile yaklaşmaktadır.
		Derinlik	Etrafında başka binalar olmasına rağmen, binanın ölçüsü ve tasarımı özelleştirip ve kolayca algılanmaktadır.
		Boyut	Yapıldığı dönemde ve günümüzde büyük ölçülü bir yapı sayılabilir.

4	Kültür ve Turizm Bakanlığı			
		Biçim	Simetri kompozisyon ve düzenli biçimi vardır.	
		Form	Sağ sol ve merkezi çıkıntılar geometrik ve algılanan formu vardır.	
		İzolasyon	İzolasyon özelliği tek kütleli bir bina olduğu için bulunmamaktadır.	
		Yoğunluk	Tek kütleli bina, yoğunluk yoktur.	
		Yönlendirme	Tek kütleli bir bina bu nedenle yönlendirme yoktur.	
		Pozisyon	Tek kütle yerleşimi nedeni ile pozisyon özelliğini taşımamaktadır.	
		Renk	Açık krem tonunda sıcak hissi veren cepheye sahiptir.	
		Derinlik	Yapıldığı dönem etrafı boş ama günümüzde etrafı sıkışık binalarla dolu ve tam algılanmamaktadır.	
		Boyut	Kent ölçeğinde günümüzde yapıldığı binalarla aynı ölçekte dir.	

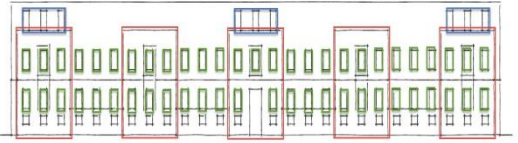
5	Sağlık Bakanlığı	Biçim	Tam simetriye göre, düzenli bir biçimi vardır.
		Form	Giriş kısmında sağ ve sola doğru geometrik çıkıntılar algılanan bina oluşturmaktadır.
		İzolasyon	Tek kütleli bir bina, izolasyon özelliğini taşımamaktadır.
		Yoğunluk	Farklı kütlelerden oluşmadığı nedeni ile yoğunluk özelliği yoktur.
		Yönlendirme	Oryantasyon özelliklerini tek kütleli bir bina olduğu için sağlamamaktadır.
		Pozisyon	Tek kütle yerleşimi nedeni ile pozisyon özelliğini taşımamaktadır.
		Renk	Tek renkli ve penbe tonlu renk ile seyirciden çok uzak durmamaktadır .
		Derinlik	Etrafı boş olduğuna göre meydana tam algılanan bir binadır.
		Boyut	Sıhhiye meydanından görülen büyük ölçekli bir bina sayılabilir.

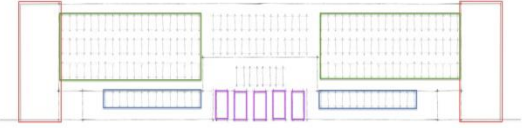
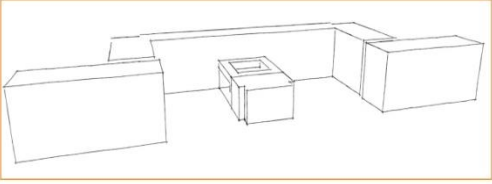
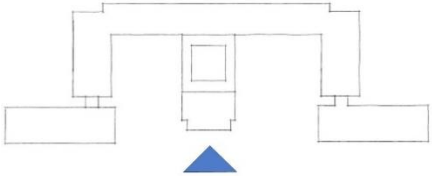
6	Milli Savunma Bakanlığı		Biçim	Simetrik bir cepheye sahip olduğu için, düzenli biçim sağlamaktadır.
				
			Form	Geometrik girintiler ve çıkıntılar algılanan düzenli cephe sağlamaktadır.
			İzolasyon	Tek kütleli bir yapı, izolasyon ve yoğunluk özellikleri yoktur.
			Yoğunluk	Farklı kütlelerden oluşmadığı nedeni ile yoğunluk özelliği yoktur.
			Yönlendirme	Tek kütleli bir yapı, yönlendirme ve pozisyon özellikleri yoktur.
			Pozisyon	Tek kütle yerleşimi nedeni ile pozisyon özelliğini taşımamaktadır.
			Renk	Penbe tonlu renk ile diğer kamu binalarla aynı ve yakınlık hissi taşımamaktadır.
			Derinlik	Günümüzde etrafı boş olmamasına rağmen, kolayca algılanmaktadır.
			Boyut	Etrafındaki binalara göre büyük bir bina sayılabilir.

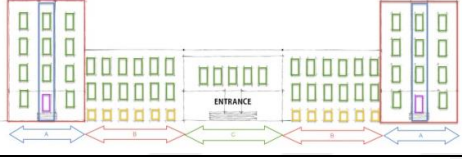
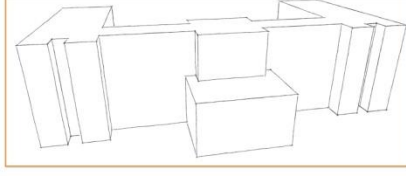
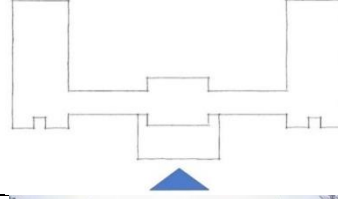
7	Genel Kurmay Başkanlığı	Biçim	Simetrik kompozisyon nedeni ile, düzenli bir biçimi vardır.
		Form	Yuvardırlak giriş tasarımına rağmen, geometrik girintiler çıkıntılar algılanan form oluşturmaktadır.
		İzolasyon	Birleşim tek kütleli bina, izolasyon özelliği yoktur.
		Yoğunluk	Farklı kütlelerden oluşmadığı nedeni ile yoğunluk özelliği yoktur.
		Yönlendirme	Birleşim tek kütleli bina, yönlendirme özelliği yoktur.
		Pozisyon	Tek kütle yerleşimi nedeni ile pozisyon özelliğini taşımamaktadır.
		Renk	Diğer kamu binalar gibi, penbe tonlu çok sıcak gözükmemektedir.
		Derinlik	Köşe yerleşim ve çevre boşluğu için kolayca algılanmaktadır.
		Boyut	Boyut olarak büyük ölçekli bir binadır.

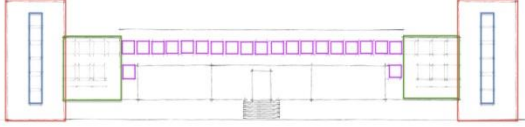
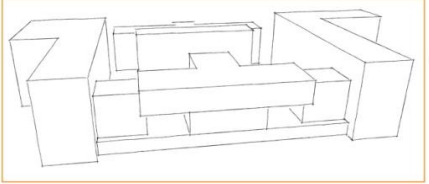
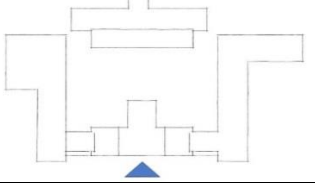
5.3.2. Uluslararası mimarlar dönemi

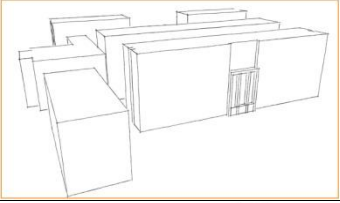
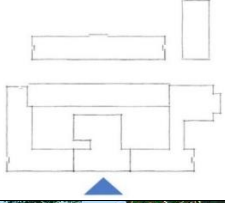
Çizelge 5.11. Uluslararası mimarlar dönemi

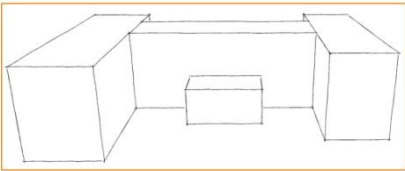
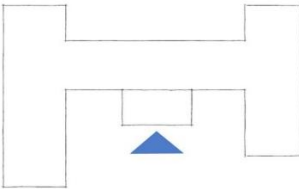
8	Sayıştay Başkanlığı		Biçim	Simetrik cephesine göre, düzenli biçimi vardır.
			Form	Cephesinde pencerelerin belirten geometrik çıkıntılardan dolayı düzenli formu vardır.
			İzolasyon	Tek kütleli bina, izolasyon ve yoğunluk yoktur.
			Yoğunluk	Farklı kütlelerden oluşmadığı nedeni ile yoğunluk özelliği yoktur.
			Yönlendirme	Tek kütleli bina, yönlendirme ve pozisyon yoktur.
			Pozisyon	Tek kütle yerleşimi nedeni ile pozisyon özelliğini taşımamaktadır.
			Renk	Tek renk, penbe tonlu başka kamu binalar gibi çok yakın gözükmemektedir.
			Derinlik	Atatürk bulvardır üzerinde iki meclis binaların arasında yerleşen eski Sayıştay binası, kolayca algılanmaktadır.
			Boyut	Birinci ve ikinci meclis binaların arasında ve yaklaşık aynı ölçektir.

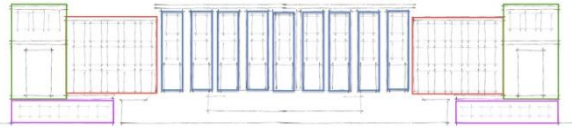
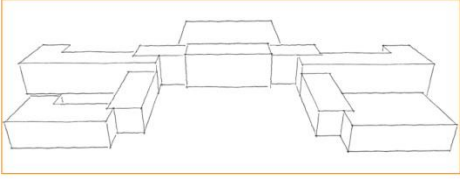
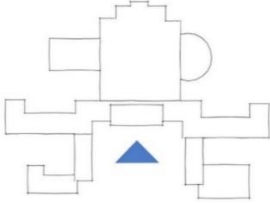
9	İçişleri Bakanlığı			
		Biçim	Simetrik kompozisyon ve cephesine göre düzenli biçimi vardır.	
		Form	Geometrik çıkıntılara göre, algılanan form oluşturmaktadır.	
		İzolasyon	Girişine ait olan parça, binanın tamamı ile birleşmiş ve izolasyon özelliği taşıyor.	
		Yoğunluk	Tek birleşim bir bina, yoğunluk özelliği yoktur.	
		Yönlendirme	Tek birleşim bir bina, yönlendirme özelliği yoktur.	
		Pozisyon	Tek birleşim bir bina, pozisyon özelliği yoktur.	
		Renk	Açık penbe tonlu cephe ile, seyirciden uzak durmamaktadır.	
		Derinlik	İsmet inönü bulvardırı üzerinde tek yerleşim ile net ve kolayca algılanmaktadır.	
		Boyut	Büyük ölçekli bir binadır.	

10	Bayındırlık ve İskan Bakanlığı			
			Biçim	Düzenli biçim, simetrik kompozisyon ve cephesine göre vardır.
			Form	Geometrik çıkıntılara göre, Algılanan forma sahiptir.
			İzolasyon	Girişine ait olan parça, binanın tamamı ile birleşmiş ve izolasyon özelliği taşımamaktadır.
			Yoğunluk	Tek birleşim bir bina, yoğunluk özelliği yoktur.
			Yönlendirme	Tek birleşim bir bina, yönlendirme özelliği yoktur.
			Pozisyon	Tek birleşim bir bina, pozisyon özelliği yoktur.
			Renk	Aynı iç işleri bakanlığı gibi, Açık penbe tonlu cephe ileseyirciden uzak durmamaktadır.
			Derinlik	İç işlerin bakanlığın arkasında yer alan ve Atatürk bulvardırından gözükken Bayındırlık ve İskan Bakanlığı derinlik özelliğini sağlamaktadır.
			Boyut	Büyük ölçekli bir binadır.

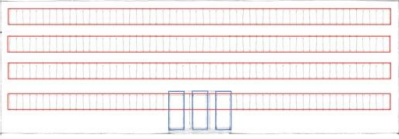
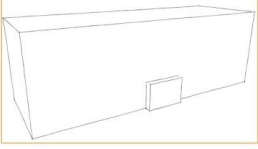
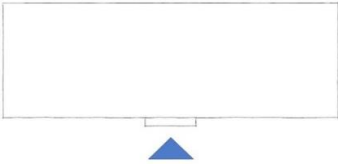
11	Başbakanlık	Biçim	Simetrik cephesine göre düzenli biçimi vardır.
		Form	Ana cephesinde geometrik girintiler, çıkıntılar vardır ve bu algılanan cephe oluşturmaktadır.
		İzolasyon	Tek kütleli bina, izolasyon özelliği yoktur.
		Yoğunluk	Farklı parçalardan oluşmuş ama hepsi birleşmiş, bu nedenle yoğunluk özelliği yoktur.
		Yönlendirme	Tek kütleli bina, yönlendirme yoktur.
		Pozisyon	Pozisyon özelliği tek kütleli olduğu için yoktur.
		Renk	Açık penbe tonunda tek renkli cephe, çok yakın gözükmemektedir.
		Derinlik	Binanın tek yerleşimi ve ölçüsü, ayrımını ve algılamasını sağlamaktadır.
		Boyut	Büyük ölçekli bir yapı sayılabilir.

12	Yargıtay			
		Biçim	Simetrisine göre, düzenli biçime sahiptir.	
		Form	Hiç girinti ve çıkıntı olması için, sade ve tam algılanan formu vardır.	
		İzolasyon	Birleşik bir bina, izolasyon yoktur.	
		Yoğunluk	Birleşik bir bina, yoğunluk yoktur.	
		Yönlendirme	Birleşik bir bina, yönlendirme yoktur.	
		Pozisyon	Birleşik bir bina, pozisyon yoktur.	
		Renk	Açık penbe tonlu cephe ile, daha yakın gözükmetedir.	
		Derinlik	Etrafı başka kamu binalarla dolu, derinlik özelliğini çok yansıtmamaktadır.	
		Boyut	Etrafındaki kamu binalarla aynı ölçektedir.	

13	Adalet Bakanlığı			
		Biçim	Simetrik kompozisyon ve cephesine göre düzenli biçimi vardır.	
		Form	Geometrik çıkıntılara göre, algılanan form oluşturmaktadır.	
		İzolasyon	İzolasyon özelliği tek kütleli olduğu için yoktur.	
		Yoğunluk	Tek birleşim bir bina, yoğunluk özelliği yoktur.	
		Yönlendirme	Tek birleşim bir bina, yönlendirme özelliği yoktur.	
		Pozisyon	Tek birleşim bir bina, pozisyon özelliği yoktur.	
		Renk	Açık penbe tonlu cephe ile, seyirciden uzak durmamaktadır.	
		Derinlik	Güven parkın tam arkasında tek yerleşim ile kolay algılanmaktadır.	
		Boyut	Büyük ölçekli bir binadır.	

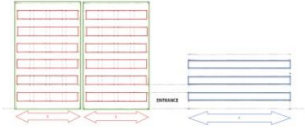
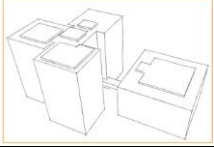
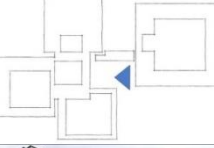
14	3. Büyük Millet Meclisi		Biçim	Tam simetri düzenli biçim oluşturmaktadır.
			Form	Düzenli ve geometrik parçalar algılanan bir form oluşturmaktadır.
			İzolasyon	Tek birleşim bir bina, izolasyon yoktur.
			Yoğunluk	Farklı geometrik parçalar birleşip ve bütün bir bina oluşturup, yoğunluk özelliği vardır.
			Yönlendirme	Ayrı parçalardan oluşmadığı için yönlendirme özelliği yoktur.
			Pozisyon	Tek birleşim ve bütün bir yapı, pozisyon özelliğini taşımamaktadır.
			Renk	Gri tonlu cephe ile seyirciden uzak durmaktadır.
			Derinlik	Bina ölçüsü ve tek yerleşimi İsmet İnönü bulvarını üzerinde ve Atatürk meydanından tam gözükken bina, derinlik özelliğini sağlamaktadır.
			Boyut	Kamu binaların arasında en büyük bina 3.büyük millet meclisidir.

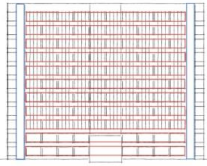
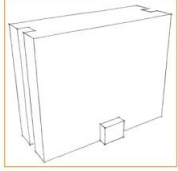
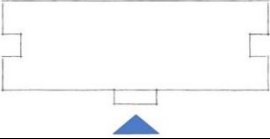
Çizelge 5.12. İkinci Ulusal mimari dönem

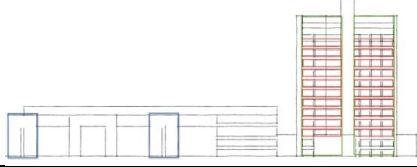
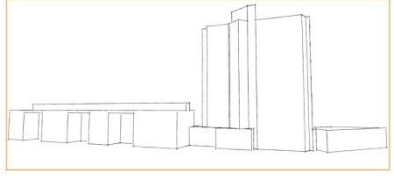
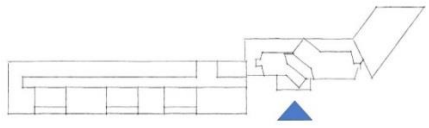
15	Büyük Millet Meclisi Ek Hizmet Binası	Biçim	Düzenli ve basit bir biçimi vardır.
		Form	Girinti çıkıntı yoktur, sade bir forma sahiptir.
		İzolasyon	Tek kodlu ve tek kütleli bir bina, izolasyon yoktur.
		Yoğunluk	Tek kodlu ve tek kütleli bir bina, yoğunluk yoktur.
		Yönlendirme	Tek kodlu ve tek kütleli bir bina, yönlendirme yoktur.
		Pozisyon	Tek kodlu ve tek kütleli bir bina, pozisyon yoktur.
		Renk	Koyu gri tonlu cephe ile seyirciden uzak durmaktadır.
		Derinlik	Atatürk bulvardır üzerinde köşe yerleşimi ile kolay algılanmaktadır.
		Boyut	Yan binalarla aynı ölçektedir. Bu nedenle farklılaşmamaktadır.

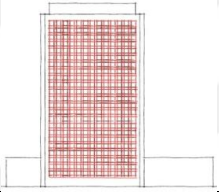
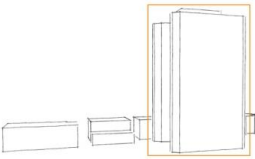
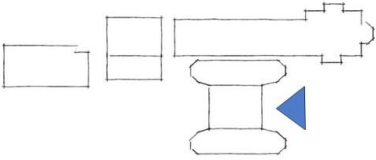
5.3.4. Çok partili siyasal dönemden 2014 kadar olan binalar

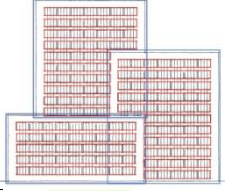
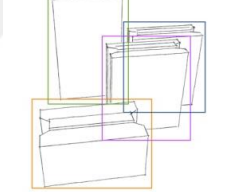
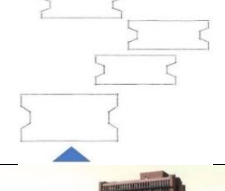
Çizelge 5.13. Çok partili siyasal dönemden 2014 kadar olan binalar

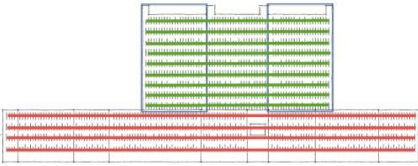
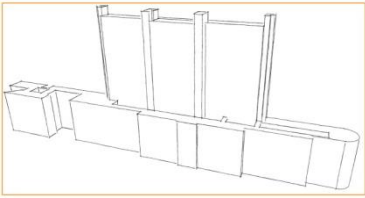
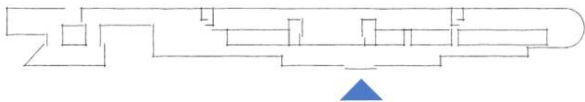
16	Milli Eğitim Bakanlığı	Biçim	Boyut olarak çevre binalardan daha büyüktür. Biçim olarak, kütle tekrarı olarak düzenlidir. Form olarak ofis kütlelerinden biri önde diğerleri arkadadırlar buda dinamik bir kompozisyon vermektedir. Yoğunluk olarak ofis blokları, eşit değerdedir. renk olarak soğuk gri renk kullanılmıştır buda ön plana çıkmak yerine, daha nötr algı oluşturmaktadır. Oriyantasyon ve pozisyon olarak alçak kütle gaha geride v eyüksek ofis kütlesi daha önde durmakta ve vurgulanmaktadır. Derinlik olarak, önünde geniş kaldırım ve bulvardırın olması binanın rahat algılanmasını sağlamaktadır.
		Form	
		İzolasyon	
		Yoğunluk	
		Yönlendirme	
		Pozisyon	
		Renk	
		Derinlik	
		Boyut	

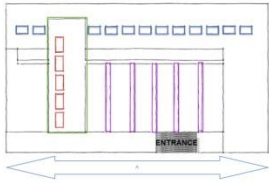
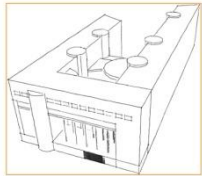
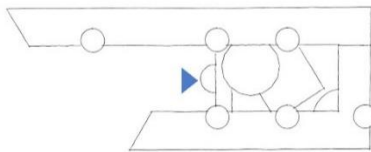
17	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Biçim	Düzenli ve basit bir biçimi vardır.
		Form	Girinti çıkıntı yoktur, sade bir forma sahiptir.
		İzolasyon	Tek kodlu ve tek kütleli bir bina, izolasyon yoktur.
		Yoğunluk	Tek kodlu ve tek kütleli bir bina, yoğunluk yoktur.
		Yönlendirme	Tek kodlu ve tek kütleli bir bina, yönlendirme yoktur.
		Pozisyon	Tek kodlu ve tek kütleli bir bina, pozisyon yoktur.
		Renk	Açık kahve tonlu cephesi ile seyirciden uzak durmaktadır.
		Derinlik	Etrafı boş algılaması kolay ve derinlik özelliğini taşımaktadır
		Boyut	Etrafındaki binalara göre büyük bir bina sayılmaktadır.

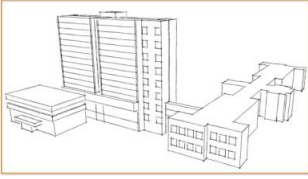
18	Dışişleri Bakanlığı	Biçim	Simetrik olmasına rağmen, düzenli biçime sahip değildir.
		Form	Yatay kütlede geometrik hareketler vardır ama binanın tamamında yoktur.
		İzolasyon	Yatay ve dikey kütle birleşimi olduğu için tek parçalı bir bina gözüküyor bu nedenle izolasyon yoktur.
		Yoğunluk	Tek parçalı bir bina, yoğunluk özelliği yoktur.
		Yönlendirme	Tam oryantasyon özelliği belirtiyor. dikey kütle, yatay kütlelerinden daha yakın gözükmetedir.
		Pozisyon	Birleşim bir bina, pozisyon özelliği yoktur.
		Renk	İki farklı gri tonlu cephe ile soğuk hissi yansıtır ve uzak durmaktadır.
		Derinlik	Köşe yerleşim ve etrafı boş olduğu için tam algılanıp ve derinlik özelliğini sağlamaktadır.
		Boyut	Büyük ölçekli bir kompozisyona sahiptir.

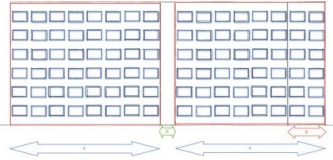
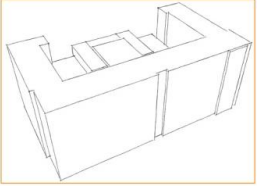
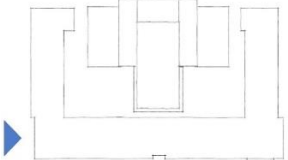
19	Ekonomi Bakanlığı			
		Biçim	Dikey kütlesi tam simetrik ve düzenli biçimi vardır.	
		Form	Cephesinde hiç girinti çıkıntı olmadığı için basit formu vardır ve kolayca algılanmaktadır.	
		İzolasyon	Dikey kütlesi, yatay kütesine göre yalnız duruyor ve bu izolasyon özelliğini oluşturmaktadır.	
		Yoğunluk	Farklı parçala bir araya geldiğine göre yoğunluk vardır.	
		Yönlendirme	Dikey kütlesi, yatay kütelere göre daha yakın gözükp ve oryantasyon özelliğini taşımaktadır.	
		Pozisyon	Farklı parçalardan oluşmuş ve dikey kütlesi seyiciye en büyük parça ve yakın gözükmetedir.	
		Renk	Tekli yüksek beyaz kütle ile algılanmaktadır.	
		Derinlik	Etrafında çok sıkışık binalar olmadığı için, derinlik özelliği vardır.	
		Boyut	Kent ölçeğinde büyük bina sayılabilmektedir.	

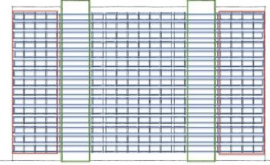
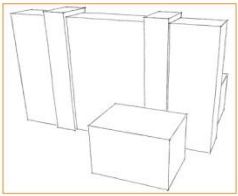
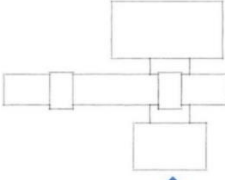
20	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı		Biçim	Her kütle, simetrisine göre düzenli biçimi vardır.
			Form	Tam algılanan formu vardır, cephe detayları tamamen tekrarlanmaktadır.
			İzolasyon	Tek yalnız gözüken kütle olmadığı için, izolasyon özelliği yoktur.
			Yoğunluk	4 farklı kütleden oluşan çalışma ve sosyal güvenlik bakanlığı, yoğunluk özelliğini taşımaktadır.
			Yönlendirme	Kütlelerin farklı yönlendirme özellikleri yoktur.
			Pozisyon	Kütlelerin arasında yükseklik olarak çok fark yoktur bu nedenle pozisyon özelliği yoktur.
			Renk	Kahve tonlu renk ile soğuk hissi yansıtır ve uzak durmaktadır
			Derinlik	İsmet İnönü bulvarını üzerindeki yerleşimi ile derinlik özelliği vardır.
			Boyut	Toplam çalışma ve sosyal bakanlığı, büyük binalardan sayılabilmektedir.

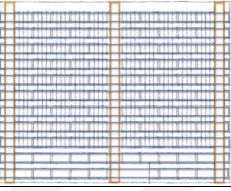
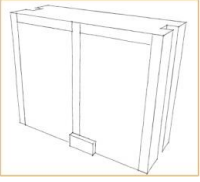
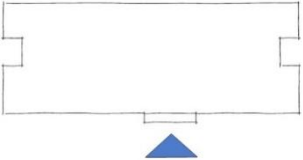
21	Sayıştay Başkanlığı	Biçim	Yükselen kütlelerinde simetri ve düzenli biçim vardır ama tam bina bu gözükmemektedir.
		Form	Geometrik girinti çıkıntı yoktur, algnana formu yoktur.
		İzolasyon	Tek parçalı bir bina, izolasyon yoktur.
		Yoğunluk	Tek parçalı bir bina, yoğunluk yoktur.
		Yönlendirme	Tek parçalı bir bina, yönlendirme yoktur.
		Pozisyon	Tek parçalı bir bina, pozisyon yoktur.
		Renk	Açık krem renk ile seyirciden çok uzak durmamaktadır.
		Derinlik	Ana cadde üzerinde tek yerleşim ile, derinlik özelliğini taşımaktadır.
		Boyut	Tam büyük ölçekli bir bina sayılmaktadır.

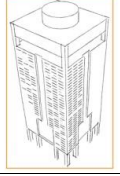
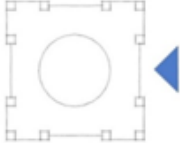
22	T.C Sosyal Güvenlik Kurumu		
		Biçim	Asimetrik ve düzenli bir biçimi yoktur.
		Form	Çok karmaşık formu yoktur, ama kolayca da algılanan forma sahip değildir.
		İzolasyon	Tek biçimli bir bina, izolasyon özelliği yoktur.
		Yoğunluk	Tek biçimli bir bina, yoğunluk özelliği yoktur.
		Yönlendirme	Tek biçimli bir bina, yönlendirme özelliği yoktur.
		Pozisyon	Tek biçimli bir bina, pozisyon özelliği yoktur.
		Renk	Aynı Gümrük ve ticaret bakanlığı gib açık krem rengi tonlu cephe ile sıcak ve yakın gözükmetedir.
		Derinlik	Sayıştay binasının arkasında yerleşen ve etrafında çok sıkışık bina olmadığı için, derinlik özelliğini taşıyıp ve kolay algılanmaktadır.
		Boyut	Kent ölçeğinde, büyük bir binadır.

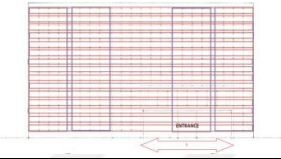
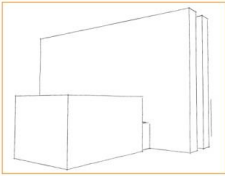
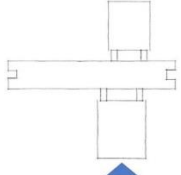
23	Türk Kara Kuvvetleri			
		Biçim	Düzenli bir biçimi yoktur, plan ve cephede simetri yoktur.	
		Form	Sade bir formu yoktur, tam algılanmamaktadır.	
		İzolasyon	Tek kalan bir kütle yoktur, bu nedenle izolasyon yoktur.	
		Yoğunluk	3 kütleli kompozisyonda, yoğunluk özelliği vardır.	
		Yönlendirme	3 kütleli kompozisyonda, ana kütle yüksek ve daha yakın gözükmetedir. yönlendirme özelliği vardır.	
		Pozisyon	Küçük yatay kütle daha önde ama ana kütle, yükselen kütle daha yakın gözükmetedir. Pozisyon özelliği vardır.	
		Renk	Koyu gri tonlu cephe ile, soğuk hissi yansıtır ve uzak durmaktadır.	
		Derinlik	Ana caddeden mesafeli ama etrafı boş olan kara kuvvetler komutanlığı, derinlik özelliğini taşımamaktadır.	
		Boyut	Tüm kompozisyon, boyut olarak büyük ölçekli sayılmaktadır.	

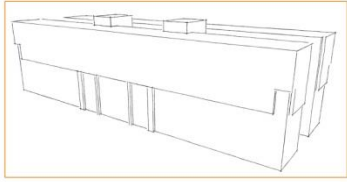
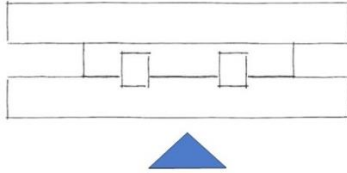
24	Türk Deniz Kuvvetleri		
		Biçim	Cephesinde simetri yoktur ama planında simetri gözükmektedir.
		Form	Basit bir formu vardır. Fazla girinti çıkıntı yoktur. Sadece cephesinde. pencere tekrarı gözükmektedir.
		İzolasyon	Tek kütleli bir bina, izolasyon yoktur.
		Yoğunluk	Tek kütleli bir bina, yoğunluk yoktur.
		Yönlendirme	Tek kütleli bir bina, yönlendirme yoktur.
		Pozisyon	Tek kütleli bir bina, pozisyon yoktur.
		Renk	Gri tonlu cephe ile, seyirciden uzak durmaktadır.
		Derinlik	Koşe yerleşimi ve meydandan tam algılanan türk deniz küvvetlerin binası, derinlik özelliğini sağlamaktadır.
		Boyut	Kent ölçeğinde, büyük bir binadır.

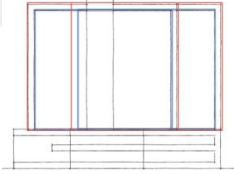
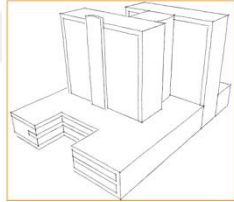
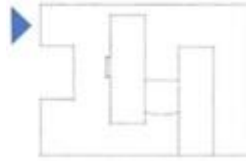
25	Türk Hava Kuvvetleri			Biçim	Ana kütle ve girişe ayit parça, simetrik ve düzenli bir biçimi vardır.
				Form	Öne çıkan ve ya geri çekilen hareketler cephede çok az, basit bir formu vardır.
			İzolasyon	İzolasyon özelliği yoktur, birleşim bir binadır.	
			Yoğunluk	Birleşik bir bina, yoğunluk yoktur.	
			Yönlendirme	Yönlendirme özelliği yoktur.	
			Pozisyon	Pozisyon özelliği yoktur.	
			Renk	Beyazve siyah renklerin karışık kullanımına göre soğuk hissi yansıtıp ve uzaklaşmaktadır.	
			Derinlik	Etrafı boş, derinlik özelliğini taşımakta ve kolayca algılanmaktadır.	
			Boyut	Büyük ölçekli bir binadır.	

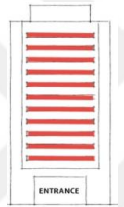
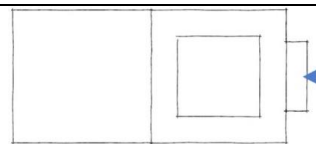
26	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Biçim	Düzenli ve basit bir biçimi vardır.
		Form	Girinti çıkıntı yoktur, sade bir forma sahip.
		İzolasyon	Tek kodlu ve tek kütleli bir bina, izolasyon yoktur.
		Yoğunluk	Tek kodlu ve tek kütleli bir bina, yoğunluk yoktur.
		Yönlendirme	Tek kodlu ve tek kütleli bir bina, yönlendirme yoktur.
		Pozisyon	Tek kodlu ve tek kütleli bir bina, pozisyon yoktur.
		Renk	Açık kahve tonlu cephesi ile seyirciden uzak durmaktadır.
		Derinlik	Etrafı boş algılaması kolay ve derinlik özelliğini taşımaktadır.
		Boyut	Etrafındaki binalara göre büyük bir bina sayılmaktadır.

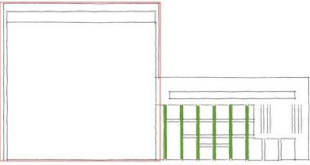
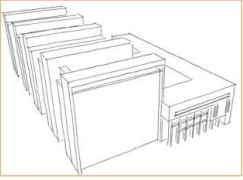
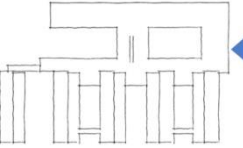
27	Maliye Bakanlığı		Biçim	4 cephesinde tekrarlanan simetri, düzenli biçim binaya vermektedir.
			Form	Düzenli ve geometrik girintiler, çıkıntılar algılanan formu binaya vermektedir.
			İzolasyon	Tek kütleli bir bina, izolasyon yoktur.
			Yoğunluk	Tek kütleli bir bina, yoğunluk yoktur.
			Yönlendirme	Tek kütleli bir bina, yönlendirme yoktur.
			Pozisyon	Tek kütleli bir bina, pozisyon yoktur.
			Renk	Geneli beyaz olan gri renkle karışık cephe ile seyirciden uzaklaşmaktadır.
			Derinlik	Etrafı boş olduğuna göre kolayca algılanıp ve derinlik özelliğini taşımaktadır.
			Boyut	Şehir ölçeğinde, büyüklük özelliğini taşımaktadır.

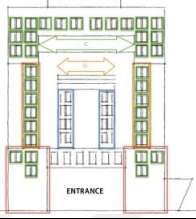
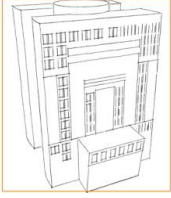
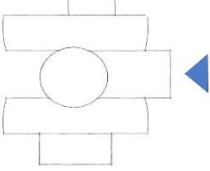
28	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Biçim	Ana kütlesi simetrik ve düzenli bir biçimi vardır.
		Form	Öne çıkan ve ya geri çekilen hareketler cephede gözükmemekte, basit bir formu vardır.
		İzolasyon	İzolasyon özelliği yoktur, birleşim bir binadır.
		Yoğunluk	Birleşik bir bina, yoğunluk yoktur.
		Yönlendirme	Yönlendirme özelliği yoktur.
		Pozisyon	Pozisyon özelliği yoktur.
		Renk	Beyaz renk ile soğuk hissi yansıtmaktadır.
		Derinlik	Tek köşe yerleşim ile, derinlik özelliğini taşımaktadır.
		Boyut	Büyük ölçülü bir binadır.

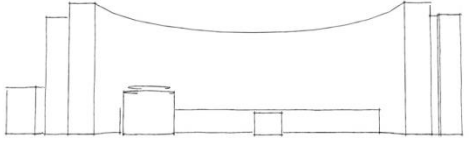
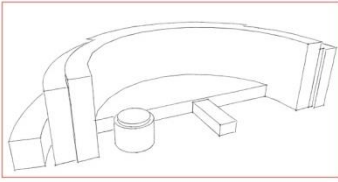
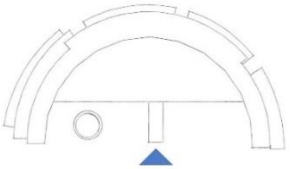
29	Avrupa Birliği Bakanlığı			
		Biçim	Simetrisine göre, düzenli biçimi vardır.	
		Form	Formu sade ve cephesinde çok girinti, çıkıntı yoktur.	
		İzolasyon	Tek kütleli bir bina, izolasyon özelliği yoktur.	
		Yoğunluk	Tek kütleli bir bina, yoğunluk özelliği yoktur.	
		Yönlendirme	Tek kütleli bir bina, yönlendirme özelliği yoktur.	
		Pozisyon	Tek kütleli bir bina, pozisyon özelliği yoktur	
		Renk	Siyah ve kahve renginden oluşan cephe ile seyirciden uzaklaşmaktadır.	
		Derinlik	Etrafı boş olduğu için kolayca algılanıyor ve derinlik özelliğini taşımaktadır.	
		Boyut	Şehir ölçeğinde, küçük bina sayılmaktadır.	

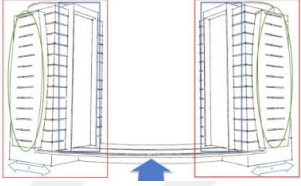
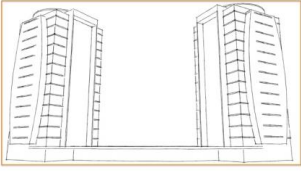
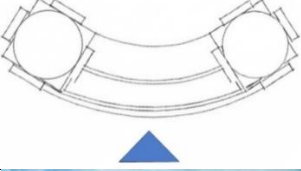
30	Gençlik ve Spor Bakanlığı			Biçim	Tam simetri yoktur ama kütlelerin tekrarı düzenli bir biçim oluşturmaktadır.
				Form	Sade formlu bir binadır.
			İzolasyon	Farklı parçalardan oluşan tek kompozisyon, İzolasyon özelliği yoktur.	
			Yoğunluk	Farklı parçalardan oluşan tek kompozisyon, yoğunluk özelliği yoktur.	
			Yönlendirme	Farklı parçalardan oluşan tek kompozisyon, yönlendirme özelliği yoktur.	
			Pozisyon	Farklı parçalardan oluşan tek kompozisyon, pozisyon özelliği yoktur	
			Renk	Açık krem renk ve mavi camlı cephe ile yakınlık ve sıcak hissi yansıtmaktadır.	
			Derinlik	Türk telekom merkezi şubesinin yanında yerleşen ve etrafında sıkışık başka yapı olmadığı için kolayca algılanıp ve derinlik özelliğini taşımaktadır.	
			Boyut	Büyük bir bina şehir ölçeğinde sayılmaktadır.	

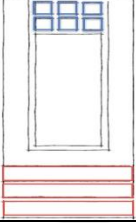
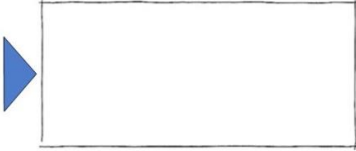
31	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı		
		Biçim	4 cephesinde aynı simetri tekrarlanmış düzenli biçimi vardır.
		Form	Geometri girinti ve çıkıntılar olmadığı için sade forma sahiptir.
		İzolasyon	Tek kütleli bir bina, izolasyon özelliği yoktur.
		Yoğunluk	Tek kütleli bir bina, yoğunluk özelliği yoktur.
		Yönlendirme	Tek kütleli bir bina, yönlendirme özelliği yoktur.
		Pozisyon	Tek kütleli bir bina, pozisyon özelliği yoktur.
		Renk	Mavi camlı ve beyaz cephesi ile daha yakın gözükmetedir.
		Derinlik	Etrafı boş olduğuna göre derinlik özelliğini taşımaktadır.
		Boyut	Kent ölçeğinde büyük bir binadır.

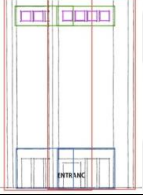
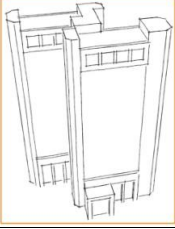
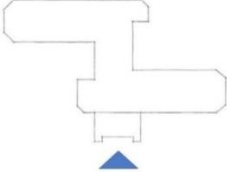
32	Danıştay			
		Biçim	Asimetrik olduğu, için düzenli biçimi yoktur.	
		Form	Düzenli ve geometrik girinti ve çıkıntılar için sade ve algılanan formu vardır.	
		İzolasyon	Birleşim bina, izolasyon özelliği yoktur.	
		Yoğunluk	Birleşim bina, yoğunluk özelliği yoktur.	
		Yönlendirme	Tek parçalı bir bina yönlendirme özelliği yoktur.	
		Pozisyon	Birleşim bina, pozisyon özelliği yoktur.	
		Renk	Mavi ve beyaz renk ile seyirciden çok uzaklaşmaktadır.	
		Derinlik	Tek yerleşimle, derinlik özelliği taşıyor ve kolayca algılanmaktadır.	
		Boyut	Birleşik parçalarla, büyük ölçülü bir bina sayılmaktadır.	

33	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı			
		Biçim	Girişe göre simetri vardır ve düzenli biçime sahiptir.	
		Form	Fazlasıyla girinti çıkıntı vardır, sade formu yoktur.	
		İzolasyon	Tek kütleli bir bina, izolasyon özelliği yoktur.	
		Yoğunluk	Tek kütleli bir bina, yoğunluk özelliği yoktur.	
		Renk	Mavi ve beyaz cephe ile seyirciden çok uzak durmaktadır.	
		Yönlendirme	Tek kütleli bir bina, yönlendirme özelliği yoktur.	
		Pozisyon	Tek kütleli bir bina, pozisyon özelliği yoktur.	
		Derinlik	Tek yerleşimle, kolayca algılanıp ve derinlik özelliğini sağlamaktadır.	
		Boyut	Kent ölçeğinde büyük bir binadır.	

34	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı	Biçim	Asimetrik bir bina ve düzenli bir biçimi yoktur.
		Form	Karmaşık formu vardır.
		İzolasyon	Tek parçalı bir bina izolasyon özelliği yoktur.
		Yoğunluk	Tek parçalı bir bina yoğunluk özelliği yoktur.
		Yönlendirme	Tek parçalı bir bina yönlendirme özelliği yoktur.
		Pozisyon	Tek parçalı bir bina pozisyon özelliği yoktur.
		Renk	Açık rem renk ile yakınlık ve sıcak hissi yansıtmaktadır.
		Derinlik	Etrafı boş olan ve tam algılanan Gümrük ve ticaret bakanlığı, derinlik özelliğini taşımaktadır.
		Boyut	Tam büyük bir bina şehir ölçeğinde sayılmaktadır.

35	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı			
		Biçim	Tam simetri hakim, düzenli biçimi vardır.	
		Form	Girinti çıkıntıları geometrik ve tekrarlanmış algılanan forma sahiptir.	
		İzolasyon	İkili kütlelerden oluşan tek bir bina, izolasyon yoktur.	
		Yoğunluk	İkili kütlelerden oluşan tek bir bina, yoğunluk yoktur.	
		Yönlendirme	İkili kütlelerden oluşan tek bir bina, yönlendirme yoktur.	
		Pozisyon	İkili kütlelerden oluşan tek bir bina, pozisyon yoktur.	
		Renk	Tamamen camlı cephe ile, yakınlık hissi yansıtmaktadır.	
		Derinlik	Tek yerleşimi ile, tamamen algılanmaktadır ve derinlik özelliğini sağlamaktadır.	
		Boyut	Ölçek olarak büyük bir bina sayılmaktadır.	

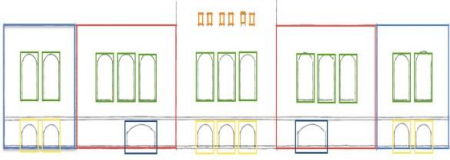
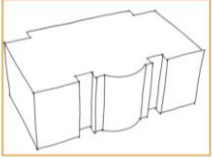
36	Adalet Bakanlığı			
		Biçim	4 cephesinde aynı simetri tekrarlanmış düzenli biçimi vardır.	
		Form	Geometri girinti ve çıkıntılar olmadığı için sade forma sahiptir.	
		İzolasyon	Tek kütleli bir bina, izolasyon özelliği yoktur.	
		Yoğunluk	Tek kütleli bir bina, yoğunluk özelliği yoktur.	
		Yönlendirme	Tek kütleli bir bina, yönlendirme özelliği yoktur.	
		Pozisyon	Tek kütleli bir bina, pozisyon özelliği yoktur.	
		Renk	Gri tonlu cam ve beyaz cephe ile uzak durmaktadır.	
		Derinlik	Etrafında sıkışık binalara göre derinlik özelliği yoktur ve kolay algılanmamaktadır.	
		Boyut	Çevre binalarla aynı ölçektedir.	

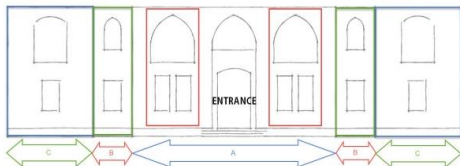
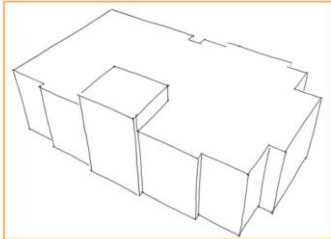
27	Orman ve Su İşleri Bakanlığı		Biçim	Simetrisine göre düzenli biçimi vardır.
			Form	Taş ve camdan oluşan cephesinde girinti ve çıkıntı olmadığı için algılaması kolaydır.
			İzolasyon	Birleşik bir bina, izolasyon yoktur.
			Yoğunluk	Yoğunluk özelliği tek bir bina olduğu için yoktur.
			Yönlendirme	İki kütleli birleşiminden oluşan tek bir bina, yönlendirme özelliği taşımaktadır.
			Pozisyon	Pozisyon özelliği tek bir bina olduğu için yoktur.
			Renk	Siyah cam ile koyu kahve cephesi ile uzak duruyor ve soğuk hissi yansıtmaktadır.
			Derinlik	Etrafında sıkışık binalar olmadığı için kolayca algılanmaktadır.
			Boyut	Boyut olarak büyük ölçekli binalardan sayılmaktadır.

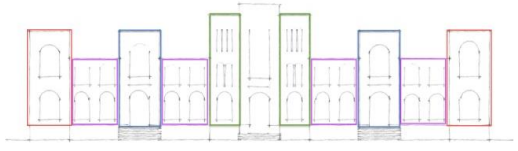
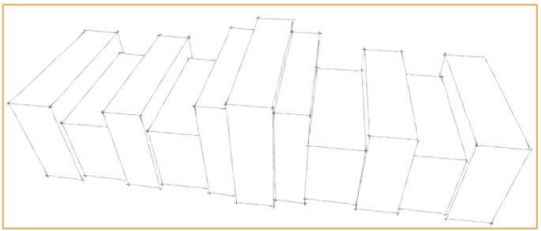
5.4. Kamu Binalarının Henry Sanoff İlkeleri ile Değerlendirilmesi

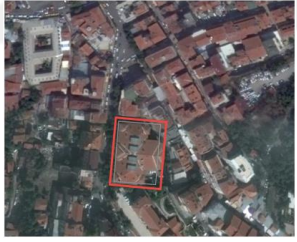
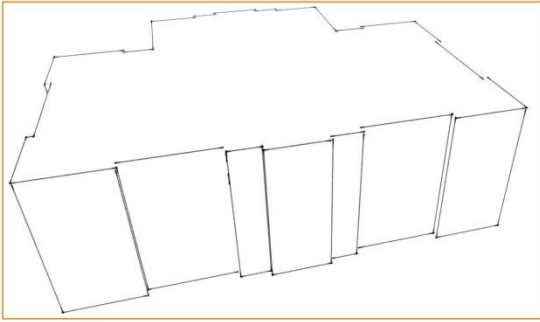
5.4.1. Birinci Ulusal mimari dönem

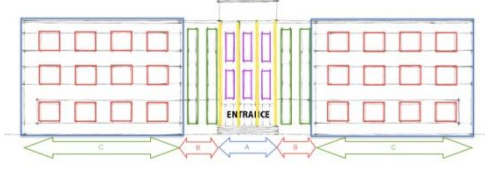
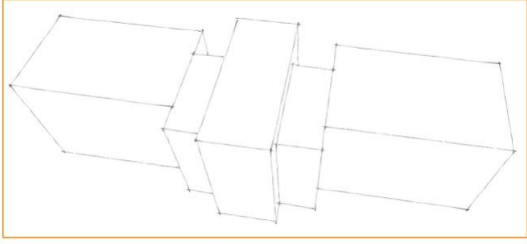
Çizelge 5.14. Birinci Ulusal mimari dönem

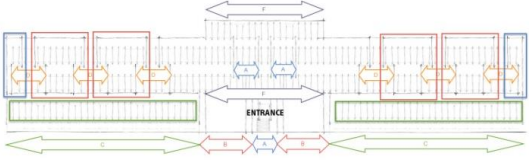
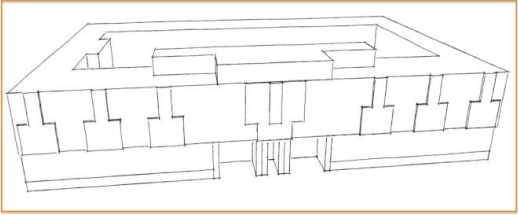
1	1. Büyük Millet Meclisi		
		Doku	Cephede pencere tekrarı fazladır. Sade değil, fazlasıyla süslemeler vardır buyüzden çok yakın görükmektedir.
		Boyut	Çevre binalarla aynı ölçektedir.
		Yüksekten bakış	Yakından gözüken süslemeler, Ulus meydanından bakarken gözükmemektedir.
		Süreklilik	Bina tek kütlelidir ancak pencere tekrarı ve süs tekrarları vardır.
		Doğrusalık	Yönlenecek parça yoktur, masiv bir binadır.
		Geçiş	Bina tek kütle olmasına rağmen ilk ve son parçalarda ve köngere salonunda öne çıkma vardır bu girinti çıkıntılar ek yerlerinde kolge yaptığı için öne çıkan parçalar binanın tumunu parçalı göstermektedir.

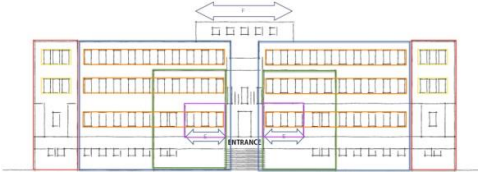
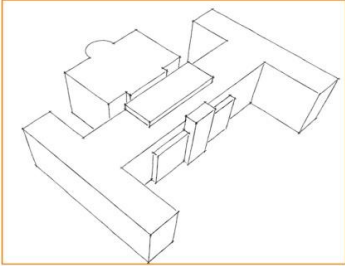
2	2. Büyük millet meclisi			
		Doku	Pencere sayısı ve süsleme cephede çok, aynı birinci meclis binası gibi yakın gözükmemektedir.	
		Boyut	Etrafındaki binalarla ölçek olarak aynıdır .	
		Yüksekten bakış	Aynı birinci meclis binası gibi detaylar ve cephe süslemeleri uzaklaşıncaya gözükmemektedir.	
	Doğrusalık	Farklı parçalardan oluşmadığı için doğrusalık özelliği yoktur.		
	Süreklilik	Pencere ve süs tekrarına göre daha kolay algılanıp ve süreklilik özelliğini taşımaktadır.		
	Geçiş	Tek kütleli bir bina geçiş özelliği yoktur.		

3	Maliye Bakanlığı		
		Doku	Birinci ve ikinci meclis binası gibi, süs ve pencere tekrarı vardır.
		Boyut	Büyük ölçekli binadır.
		Yüksekten bakış	Süslemeler ve düzenli girinti ve çıkıntılara rağmen uzaklakaşınca gözükmemektedir.
		Doğrusalık	Farklı parçalardan oluşmadığı için doğrusalık özelliği yoktur.
		Süreklilik	Farklı geometrik parçalardan oluşmadığı için süreklilik özelliği vardır.
		Geçiş	Tek parçalı bir bina, geçiş özelliği yoktur.

4	Kültür ve Turizm Bakanlığı		
		Doku	Cepheş çok parçalardan oluşmadığı için, seyirciye daha yakın gözükmektedir.
		Boyut	Boyut olarak büyük ölçekli binadır.
		Yüksekten bakış	Planın formu basit ama cephe süslemeleri uzaklaşınca seyirciden kaybolmaktadır.
		Doğrusalık	Tek kütleli bir bina, yönlendiren parçaları yoktur.
		Süreklilik	Tek kütleli ve farklı geometrik kompozisyonlar olmadığı için, süreklilik özelliği yoktur.
		Geçiş	Farklı parçalardan oluşmadığı için geçiş özelliği yoktur.

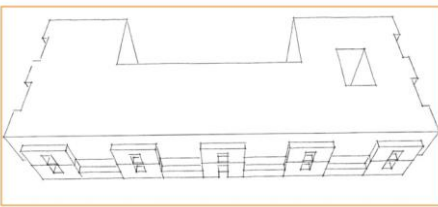
5	Sağlık Bakanlığı		
		Doku	Basit bir cephe ile, seyirciye daha yakın gözükmektedir.
		Boyut	Sıhhiye meydanından algılanan büyük bir binadır.
		Yüksekten bakış	Cephe süsü yoktur, ama cephe detayları uzaklaşınca kaybolmaktadır.
		Doğrusalık	Farklı parçalardan oluşmadığı için doğrusalık özelliği yoktur.
		Süreklilik	Farklı geometrik parçalardan oluşmadığı için basit ve seyirciye daha yakın gözükmektedir.
		Geçiş	Tek kütleli bir yapı ve nedenle geçiş özelliği yoktur.

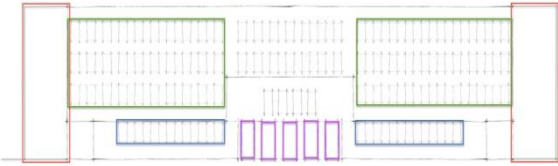
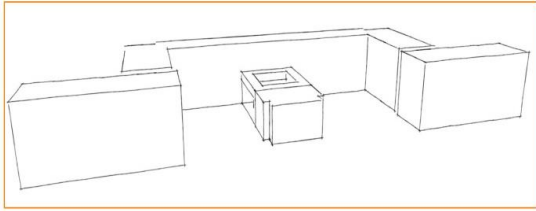
6	Milli Savunma Bakanlığı		
		Doku	Çok farklı parçalardan oluşmadığı için, sade ve yakınlık hissi vardır.
		Boyut	Büyük ölçekli binadır.
		Yüksekten bakış	Cephe detayları binadan uzaklaşınca kayboluyor bu nedenle bu özellik yoktur.
		Doğrusalık	Tek kütleli bir bina, doğrusalık özelliği yoktur.
		Süreklilik	Cephesinde geometrik formlar vardır, bu detaylar binayı uzaklaştırıyor, süreklilik özelliği yoktur.
		Geçiş	Farklı parçalardan oluşmadığı için, geçiş özelliği yoktur.

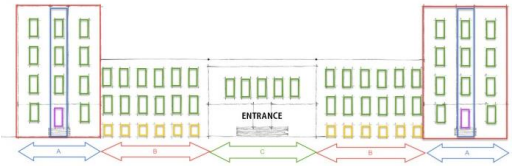
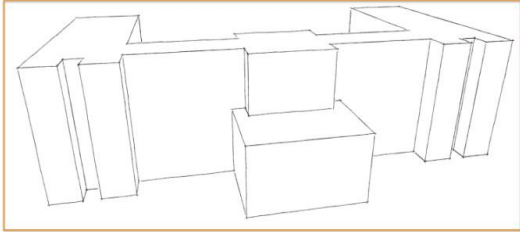
7	Genel Kurmay Başkanlığı		
		Doku	Farklı parçalardan oluşduğu için seyirciden uzak durmaktadır.
		Boyut	Boyut olarak büyük ölçekli binadır.
		Yüksekten bakış	Detaylı bir bina değil, uzaklaşınca yine algılanmaktadır.
		Doğrusalık	Farklı yönlendiren parça olmadığı için doğrusalık özelliği yoktur.
		Süreklilik	Farklı kompozisyonlar vardır basit olmayınca uzaklaşmaktadır.
		Geçiş	Tek kütleli, geçiş özelliği yoktur.

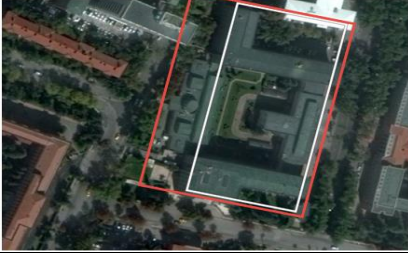
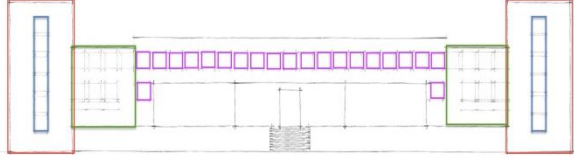
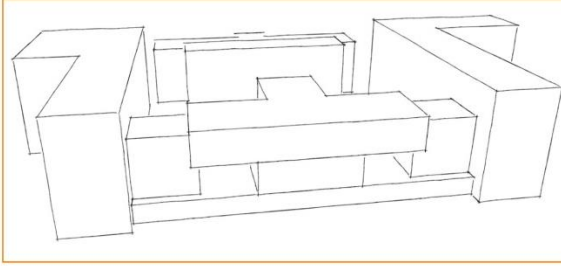
5.4.2. Uluslararası mimarlar dönemi

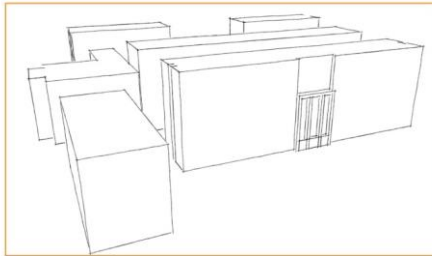
Çizelge 5.15. Uluslararası mimarlar dönemi

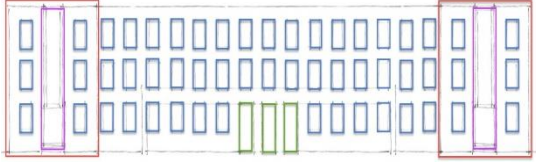
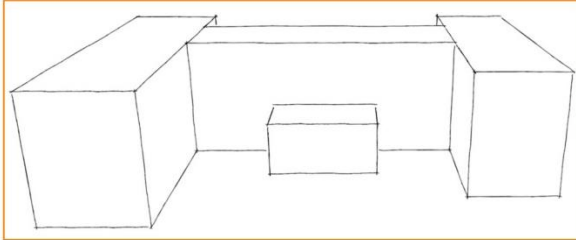
8	Sayıştay Başkanlığı		Doku	Simetri ve tekrarlı parçadan oluştuğu için yakın gözükmemektedir.	
		Boyut	Birinci ve ikinci meclisin arasında yerleşen sayıştay binası onlarla aynı ölçektir.		
		Yüksekten bakış	Binadan uzaklaşınca detay kaybı hissedilmemektedir.		
		Doğrusalık	Tek kütleli bir bina, doğrusalık yoktur.		
		Süreklilik	Düzenli girinti ve çıkıntılar süreklilik özelliğini sağlamaktadır.		
Geçiş		Geçiş özelliği tek kütleli bir bina olduğu için yoktur.			

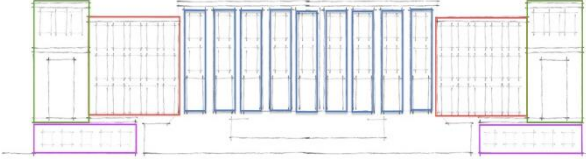
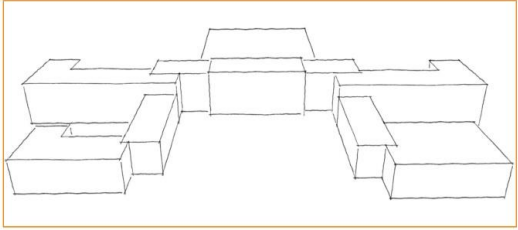
9	İçişleri Bakanlığı			
		Doku	Fazla parça yoktur, sade ve yakın gözükmemektedir.	
		Boyut	Ölçek olarak büyük bir binadır.	
		Yüksekten bakış	Fazla parça ve detay olmadığı için mesafe ile yine algılanmaktadır.	
		Doğrusalık	Binanın giriş kütleşi seyirciyi binanın tamamına yönlendirmektedir.	
		Süreklilik	Simetrik ve geometrik hareketler tekrarlanmış, süreklilik vardır.	
		Geçiş	Oluşan parçalar arasında boşluk ve küçük bağlantı algılanmasını sağlıyor, geçiş özelliği vardır.	

10	Bayındırlık ve İskan Bakanlığı			
		Doku	Fazla parça yoktur, sade ve yakın gözükmemektedir.	
		Boyut	Ölçek olarak büyük bir binadır.	
		Yüksekten bakış	Fazla parça ve detay olmadığı için mesafe ile yine algılanmaktadır.	
		Doğrusalık	Binanın giriş kütlesi seyirciyi binanın tamamına yönlendiriyor.	
Süreklilik		Daha basit ve algılaması kolay,süreklilik özelliğini taşımaktadır.		
Geçiş		Tek kütle ve farklı parçalardan oluşmadığı için geçiş özelliğini yoktur.		

11	Başbakanlık		
		Doku	Ana cephede girinti çıkıntılara göre seyirciden uzak durmaktadır.
		Boyut	Etrafındaki binalarla aynı ölçektedir.
		Yüksekten bakış	Girinti çıkıntıların ayrımı mesafe ile zorlaşmaktadır.
		Doğrusalık	Farklı parçaların birleşimi tek bir bina gözüken başbakanlık binası, doğrusallık özelliğini sağlamamaktadır.
		Süreklilik	Farklı geometrik hareketler simetrik olarak kullanılmıştır ve bu algılanmasını sağlamaktadır.
		Geçiş	Kullanılan parçaların ayıran kenarları yoktur, geçiş özelliği yoktur.

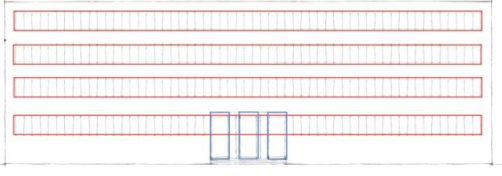
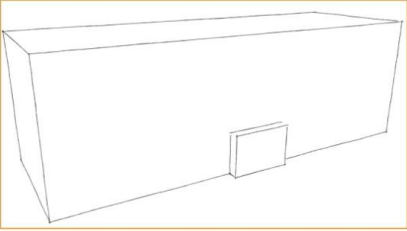
12	Yargıtay			
		Doku	Sade ve tek renkli cephe ile seyirciye yakınlaşmaktadır.	
		Boyut	Etrafındaki kamu binalarla aynı ölçektedir.	
		Yüksekten bakış	Basit form ve cepheye göre uzaklaşınca yine algılanmaktadır.	
		Doğrusalı	Farklı parçaların kompozisyonu, doğrusalık özelliği yoktur.	
		Süreklilik	Girişe göre simetri vardır basit cephe, süreklilik özelliği vardır.	
Geçiş		Geçiş özelliği tek bina olduğu için yoktur.		

13	Adalet Bakanlığı		Doku	Sade ve yakın gözükmetedir, fazla parça yoktur.
				
			Boyut	Başbakanlık yanında yer alan eski adalet bakanlığı yaklaşık aynı ölçektir.
			Yüksekten bakış	Fazla parça ve detay olmadığı için mesafe ile yine algılanmaktadır.
			Doğrusalık	Binanın giriş kısmı seyirciyi binanın tamamına yönlendirmektedir.
			Süreklilik	Geometrik hareketler tekrarlanmış, süreklilik vardır.
Geçiş			Tek kütle ve farklı parçalardan oluşmadığı için geçiş özelliğini yoktur.	

14	3. Büyük Millet Meclisi		
		Doku	girinti çıkıntılara göre, ayrıca farklı parçalardan oluşturduğu için seyirciden uzak durmaktadır.
		Boyut	Büyük ölçekli binadır.
		Yüksekten bakış	Farklı parçaların birleşiminden oluşturduğu için, mesafe ile algılanması zorlaşmaktadır.
		Doğrusalık	Farklı parçaların birleşiminden oluşturduğu için, doğrusalık özelliği yoktur.
		Süreklilik	Geometrik hareketler tekrarlanmış, süreklilik vardır.
		Geçiş	Farklı parçaların birleşiminden oluşturduğu için geçiş özelliği vardır.

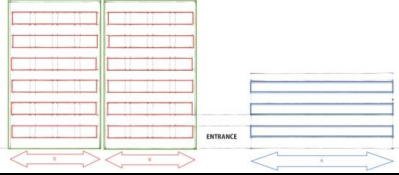
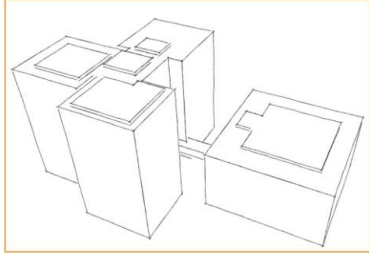
5.4.3. İkinci Ulusal mimari dönem

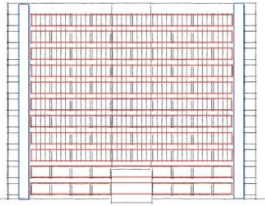
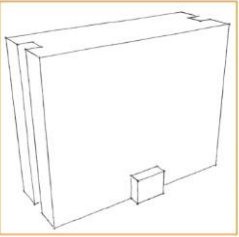
Çizelge 5.16. İkinci Ulusal mimari dönem

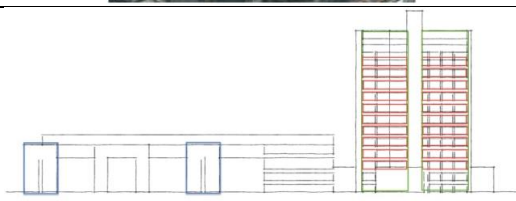
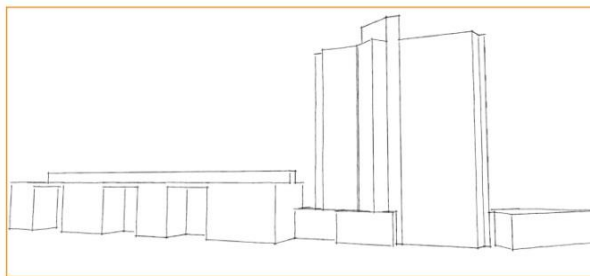
15	Büyük Millet Meclisi Ek Hizmet Binası			Hiç süsü ve girinti çıkıntısı olmayan basit bir binadır.
		Doku		
		Boyut		Etrafındaki kamu binalarla aynı ölçektedir.
		Yüksekten bakış		Hiç detayı olmayan bina uzaklaşınca yine algılanmaktadır.
		Doğrusalık		Tek kütleli bir bina, doğrusalık özelliği yoktur.
		Süreklilik		Sade ayrıca hiç geometrik hareketler yoktur, süreklilik özelliği vardır.
		Geçiş		Geçiş özelliği tek kütleli olduğu için yoktur.

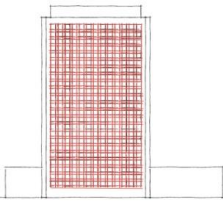
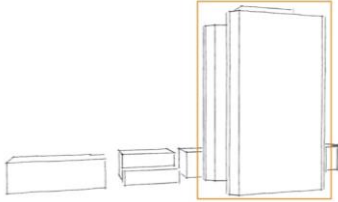
5.4.4. Çok partili siyasal dönemden 2014 kadar olan binalar

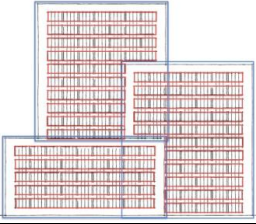
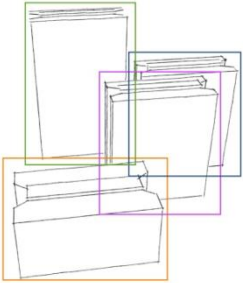
Çizelge 5.17. Çok partili siyasal dönemden 2014 kadar olan binalar

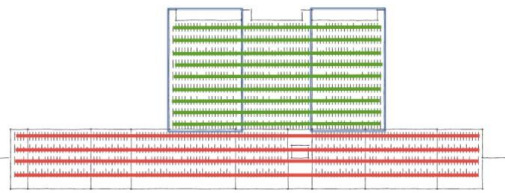
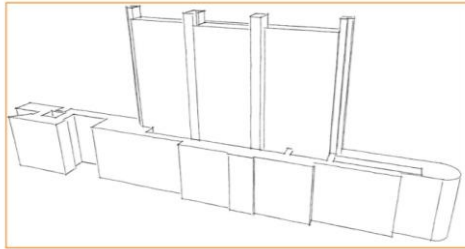
16	Milli Eğitim Bakanlığı				
		Doku			
		Boyut			
		Yüksekten bakış			
		Doğrusalık			
		Süreklilik			
		Geçiş			
			Cephe dokusu çok karmaşık değildir sade olması görsel olarak daha yakın görünmesi sağlamaktadır. Boyut olarak 3 yüksek kütlelerin olması daha yakın algı vermektedir doku kayması yoktur tüm cephe rengi ve malzemesi aynıdır.		

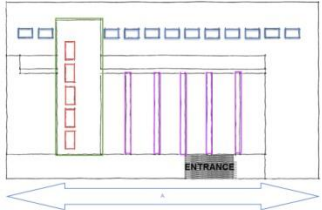
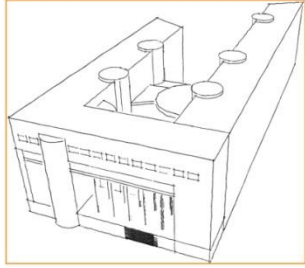
17	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı			
		Doku	Hiç süsü ve girinti çıkıntısı olmayan basit bir binadır.	
		Boyut	Büyük ölçekli binadır.	
		Yüksekten bakış	Hiç detayı olmayan bina uzaklaşınca yine algılanmaktadır.	
		Doğrusalık	Tek kütleli bir bina, doğrusalık özelliği yoktur.	
		Süreklilik	Sade ve ayrıca hiç geometrik hareketler yoktur, süreklilik özelliği vardır.	
		Geçiş	Geçiş özelliği tek kütleli olduğu için yoktur.	

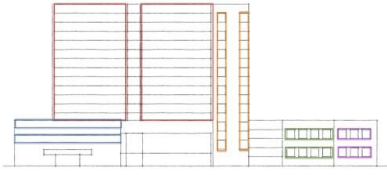
18	Dışişleri Bakanlığı			
			Doku	Asimetrik bir bina ve fazlasıyla parçadan oluşmuş, kolayca algılanmamaktadır.
			Boyut	Büyük ölçekli binadır.
			Yüksekten bakış	Fazla detayla uzaklaşınca algılanmamaktadır.
			Doğrusalık	Faklı parçalardan oluşmuş ama yönlendirme özelliği yoktur.
			Süreklilik	Düzenli cephe ve simetri olmadığı için süreklilik özelliği yoktur.
			Geçiş	Farklı parçaların ayıran kenarları oluşmamakta, bu cephe ayrımı ve binanın algılanması zorlaştırıyor, geçiş özelliği yoktur.

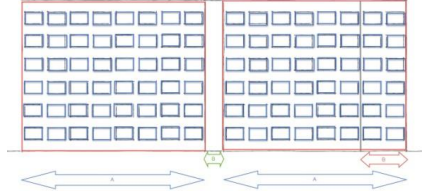
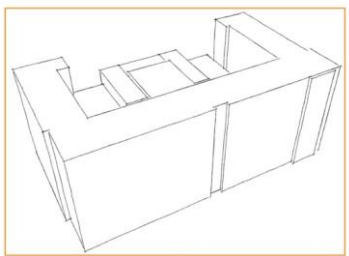
19	Ekonomi Bakanlığı			
		Doku	Basit cephe ve seyirciden uzak durmamaktadır.	
		Boyut	Yüksek kütle ile büyüklük özelliğini sağlamaktadır.	
		Yüksekten bakış	Cephe detayı değil ama genel olarak bina ölçüsüne göre algılaması uzaklaşınca değişmemektedir.	
		Doğrusalık	Farklı parçalardan oluşmuş ama hiç yönlendiren kütle yoktur.	
		Süreklilik	Süreklilik vardır, tek masif kütledir.	
		Geçiş	Bulvardır cephesinde geçiş yokturtur, ancak yan cephe hareketlenmiş içeri çekilmesi ile geçiş özelliğini sağlamaktadır.	

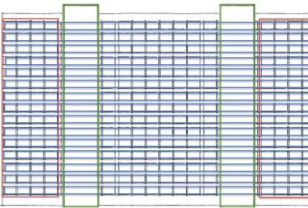
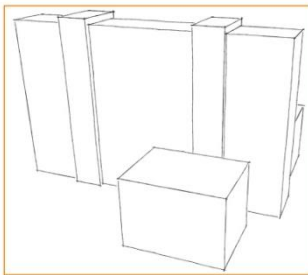
20	Çalışma ve Sosyal Bakanlığı		
		Doku	Her kütle Sade cephesi ile seyirciden uzak durmamaktadır.
		Boyut	Büyük ölçekli binadır.
		Yüksekten bakış	Kütleler tekrarlanmış uzaklaşınca yine algılanmaktadır.
		Doğrusalık	Doğrusalık özelliği sağlamıyor, kütlelerin yönlendirmeleri yoktur.
		Süreklilik	Farklı kompozisyonlardan oluşmadığı için, süreklilik özelliğini taşımaktadır.
		Geçiş	Ayrı ayrı tekli kütleler oluşan Çalışma ve Sosyal güvenlik bakanlığı, geçiş özelliğini taşımamaktadır.

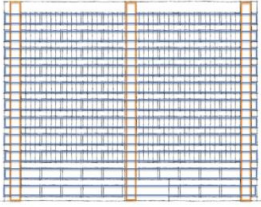
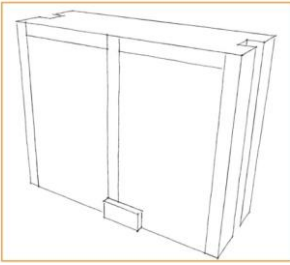
21	Sayıştay Başkanlığı		Doku	Tam simetri yoktur ama algılanan girinti çıkıntılar vardır seyirciye yakı durmaktadır.
				
			Boyut	Büyük ölçekli binadır.
			Yüksekten bakış	Bina kompozisyonu uzaklaşınca algılamaktadır.
			Doğrusalık	Tek kütleli bir bina doğrusalık yoktur.
Süreklilik			Farklı geometrikk kompozisyonlar yoktur bu nedenle süreklilik vardır.	
Geçiş			Tek kütleli bir bina, geçiş özelliği yoktur.	

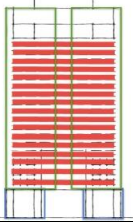
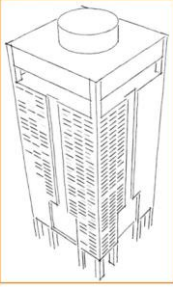
22	T.C Sosyal Güvenlik Kurumu			
			Doku	Simetri yoktur, sade cephesi yoktur seyirciden uzaklaşmaktadır.
			Boyut	Büyük ölçekli bindır.
			Yüksekten bakış	Karşık formuna göre, uzaklaşınca algılanmamaktadır.
			Doğrusalık	Doğrusalık özelliği tek kütleli bir bina olduğu için yoktur.
			Süreklilik	Süreklilik özelliği sade cephe olmamasına göre yoktur.
			Geçiş	Farklı parçalardan oluşmadığı için geçiş özelliği yoktur.

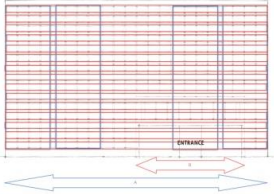
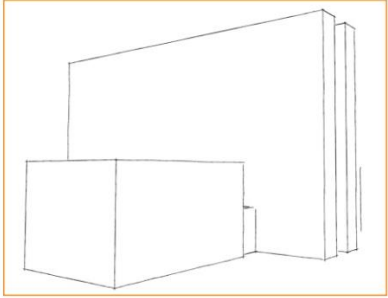
23	Türk Kara Kuvvetleri			
		Doku	Karmaşık cephesi vardır seyirciden uzak durmaktadır.	
		Boyut	Yükselen kütle ile yatay kütlelerin birleşimi büyük ölçekli binadır.	
		Yüksekten bakış	Karmaşık cephe ve formuna göre uzaklaşınca algılanmamaktadır.	
		Doğrusalık	Farklı kompozisyonların birleşimive doğrusalık özelliği yokturtur.	
		Süreklilik	Süreklilik özelliği farklı geometrik kompozisyonlar kullanımı nedeni ile yokturtur.	
		Geçiş	Kompozisyonların arasında küçük başlantılar ayrımlarını sağlayıp ve geçiş özelliğini sağlamaktadır.	

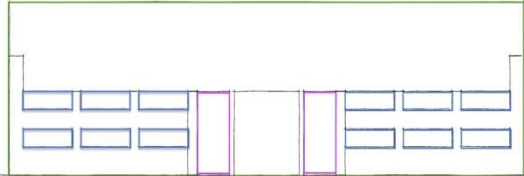
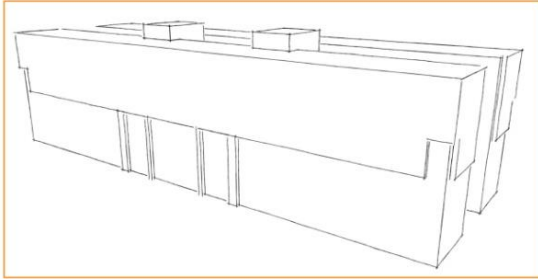
24	Türk Deniz Kuvvetleri			
			Doku	Sade cephesine göre daha yakın gözükmektedir.
			Boyut	Büyük ölçekli binadır.
			Yüksekten bakış	Basit form ve cepheye sahip olduğu için uzaklaşınca yine algılanmaktadır.
			Doğrusalık	Tek kütleli, doğrusalık yoktur.
			Süreklilik	Cephesinde geometrik hareketler olmadığı için süreklilik özelliği vardır.
			Geçiş	Geçiş özelliği tek kütleli olduğu için yoktur.

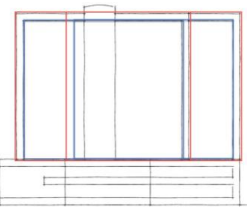
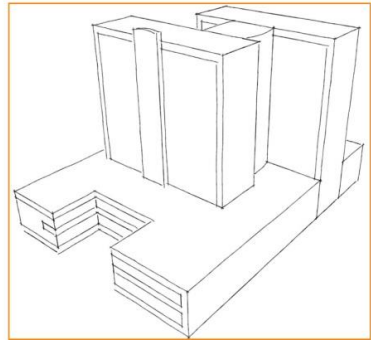
25	Türk Hava Kuvvetleri			
		Doku	Çok detay ve girinti çıkıntı cephede gözükmemektedir	
		Boyut	Büyük ölçekli binadır.	
		Yüksekten bakış	Bina detaylı değil ama bina geneli uzaklaşınca algılanmaktadır.	
		Doğrusalık	Giriş kütesi seyirciyi ana kütleye yönlendirmektedir.	
		Süreklilik	Farklı geometrik parçalar yoktur basit algılanıp ve süreklilik özelliğini taşımaktadır.	
		Geçiş	3 kütlenin arasında boşluk ve küçük bağlantı geçiş özelliğini sağlamaktadır.	

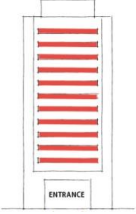
26	Kültür ve Turizm Bakanlığı			
		Doku	Sade cephe ve girinti çıkıntısı olmayan masif bir binadır.	
		Boyut	Büyük ölçekli binadır.	
		Yüksekten bakış	Hiç detayı olmayan bina uzaklaşınca yine algılanmaktadır.	
		Doğrusalık	Tek kütleli bir bina, doğrusalık özelliği yoktur.	
		Süreklilik	Sade ve ayrıca hiç geometrik hareketler yoktur, süreklilik özelliği vardır.	
		Geçiş	Tek kütleli bir bina, geçiş özelliği yoktur.	

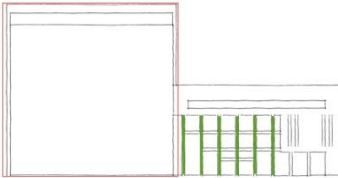
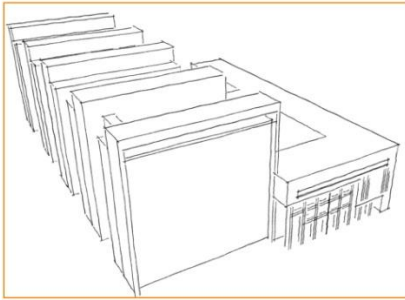
27	Maliye Bakanlığı		
		Doku	Sade ve düzenli 4 cephede tekrarlanan simetri seyirciye yakınlaşmaktadır.
		Boyut	Yüksekliğine göre, büyüklük özelliğini taşımaktadır.
		Yüksekten bakış	Düzenli formuna göre uzaklaşıncı da algılanmaktadır.
		Doğrusalık	Tek kütleli bir bina, doğrusalık özelliği yoktur.
		Süreklilik	Süreklilik özelliği yoktur, geometrik hareketler gözükmemektedir.
		Geçiş	Tek kütleli bir bina, geçiş özelliği yoktur.

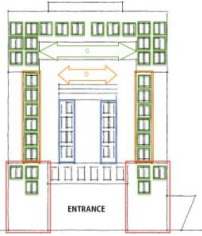
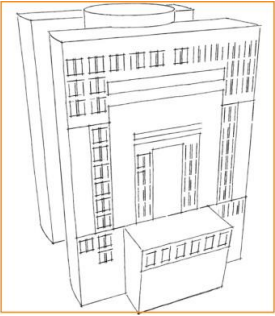
28	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı		
		Doku	Çok detay ve girinti çıkıntı cephede gözükmemektedir.
		Boyut	Büyük ölçekli binadır.
		Yüksekten bakış	Bina detaylı değil ama bina geneli uzaklaşınca algılanmaktadır.
		Doğrusalık	Giriş kütleleri seyirciyi ana kütleye yönlendirmektedir.
		Süreklilik	Farklı geometrik parçalar yoktur basit algılanıp ve süreklilik özelliğini taşımaktadır.
		Geçiş	3 kütlelerin arasında boşluk ve küçük bağlantı geçiş özelliğini sağlamaktadır.

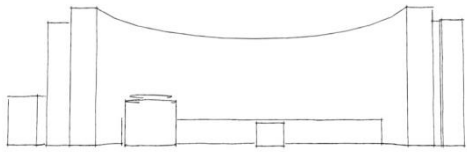
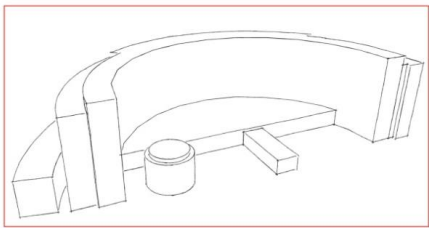
29	Avrupa Birliği Bakanlığı			
		Doku	Basit cephe, çok detay yoktur ve seyirciye yakınlaşmaktadır.	
		Boyut	Etrafındaki binalara göre büyük bina sayılmaktadır.	
		Yüksekten bakış	Küçük yapı, cephe ayrımı uzaklaşınca yapılmamaktadır.	
		Doğrusalık	Tek kütleli bir bina, doğrusalık yoktur.	
		Süreklilik	Farklı geometrik kompozisyonlar kullanılmadığı için, süreklilik özelliği vardır.	
		Geçiş	Tek kütleli bir bina, geçiş özelliği yoktur.	

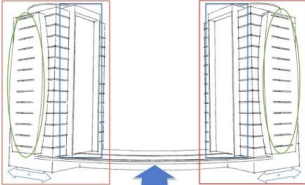
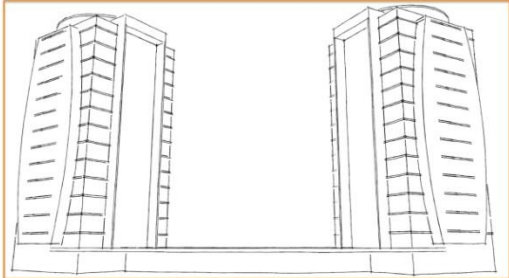
30	Gençlik ve Spor Bakanlığı		
		Doku	Sade ve camlı cephe ile seyirciye yakınlaşmaktadır.
		Boyut	Şehir ölçeyinde büyük ölçekli bina sayılmaktadır.
		Yüksekten bakış	Basit form ve cephe ile uzaklaşınca yine algılanmaktadır.
		Doğrusalık	İkili kütlede oluşan tek bina, doğrusallık özelliğini taşımamaktadır.
		Süreklilik	Süreklilik özelliği vardır, kullandığı geometrik parçalar düzenli ve tekrarlanmaktadır.
		Geçiş	Geçiş özelliğini taşımamakta çünkü ikili kütlede oluşan tek binadır.

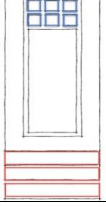
31	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı		
		Doku	Geneli cam olan basit cephe tasarımı ile seyirciden uzak durmamaktadır.
		Boyut	Büyük ölçekli binadır.
		Yüksekten bakış	Basit form ve cepheye göre uzaklaşınca yine algılanmaktadır.
		Doğrusalık	Tek kütleli, geçiş özelliği yoktur.
		Süreklilik	Süreklilik özelliği farklı geometrik hareketler olmadığına göre vardır.
		Geçiş	Tek kütleli, geçiş özelliği yoktur.

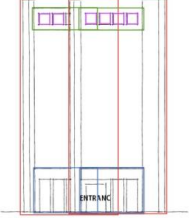
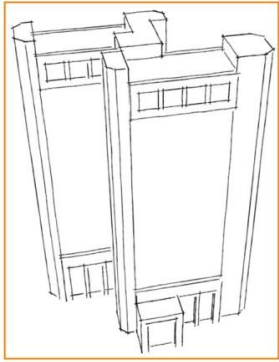
32	Danıştay			
		Doku	Büyük cephe kısmı camlı ve sade, seyirciye yakınlaşmaktadır.	
		Boyut	Büyük ölçekli binadır.	
		Yüksekten bakış	Basit ve düzenli formu vardır, uzaklaşınca yine algılanmaktadır.	
		Doğrusalık	Birleşik bir bina yönlendirme özelliği yoktur.	
		Süreklilik	Dikey kütlelerin tekrarı ve algılanan cephe, süreklilik özelliğini sağlamaktadır.	
		Geçiş	Farklı kütlelerin birleşimi ile geçiş özelliği sağlamamaktadır.	

33	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı		
		Doku	Sade cephe ve basit formu olmadığı için seyirciden uzaklaşmaktadır.
		Boyut	Boyut olarak büyük ölçekli bina sayılmaktadır.
		Yüksekten bakış	Farklı parçaların oluşan kompozisyonu mesafeyle algılanmamaktadır.
		Doğrusalık	Doğrusalık özelliği tek kütleli bina olduğu için yoktur.
		Süreklilik	Farklı geometrik kompozisyonlardan oluştuğu için süreklilik özelliği yoktur.
		Geçiş	Tek kütleli bir bina, geçiş özelliği yoktur.

34	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı		
		Doku	Sade ve algılanan cepheye sahip değildir.
		Boyut	Büyük ölçekli binadır.
		Yüksekten bakış	Uzaklaşınca algılaması mümkün değildir.
		Doğrusalık	Tek birleşim bir bina, doğrusalık yoktur.
		Süreklilik	Süreklilik özelliği yoktur, farklı farklı geometrik olmayan parçalardan oluşan bir binadır.
		Geçiş	Tek kütleli bina, geçiş özelliği yoktur.

35	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı			
		Doku	Simetri ve tekrarlanan girinti çıkıntılar, binayı seyirciye yakınlaşmaktadır	
		Boyut	Büyük ölçekli binadır.	
		Yüksekten bakış	Uzaklaşınca detaylar değil ama ikiz kütleler algılanmaktadır.	
		Doğrusalık	Farklı parçalardan oluşmadığı için doğrusalık yoktur.	
Süreklilik		İki kare prizma kütle bazında yükselmiş ve algılanmaktadır, süreklilik vardır.		
Geçiş		İkiz kütlelerin birleşimin tek bir binası geçiş özelliğini taşımamaktadır.		

36	Adalet Bakanlığı	Doku	Aynı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı gibi geneli cam olan basit cephe tasarımı ile seyirciden uzak durmamaktadır.
			
		Boyut	Etrafındaki binalarla aynı ölçektedir.
		Yüksekten bakı	Basit form ve cepheye göre zaklaşınca yine algılanmaktadır,.
		Doğrusalık	Tek kütleli, geçiş özelliği yoktur.
		Süreklilik	Süreklilik özelliği farklı geometrik hareketler olmadığına göre vardır.
		Geçiş	Tek kütleli, geçiş özelliği yoktur.

27	Orman ve Su İşleri Bakanlığı		
		Doku	Sade cephe iki yükselen kütlelerde tekrarlanmış, uzak durmamaktadır.
		Boyut	İki yüksek kütlelerin birleşimi büyük ölçekli binadır.
		Yüksekten bakış	Basit form ve algılanan cephe uzaklaşınca yine ayrılanmaktadır.
		Doğrusalık	Birleşik bir bina yönlendirme yoktur.
		Süreklilik	Farklı geometrik parçalardan oluşmadığı için, süreklilik vardır.
		Geçiş	Birleşik bir bina geçiş özelliği yoktur.

6. SONUÇLAR VE DEĞERLENDİRME

Bu tez çalışmasında Ankarada bulunan Cumhuriyetin kuruluşundan günümüze kadar olan kamu binalarının (Bakanlıklar, Genel Müdürlükler) görsel kompozisyon analizleri yapılması amaçlanmıştır. Kamu binaları olarak sağlık ve eğitim yapıları çalışmanın dışında tutulmuş sadece yönetim yapıları alan çalışması olarak seçilmiştir. Cumhuriyet döneminden seçilen 37 örnek bina "Kent ölçeğinde" ve "Bina ölçeğinde" olmak üzere iki ölçekte analiz edilmiştir. Kent ölçeğinde Kevin Lynch in analiz yöntemleri yapılarak binanın kent içindeki pozisyonu, görsel algı için çevresinde yeterli boşlukların olup olmadığı, kütle ve mimari biçim olarak çevredeki tekrar eden diğer, binalardan farklılık göstermesi ve kent için bir yer işareti (landmark) oluşturma başarısı incelenmiştir. Bina ölçeğinde ise analiz edilen örnekler farklı dönemlerde farklı üsluplarda olmalarına rağmen bu dönemsel üslupları göz ardı edilerek sadece geometrik form ve cephe elemanlarının kompozisyonları bağlamında analiz edilmiştir. Seçilen örneklerde, birinci ulusal dönem, yabancı mimarların tasarımları, ikinci ulusal dönem ve çok partili siyasal dönemde yapılan modern akımlara ait örnekler seçilmiştir. Analiz çalışmasında bu dönemlerin biçimlendirme yaklaşımları, malzeme ve bezeme göz ardı edilerek salt geometrik parçaların kütle ve cephe kompozisyonları "Algı Psikolojisi" analiz yöntemleri ile değerlendirilmiştir. Bina ölçeğinde yapılan bu analizlerde Gestalt ilkeleri, Rudolf Arnheim ve Henry Sanoff'un algı psikolojisi biçim analizi yaklaşımları, yöntem olarak seçilmiştir.

Her analiz yaklaşımı, ayrı tablolaştırılmış ve binaların fotoğraf ve çizimlerinden değerlendirmeler yapılmıştır.

Yapılan analizlerde,

Kent ölçeğinde analizler: Farklı dönemlerde ve üsluplarda olmalarına rağmen kamusal yönetim yapıları olan Bakanlık ve Genel Müdürlük yönetim binalarının, kentsel elemanlar olan yollarda daha çok bulvardılara yerleştirildiği bitişik nizam olmadıkları, çevrelerinde ve önlerinde yeterli boşlukların olduğu görülmektedir. Bu yerleşimleri sebebi ile kentli tarafından rahat algılandıkları söylenebilir. Bu seçilen yerleşim noktalarına bağlı olarak farklı dönem üsluplarında olmalarına rağmen, çevre sivil mimarlık örneklerinden farklılaştıkları ve çok sayıda binanın yer işareti (landmark) oluşturdıkları değerlendirilmiştir. Bu özellikleri Ankarada yaşayan kentliler için tamamı tarafından

bilinen yer işareti bina niteliğini taşımaktadırlar. Bununla birlikte yer ve görsel algı açısından başarısız bulunan binalarda bulunmaktadır (Türk Kara Kuvvetleri, Başbakanlık, yeni Adalet Bakanlığı, Avrupa Birliği Bakanlığı ve T.C Sosyal Güvenlik Kurumu).

Bina ölçeğinde analizler: Bina ölçeğinde analizlerde yukarıda belirtildiği gibi dönemsel üslup, bezeme ve yapı teknolojileri göz ardı edilerek binaların kütle ve cephelerindeki geometrik elemanların kompozisyonu bağlamında analizler yapılmıştır seçilen analiz yaklaşımları olarak, Gestalt ilkeleri, R. Arnheim ve H. Sanoff'un görsel algı analiz yöntemleri ile binalar incelendiğinde karşımıza çıkan ana özellikler şöyle sıralanabilir:

- Birinci ve İkinci Ulusal dönemde yapılan yönetim yapılarında geometrik kompozisyon olarak simetrinin hakim olduğu görülmektedir (1.Büyük millet meclisi, Maliye bakanlığı, Kültür ve turizm bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Genel kurmay başkanlığı, İçişleri bakanlığı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı gibi).
- Ara dönem olarak tanımlanan dönemdeki yabancı mimarların yaptığı örneklerin (Bruno Taut, Ernst Egli ve Clemens Holzmeister) incelediğimizde ise simetrinin ağırlıklı olarak devam ettiği bazı yapılarda ise kısmen simetrinin bozulduğu görülmektedir. (1.Büyük Millet Meclisi, 2.Büyük Millet Meclisi, Maliye Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Genel Kurmay Başkanlığı, Sayıştay Başkanlığı, İçişleri Bakanlığı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Başbakanlık, Adalet Bakanlığı, 3.Büyük Millet Meclisi ve Meclis Ek Hizmet Binası).

1950 lerden itibaren ise, Türkiyede çok partili ve siyasal döneme geçildiği ve mimarlıkta da uluslararası akımların etkili olduğu görülmektedir. Bu dönemde günümüze kadar olan bina örnekleri analiz edildiğinde, simetrik örneklerin devam etmesine rağmen asimetrik, çok parçalı kütlelerden oluşan ve daha serbest kompozisyonda tasarımların olduğu görülmüştür. Tüm örneklerde, cephe elemanları, doluk-boşluklar, tam ve aralıklı tekrarların olduğu görülmektedir. Simetrik ve asimetrik tüm örnekler incelendiğinde girişlerin ve odak noktaların vurgulandığı söylenebilir ancak 1950 sonrasında değişerek asimetrik ve parçalı plan tipleri örneklerinin yapıldığı tesbit edilmiştir (Dış İşleri Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Yargıtay, Sayıştay Başkanlığı, Türk Kara Kuvvetleri, Türk Deniz Kuvvetleri, Türk Hava Kuvvetleri, Orman ve Su işleri bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Danıştay ve Sosyal Güvenlik Kurumu).

Sonuç olarak; incelenen kamu binalarının kent ölçeğindeki yer seçimi ve pozisyonlarına bakıldığında, birkaç istisna dışında (Başbakanlık, SGK Genel Müdürlüğü) ana arterler üzerinde yer aldıkları görülmektedir. Bu nedenle kamu yapıları kentli tarafından yaya veya araç içinde hareket halinde dahi olsa rahat algılandığı görülmektedir. Bu yer seçimi ve ada düzeni içinde yer almaları Ankaradaki kamu yapılarının kent imgesi, yer işareti yaratmakta başarılı oldukları görülmektedir.

İncelenen kamu yapıları bina ölçeğinde kütsel ve cephe düzenleri bağlamında analiz edildiği ise gerek Gestalt, gerekse H. Sanoff ve R. Arnheim ilkeleri bağlamında görsel algı açısından başarılı kompozisyonlar oluşturduğu görülmektedir. Mimari dönemler olarak üslup ve anlayışlar, yapı teknolojileri, yapı malzemeleri değişmesine rağmen tüm dönemlerde görsel algı açısından başarı binalar olduğu söylenebilir. Özellikle birinci ulusal ve uluslararası mimarlar dönemi binalarında simetri hakim olmasına rağmen çok partili dönem binalarında simetrik binalar bulunmakla beraber çoğunluğunun asimmetrik kütle kompozisyonlarında tasarlandığı görülmektedir. Ancak tüm dönemlerde görsel algı başarısını sağlayan ilkere uyulduğu ve başarılı kompozisyonların sağlandığı söylenebilir.

KAYNAKLAR

- Altın, E. (2003). *Ankara 1910-2003*. Ankara: Boyut Yayın Grubu, 12-49.
- Arnheim, R. (1974). *Art and visual perception a psychology of the creative eye*. Los Angeles: University of California Press. 18, 48, 127, 303-315, 369, 382, 432.
- Arnheim, R. (2009). *Görsel düşünme*. İstanbul: Metis Yayınları, 19, 40, 47, 54, 188-207.
- Aydınlı, S. (1986). *Mekansal değerlendirmede algısal yargılara dayalı bir model*. Doktora Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 26, 15, 51, 70.
- Aydınlı, S. (1992). *Mimarlıkta görsel analiz*. İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi, 6.
- Aydınlı, S. (1993). *Mimarlıkta estetik değerler*. İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi, 7-26.
- Ayten, N. (2005). *Mimari mekanda renk, form, ve doku değişkenlerinin algılanması*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Baytin, Ç. (2004). *Görsel çevrede etki çözümlemesi ders notları*. İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi, 51-60.
- Ching, F.D.K. (2008). *İç Mekan Tasarımı*. İstanbul: Yem Yayınları, 87-158.
- Corbusier, L. (2010). *Bir mimarlığa doğru*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 41-73.
- Çağlayan, S., ve Korkmaz, M., ve Öktem, G., (2014). Sanatta görsel algının literatür açısından değerlendirilmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 3(1):160-173.
- Çengizkan, A. (2002). *Modernin saati*. Ankara: Mimarlar Derneği 1927 ve Boyut Yayın Grubu, 93-100.
- Çolak, A. (2004). *Duvarlar anlamsal (semantik) ve dizimsel (sentaktik) bir analizi*. Doktora Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon, 2, 250.
- Dodsworth, R. (2008). *Sociological consciousness as a component of linguistic variation*. Worthington: Wiley online library, 108-127.
- Erişti, S.D., Uluysal, B., ve Dinar, M., (2013). Görsel algı kuramlarına dayalı etkileşimli bir öğretim ortamı tasarımı ve ortama ilişkin öğrenci görüşleri. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 3(1), 47-66.
- Erkarslan, Ö. (1990). *Fotoğraf sanatında algılama ve görsel dilin kullanımı*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Ertürk, S. (1984). *Mimari mekanın algılanması üzerine deneysel bir çalışma*. Doktora Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon, 35-237.
- Eryayar, E. (2011). Endüstri Ürünleri Tasarımında Gestalt Teorisi Uygulaması, *Zeitschrift für die Welt der Türken*, 3(2), 125-133.

- Giray, K. (2009). *Sanat Tarihi Cumhuriyet Dönemi Türk Mimarisi*. Ankara: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2.
- Göngür, İ., H. (1972). *Temel tasar (basic design)*. İstanbul: Çeltüt Matbaacılık Kollektif Şti.
- Güngör, İ. H. (2010). *Modern mimarlığın 100 yıllık gelişimi*. İstanbul: Patates Baskı Yayınlar, 6-11.
- Gürer, L. ve Gürer, G. (2004). *Temel tasarım*. İstanbul: Birsen Yayınevi, 13-48.
- İnceoğlu, M. (2010). *Tutum algı iletişim* (5. Baskı). İstanbul: Beykent Üniversitesi Yayınları, 85-132.
- Kılıç, L. (2003). *Görüntü estetiği*. Ankara: Anka Basım, 75.
- Koffka, K. (1935). *Principles of gestalt psychology*. Londra: Routledge and Kegan Paul, 177-210.
- Krier, R. (1988). *Architectural composition*. London: Academy Editions, 122-131.
- Lynch, K. (1988). *The image of the city*. Massachusetts: The M.I.T. Pres, 46-90.
- Mohammadpoour Naiem, S. (2015). *2000 yılı sonrası inşa edilen lüks konutların (Rezidans) görsel etkileri üzerine bir inceleme*. Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 19-22.
- Odabaşı, Y., ve Odabaşı B., (2002). *Tüketici davranışı*. İstanbul: MediaCat Akademi, 127-156.
- Polatoğlu, Ç. (2012). *Mimarlıkta görsel etki değerlendirme yöntem ve teknikleri*. İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi, 143-165.
- Rapoport, A. (1977). *Human aspects of urban form*. Oxford: Pergamon Press, 8-47.
- Sanoff, H. (1991). *Visual research methods in design*. New York: Van Nostrand Reinhold, 7-19, 74, 137, 169.
- Senger, B. (2010). *Görsel algı ve matematik ilişkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Sözen, M., (1984). *Cumhuriyet dönemi Türk mimarlığı, 1923-1983*. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 8-70.
- Şenyiğit, Ö. ve İlhan, A. (2011). *Anlamsal İfade Aracı Olan Cephelerin Değerlendirilmesine Yönelik Bir Yaklaşım: İstanbul'da Meşrutiyet Caddesi'ndeki Cephelerin İncelenmesi*. *Megaron*, 6(3), 139-150.
- Ünügür, M. S. (1989). *Bina tasarımının temel ilkeleri*. İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi, 46-62.
- Yazıcı, E. (2015). *Anamorfik İllüzyonun Mekan Algısına Etkilerinin Farklı Sanatçı Yaklaşımlarına Göre İrdelenmesi*. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 15, 139-148

Zengel, R., (2008). Mekan algısına yönelik farklı okuma biçimleri. *Mimarlıkta Malzeme Dergisi*, 7, 26-32.

Zülkadiroğlu, D. (1990). *Mimari cephe temsillerinin kullanıcı algısına etkisinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Kültür Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, adı : JAVANMANESH, Shahrzad
Uyruğu : İran
Doğum tarihi ve yeri : 13.07.1987, Urmiya
Medeni hali : Bekar
Telefon : 0(507)059 5195
e-mail : sh.javanmanesh@gmail.com

Eğitim

Derece	Eğitim Birimi	Mezuniyet Tarihi
Yüksek lisans	Gazi Üniversitesi/Mimarlık	2018
Lisans	Tabriz Azad Üniversitesi/Mimarlık	2011
Lise	Shahed 2 Lisesi	2007

İş Deneyimi

Yıl	Yer	Görev
2018-devam	Erkamak	Mimar
2016-2018	Karataş Grup	Mimar
2014-2015	Sayka İnşaat Mimarlık Mühendislik	Mimar
2011-2013	Mabna İnşaat Mimarlık Mühendislik	Mimar

Yabancı Dil

İngilizce, Farsça, Azerice, Türkçe.

Yayınlar

-

Hobiler

-

GAZİ GELECEKTİR...